BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! • Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! • Karkerên hemû welatan u gelên bindest yekbin!

• Sayı / Hejmar: 171 • Nisan / April 2015 • Fiyatı / Biha: 2 YTL

BOLŞEVİK PARTİMİZ 10. KONGRESİNİ YAPTI!

Vardık, varız, var olacağız…
Yeryüzü komünist olana dek!

İÇİNDEKİLER

3
BOLŞEVİK PARTİMİZ 10. KONGRESİNİ YAPTI!
VARDIK, VARIZ, VAR OLACAĞIZ...
YERYÜZÜ KOMÜNİST OLANA DEK!

6
BOLŞEVİK PARTİ 10. KONGRESİ
SİYASİ RAPOR

71
SOSYALİZMDEN GERİ DÖNÜŞ
BİR GENEL DEĞERLENDİRME DENEMESİ/ TEZLER

78
10. KONGREYE SELAMLAMA MESAJI

BOLŞEVİK PARTİZAN

V.i.S.d.P. &Yazışma Adresi:
K. İnan • 12 Rue de Rome, Boite Postale No: 287, 67000 France
İnternet Adresi: www.bolsevikparti.org
E-Mail Adresi: mail@bolsevikparti.org · Tel. & Fax: 0033 (0) 388 60 74 04
Fiyatı: 2 TL, £ 1.50, 2 EURO

BOLŞEVİK PARTİMİZ 10. KONGRESİNİ YAPTI!

Vardık, varız, var olacağız… Yeryüzü komünist olana dek!

İşçiler, emekçiler;

Bolşevik Partimiz 10. Kongresini yaptı.

10. Kongremiz emperyalizmin bütün dünyada görünürde "alternatifsiz" egemenliğini sürdürdüğü, komünizmin onun esas sahibi olan işçi sınıfı ve emekçilerin büyük çoğunluğunun gözünde bir kurtuluş alternatifi olarak görülmediği bir ortamda yapıldı.

Yaşadığımız dünya, işçi ve emekçilerin acımasızca sömürüldüğü; işçi ve emekçilerin emeği ile yaratılan zenginliğin büyük bölümüne küçük bir azınlık tarafından el konulduğu; küçücük bir azınlık için "yok"un yok olduğu, büyük insanlık için ise yoksulluk, baskı, sömürü, kimi emekçiler için hatta açlık ölümü demek olan bir dünya. Adaleti "mülk" üzerine kurulu, mülksüz büyük insanlık için adaletsiz bir dünya.

Yaşadığımız dünya, emperyalist gerici temsilci savaşlarının yürüdüğü, yeni bir emperyalist dünya savaşı tehlikesinin büyüdüğü, sömürücü sistemlerin egemen olduğu, emperyalist barbarlığın kendini "insan hakları", "demokrasi", "özgürlük" savunucusu, ezilenlerin dostu olarak gösterebildiği ve çoğunluğu da buna inandırabildiği bir dünya.

Yaşadığımız dünya bu barbar sisteme direnenlerin terörist olarak damgalan-

dığı, en büyük terörist emperyalistlerin ise, terörizme karşı mücadele ediyormuş pozlara bürünebildiği bir dünya.

Yaşadığımız dünya, insanlığın doğal yaşam temellerinin aşırı kâr uğruna tahrip edildiği, doğayı tahrip edenlerin doğa koruyucusu postu altında gizlenebildikleri bir dünya. Yaşadığımız dünya, kadınların ikinci sınıf insan olarak görüldüğü erkek egemen bir dünya.

Böyle yıkılası bir dünya ortamında yapıldı 10. Kongremiz.

10. Kongremiz, ülkelerimizde hâlâ 12 Eylül Anayasası'nın faşist özünün korunduğu; biçim değiştirse ve faşist asker-sivil bürokrat vesayet gerilemiş olsa da, hâlâ faşizmin hüküm sürdüğü bir ortamda yapıldı. Gelişmelerin hâlâ egemen sınıfların kendi aralarındaki iktidar mücadelesi tarafından belirlendiği bir ortamda yaptık 10. Kongremizi. Kongremiz ülkenin her ikisi de birbirinden berbat yeminli AKP yandaşları ve yeminli AKP karşıtları biçiminde iki ana kampa bölündüğü, kendine "sol" diyenlerin esas bölümünün bu iki kampın bir yanında o kampın siyasetinin uzantısı haline geldiği bir ortamda yapıldı.

Grevlerin yasaklandığı; işçilerin, emekçilerin, ezilenlerin her türlü hak arama mücadelesinin hâlâ faşist şiddetle bastırıldığı, hem de bunun "ileri demokrasi" adı altında yapıldığı bir ortamda gerçekleştirildi 10. Kongremiz.

Türk şovenizminin egemenliğini sürdürdüğü, Kürt düşmanlığının, Ermeni düşmanlığının vb. hâlâ prim yapabildiği bir ortamda yaptık kongremizi.

Kadınlara karşı şiddetin, cinayetin tavan yaptığı bir ortamda, böylesi yıkılası bir faşist düzen ortamında yaptık 10. Kongremizi.

Kuşkusuz yalnızca bu değil dünya. İçinde yaşadığımızdünyada işçi sınıfı, ezilen halklar, tüm ezilenler çeşitli eylemlerle direniyor ve yeni bir dünya istiyor. Gelecek için umut bu mücadelelerde. Fakat komünist hareketin güçsüzlüğü sonucu bu mücadeleler egemen sınıflar tarafından hâlâ çeşitli yöntemlerle ve biçimde düzen içi mücadeleler olarak tutulabiliyor.

Bolşevizm'in kızıl bayrağını yükseklere kaldıran 10. Kongremiz, dünyadaki bütün rezilliklerin temeli olan sömürü düzenine karşı bir başkaldırı ve meyden okumadır. O Bolşeviklerin "Vardık, varız, var olacağız, yeryüzü komünist oluncaya dek savaşacağız" şiarının bir kez daha ilanıdır.

10. Kongremiz, geçen dönem içindeki siyasi gelişmeleri ve örgütsel gelişmemizi marksist-leninist bilimin kıstasları temelinde değerlendirdi. 9. Merkez Komitesi'nin sunduğu Siyasi ve Örgütsel Raporlar üzerine yürütülen yoldaşça tartışmalarda, hatalarımızı, kazanımlarımızı hiç bir kötümserlik ve abartmaya sapmadan gerçekçi bir şekilde değerlendirdi. Tespit ettiği hataları özeleştiri ile aşma yönünde kararlar aldı. Gelecek dönemdeki çalışmanın köşe taşlarını döşedi.

10. Kongremiz, gerek partimiz, gerekse bütün dünya komünist hareketi açısından cevap bekleyen bir temel soruya cevap arama işinde, geçen dönem yap-

tığımız teorik/siyasi araştırma ve tartışmaları bir sonuca bağladı. Sosyalizmden geri dönüş konusunda, öncelikle Sovyetler Birliği'ndeki sosyalizmi inşa deneyimini temel alarak, bu konudaki tezlerimizi karara bağladı.

Önümüzdeki dönemde bu tezlerimiz ve bunların gerekçelendirmelerini içeren genişçe bir araştırma komünistlerin ve devrimcilerin denetimine sunulacaktır.

Başta partili yoldaşlarımız olmak üzere, bütün devrimcileri, sosyalizme, komünizme sempati duyan bütün işçi ve emekçileri 10. Kongremizin belgelerini incelemeye, tartışmaya, sahiplenmeye çağırıyoruz.

Bugün ülkelerimizde ve dünyada sosyalizme-komünizme sahip çıkmak, onun için mücadele etmek, Bolşevik Partimize ve bütün dünyada Bolşevik Parti inisiyatiflerine sahip çıkmakla onların çevresinde ve saflarında örgütlenmekle, partili örgütlü mücadeleyle olur.

Bütün gelişmelerin gösterdiği bir gerçek vardır:
İşçi sınıfı ve emekçiler komünist bir önderlik altında birleşmedikçe, kazanımlar kalıcı olamaz. Sömürü sisteminin devrimlerle yıkılması, demokratik ve sosyalist toplumların yaratılması mümkün olamaz. Bayrağında "Herkes yeteneği ölçüsünde/Herkese katkısı ölçüsünde " yazan sosyalist toplum üzerinden, bayrağında "Herkes yeteneği ölçüsünde/Herkese ihtiyacı ölçüsünde" yazan komünist topluma doğru yürünmesi mümkün olamaz.

Komünizme sempati duyan herkesin görevi bu yüzden bolşevik saflarda örgütlenmek, bolşevik saflarda mücadele etmektir. Bolşevik Partimizin inşasını, gerçek sınıf mücadelesinin ateşi içinde, derinleştirmektir günün görevi.

10. Kongremiz "Görev başına!" diyor.

Kahrolsun emperyalizm ve her türlü gericilik!
Yaşasın proleter enternasyonalizmi!
Yaşasın Bolşevik Partimiz!

BOLŞEVİK PARTİ
Merkez Komitesi

Mart 2015

BOLŞEVİK PARTİ 10. KONGRESİ

SİYASİ RAPOR

Bolşevik Parti 10. Kongresi kısa süre önce yapıldı. Aşağıda Merkez Komitesi tarafından Kongreye sunulan ve 2010-2015 yılları arasında 5 yıllık dönemi kapsayan Siyasi Raporu yayınlıyoruz. Siyasi Rapor Kongre'de tartışıldı ve belirli değişikliklerle onaylandı.

Yayınladığımız Rapor Siyasi Rapor'un Kongre tarafından onaylanan biçimidir.

ULUSLARARASI ALANDA GELİŞMELER:

2010-2015 arasında uluslar arası alanda yaşanan güncel gelişmeler konusunda görüşlerimizi değişik yayın organlarımızda ortaya koyduk.

5 yıllık çalışma dönemimizde burada dünya çapında ekonomik ve siyasi gelişmeler konusunda öne çıkararak vurgulamak istediğimiz noktalar şunlar:

Ekonomik gelişmeler:

▶ 2009, son ekonomik kriz devresinin depresyon aşamasında dip noktaya varılan yıl idi. Bu kriz devresinde 2008 yılı eylülünde ABD'den başlayan ve bütün dünyada etkisini gösteren, dünya finans sistemini neredeyse çökme noktasına getiren mali krizin gerçek ekonomi alanına etkimesi de büyük oldu. Bu mali kriz, ekonomik kriz devresinde zaten başlamış olan depresyon aşamasında hızla dibe vurmayı ve ekonomide olağanüstü bir daralmayı beraberinde getirdi. **Dünya ekonomisi İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk kez** yüzde – 1,0 büyüme oranı ile- bir bütün olarak gerçekte **küçüldü**. Bu küçülme oranı endüstri ülkelerinde yüzde – 3,6 ile dünya ortalamasından daha yüksekti. "Eşik ülkeleri", ama her şeyden önce Çin yüzde 8,6'lık bir büyüme ile ve Hindistan yüzde 5,7 büyüme oranı ile depresyon aşamasında dünya çapındaki daralma/küçülme oranının daha yüksek bir oranda gerçekleşmesini önlediler. **2009'un dördüncü çeyreğinden itibaren dünya ekonomisi** bir bütün olarak çok düşük seviyede olsa da, **yeniden** gerçekten **büyümeye başladı**. 2009 yılı tümü için - 1'e varan dip'ten tedricen çıkılmaya başlandı. **Dünya ekonomisi güncel devrevi kriz** içinde **canlanma aşamasına** geçti..

▶ Dünya ekonomisinin İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ilk olarak kriz devresinde depresyon aşamasında bir bütün olarak küçülmesi, ABD'lerindeki Mortgage krizi ile başlayan mali krizin, periyodik ekonomik krizin depresyon evresiyle çakışması sonucunda ortaya çıktı.

▶ Emperyalist dünyanın mali hacim açısından 1929'dan beri yaşadığı en derin **mali krizi** de 2009'u izleyen yıllarda aşıldı.

Marksizm adına konuşan kimi çevreler, 2008-2009 da yaşanan ekonomik krizi **kapitalist sistemin bugüne kadar yaşanan en derin krizi** olarak değerlendirdiler. Bu değerlendirme yanlış bir değerlendirmedir. **2008-2009 ekonomik krizi *İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra* yaşanan en derin ekonomik krizdir**. 1929 ekonomik krizi hem süresi, hem sonuçları, hem yaşandığı tarihi dönem göz önüne alındığında, 2008-2009 kri-

zinden çok daha derin bir ekonomik krizdir. 1929 krizinde depresyon aşamasından çıkış, canlanma aşamasına geçiş yıllarca sürmüş, emperyalist merkezlerde büyük iflaslar yaşanmış, işsizlik muazzam boyutlara varmıştı. Yıkım 2008-2009 kriziyle karşılaştırıldığında çok daha büyüktü. Her şeyden önce de 1929 Krizi "*kapitalizmin artık dünya ekonomisinin biricik ve her şeyi kapsayan sistemi olmadığı, kapitalist ekonominin yanında, gelişip, güçlenen, kapitalist sisteme karşı çıkan ve salt varlığıyla bile kapitalizmin çürümüşlüğünü gösteren ve onun temellerini sarsan sosyalist sistemin varlığı*" (SBKP(B) 16. PK Raporu, İnter yayınları, SBKP(B) XVI.ve XVII. Kongre Raporları, s.11) şartlarında, **kapitalizmin genel krizi** döneminde yaşanmıştı. 2008-2009 krizinde emperyalist sistem karşısında onun yaşayan bir alternatifi, sosyalist devlet, sosyalist sistem yoktu. 2008-2009 krizinde borsalarda işlem gören muazzam büyüklükteki değerler neredeyse yarı yarıya düşmüş, kimi borsalar paniği ve tam çöküşü önlemek için bir süre borsa işlemlerini durdurmak zorunda kalmıştır. Bu yüzden 2008-2009 krizi, Borsalarda bu mali kriz döneminde kağıt üzerinde "kaybolan" değerlerin **hacmine** bakıldığında "kapitalist sistemin **bugüne kadar yaşanan en derin *mali* krizi**" olarak adlandırılabilir. Fakat bu da yanıltıcıdır. Hacmin büyüklüğü bugün borsalardaki spekülatif sermayenin muazzam boyutlara çıkmış olması ile ilintilidir. Hal bu olduğu için de **mutlak rakam olarak** alındığında **"kaybolan" değer**, 1929'da borsalarda kaybolan değerden çok daha büyük gözükmektedir. Soruna göreli bakıldığında, o dönemde borsada "**kaybolan" değer oranı**, 2008 -2009'daki ile karşılaştırıldığında, 1929 da kaybolan değer oranının 2008-2009 da kaybolan değer oranından daha yüksek olduğu görülür. 24 Ekim 1929 da New Yorck Borsasındaki panik satışları ile başlayan Mali Krizde, bu tarihte 300 'ün biraz üzerinde olan Dow-Jones Endeksi, borsanın iyice dibe vurduğu 1932 Kasım'ında 41'e düşmüştü. Yani ABD'de borsada işlem gören en büyük firmaların tahvilleri üç yıl içinde %86'ın üzerinde değer kaybetmişti.

Karşılarında sosyalist bir alternatif bulunmayan, kendi içlerinde de iktidarlarını tehdit eden kapsamlı bir sınıf mücadelesinden korkuları olmayan emperyalist devletler, bugünkü emperyalist dünyanın mali yapısını çökertecek mali krizi aşmak için **birlikte** kararlaştırdıkları ve uyguladıkları tedbirler alarak bu mali krizi aşmayı başardılar. ABD'de **emlak sektöründe spekülasyon balonunun** patlaması sonrasında yayılan bu krize karşı başka bir balonla, **devlet borçları balonu** ile mücadele edildi ve aşıldı. Emperyalist devletlerin hepsi yüksek derecede borçlanmış durumdadır. Devlet borçlarının GSYİH'nın neredeyse yüzde 100 veya yüzde 100'den fazla oranı bulması artık seyrek görünen bur durum değildir. Yani mali bunalım çok daha büyük yeni mali bunalımların temel taşları döşenerek aşıldı. Bu arada bazı devletler ödemelerini yapamayacak durumda olduklarını, yani devletin iflas ettiğini ilan etmek zorunda kaldılar. Bu, bugünkü koşullarda kapitalizmin egemenliğinin sonu anlamına gelmiyor, bilakis sadece "iflas halindeki" devletler eğer görece küçük devletlerse (örneğin Yunanistan'da olduğu gibi) bunların mali ve ekonomik siyasetlerinin doğrudan Dünya Bankası/IMF/EZB –(Avrupa Merkez Bankası vs.) üçlüsü (Troyka) tarafından gönderilen "müfettişler"e uzmanlara teslim edilmesi anlamına geliyor. ABD, Japonya gibi "büyük" devletler ise, bir yandan devlet borçlarını arttırarak, diğer yandan merkez bankaları üzerinden bankalara neredeyse sıfır faizle para verip, iç tüketimi teşvik ederek, diğer yandan devlet hizmetlerini küçülterek, birçok devlet memurunu işsizliğe

çıkararak günü kurtarmaya çalışıyorlar. Ve böylece borç balonu şişip duruyor.

▶ **Dünya ekonomisi yıllık olarak 2009'dan sonra büyüdü.** 2010'da yüzde 4,8; 2011'de yüzde 3,8; 2012'de yüzde 3,4 ve 2013'de, % 3,1 oranında büyüdü. "Gelişmiş ülkeler" olarak adlandırılan emperyalist metropollerde büyüme hızı 2011'de % 1,6; 2012'de %1,4; 2013'te % 2 ile dünya ortalamasının gerisinde idi. Avro bölgesinde durum 2011'de %1,5; 2012'de % - 0,1; 2013'te % 1,2 ile daha da kötü idi. 2014 yılı için dünya ekonomisinin bütününde % 3,5; 2015 de % 4 civarında bir büyüme beklenmektedir. Dünya ekonomisi içinde satın alma paritesine göre GSH temelinde en büyük ağırlığa (% 19,29) sahip olan ABD ekonomisinde de giderek yükselen ve fakat "eşik ülkeler"deki büyüme hızına göre düşük olan büyüme eğilimi sürmektedir. Dünya ekonomisi bir bütün olarak ele alındığında, 2009 üçüncü çeyreğinden başlayarak büyümektedir. Bu anlamda içinde bulunduğumuz kriz devresinde depresyon aşamasından, canlanma aşamasına geçilmiş olduğu olgudur. Burada tabii bu büyümenin 2009'daki eksi yüzde 1,0'ı çıkış temeli alan bir büyüme olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Yani dünya ekonomisi yavaş yavaş toparlanıyor ve üretim henüz içinde yaşadığımız kriz devresinden önceki düzeyine henüz ulaşmadı. ABD ve sanayi ülkelerinde, –bu ülkelerin yüksek miktardaki borçlanmaların hiç unutulmaması gerektiği de dikkate alınarak– büyümede yavaş bir yükselme eğilimi izleniyor. Dünya ekonomisindeki ağırlığı artan "gelişmekte olan" **eşik ülkeleri eskiden olduğu gibi şimdi de** gelişmiş endüstri ülkelerinden **daha hızlı büyüyorlar**; ama onların da büyüme hızı da yavaşladı.

▶ Güncel kriz devresinde İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en derin depresyon yaşandığından canlanma ve yükseliş aşamalarının daha uzunca sürmesi normaldir. Ne var ki **yeni mali krizler vasıtasıyla kırılmalar** mümkün ve ihtimal dâhilindedir.

▶ Dünya ekonomisi nasıl gelişirse gelişsin, burjuvazi tüm ülkelerde krizden söz edecek ve emekçileri sakin olmaya, ağırbaşlılığa ve fedakârlığa hazır olmaya çağıracaktır. İşçiler kendilerinin mücadeleleri ile katiyen "ücret giderlerinin" artmasını sağlamamalıdır(!); çünkü bu, "kırılgan ekonomik yükselişi" rahatsız eder; sanayi ve ekonomik yatırım yeri olarak ülkeyi tercih edilir olmaktan çıkarır ve işyerlerini tehlikeye atar vs. "Zinhar sınıf mücadelesine kalkışılmasın"!, "hepimiz aynı gemideyiz!" Bu, dünya çapında bütün burjuva sınıfının yalancı şiarıdır. İşçiler ve patronlar asla aynı gemide oturmuyorlar; olsa olsa işçiler işçi olarak makine dairesinde çalışıyorlar. Patronlar ise birinci sınıfın yolcuları olarak daha yukarıdaki katlarda oturuyorlar! **Burjuvaziye karşı sınıf mücadelesi, sistem olarak kapitalizme karşı sınıf mücadelesi**, kapitalist ekonomi kriz hangi evresinde bulunursa bulunsun fark etmez, komünist örgütler ve proletaryanın ana şiarı olmak zorundadır.

Siyasi gelişmeler:

Uluslararası alanda siyasi gelişmelerle ilgili olarak değişik yayın organlarımızda tavır takındık. Burada çok kısa tezler halinde gelişmelerde önemli gördüklerimizi sayacağız:

▶ Çalışma dönemimizde uluslararası alanda sınıf mücadelesi açısından en önemli gelişme kuşkusuz "**Arap Baharı", "Arap İsyanı**" vs. olarak adlandırılan gelişmelerdi. Tunus'tan başlayan ve Magripte ve Ortadoğu'da/Arabistan'ın tüm ülkelerinde şu

veya bu ölçüde yayılan ve etkisini gösteren "Arap Baharı", **çıkışında** istikrarlı bir görüntüye sahip, yerleşik faşist rejimlere karşı artık yeter diyen, demokrasi isteyen kitlelerin haklı, silahsız kendiliğinden ayaklanmaları idi. Ayaklanmaların başını kentli küçük burjuva-aydın kesimler çekiyordu. Kentli küçük burjuva hareketi ile başlayan hareket hemen bütün ülkelerde kısa süre içinde iyice kitleselleşti. Halkın birikmiş öfkesi, daha iyi yaşam, demokrasi talepleri kitlesel eylemlerle sokaklara, meydanlara taşındı. Karşısında ayaklanılan rejimlerin bu isyanlara tepkisi bu isyanları silahlı faşist terörle bastırmaya çalışmak oldu. Tunus'ta ve Mısır'daki hükümetler geri çekilmek zorunda kaldılar. Her iki ülkede de yapılan seçimlerden ılımlı İslamcı güçler birinci parti olarak çıktılar. İsyanların tetikleyicisi olan küçük burjuva demokrat unsurların kitlesel gücünün zayıf olduğu görüldü. Bu ülkelerde iktidar mücadelesi esas olarak eski rejimin yeni yüzlerle devam ettirilmesinden yana olanlarla, rejime muhalif güçler içinde en örgütlü güç olarak ortaya çıkan ılımlı İslamcılar arasında yaşandı. Mısır'da olanı yaşadık. Düşük katılımlı seçimlerden birinci olarak çıkan ılımlı İslamcı parti kendi düzenini kurmak için aceleci adımlar attığında, eski rejimin temel gücü ordu bir darbe ile iktidara el koydu. Bu gelişmede Mübarek'i deviren isyanın tetikleyicisi olan kentli küçük burjuva aydın kesim, şeriat öcüsüne karşı faşist ordunun iktidarının çağırıcısı olarak rol oynadı. Libya'da gelişme biraz değişik oldu. Kaddafi rejimine karşı isyanın ilk belirtileri görülmeye başladığı andan itibaren emperyalist güçler doğrudan isyancıları desteklemeye yöneldiler. Kaddafi'yi devirmek için on yıllardır bekledikleri fırsatı değerlendirdiler. Arap Baharının dalgaları Suriye'ye ulaştığında, Baasçı faşist Esat rejimi silahsız isyanı büyük bir şiddetle bastırmaya yöneldi. Petrol zengini Libya'da hiç beklemeden müdahalede bulunan batılı emperyalist güçler, Suriye somutunda doğrudan askeri müdahaleden geri durdular. Bunda artık dünya siyasetinin belirlenmesinde "ben de varım" diyen Rusya'nın ve bu konuda Rusya ile aynı safta yer alan Çin'in, Suriye'ye doğrudan bir askeri müdahaleye karşı açık ve kararlı tutumları da belirleyici rol oynadı. Sonuç Suriye'de bugün de süren çok kanlı bir iç savaş oldu.

Cezayir'de, Fas'ta, Birleşik Arap Emirlikleri'nde, Yemen'de, Suudi Arabistan'da "Arap Baharı"nın etkileri hissedildi. Fakat Yemen dışında bu ülkelerde egemenler isyanları daha küçükken bastırmayı, bir iç savaşa dönüşmesini engellemeyi başardılar. Yemen'de ise Güney ve Kuzey Yemen biçiminde bir bölünmede ikili bir iktidar çıktı ortaya,

Bir bütün olarak ele alındığında "Arap Baharı", hiç beklenmedik bir anda halkların ayaklanabileceğini gösterdi.

Sonuçları itibarıyla Arap Baharı eylemleri, en iyi halde isyanların olduğu ülkelerde egemen sınıfların değişik klikleri arasında bir değiş tokuşa, ya da Libya'da ve Suriye'de ve Yemen'de olduğu gibi sonucu henüz belli olmayan iç savaşlara yol açtı. Kimileri bu sonuçlara bakarak Arap Baharı denen kitle isyanlarının haklı-demokratik-devrimci özünü görmedi, görmüyor; halkların bu isyanlarda çok şey öğrendiğini, muazzam deneyimler kazandığını görmedi, görmüyor. Hatta sonuçlara bakarak bu isyanların bizzat emperyalistler tarafından planlanıp sahneye konduğunu savunabiliyor. Kimilerine göre bu isyanlar ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesini hayata geçirmek için planlayıp, sahnelediği isyanlar. Bu dünyadaki bütün gelişmelerin bizzat emperyalistler tarafından planlandığını, her şeyin onlar tarafından belirlendiğini düşünen, halkları hiç hesaba katmayan, komplo teoricisi bir yaklaşımdır. Hakların da söyleyecek lafı var.

Arap Baharı-Magrep ve Ortadoğu'daki Arap ülkelerinde, emperyalistlerin hiç de istemedikleri ve beklemedikleri bir anda patlayan haklı isyanlarının adıdır. Onlar kuşkusuz bu isyanları kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak için çabaladılar, halklar lehine sonuçlanmaması için ellerinden geleni yaptılar. Ve bir çok halde başarılı da oldular. Fakat bu isyanlar en başından onların planladığı ve sahnelediği bir oyun değildi.

Bütün dünyada halklar Arap Baharı eylemleri somutunda isyanın mümkün olduğunu ve isyan eden halkın karşısında duranların devrilebileceğini gördüler.

Biz komünistler bu isyanlarda kendi güçsüzlüğümüzü gördük ve komünist bir önderlik olmadığı şartlarda haklı isyanların emperyalistler tarafından nasıl kullanılabileceğini gördük. Bir kez daha komünistlerin en önemli görevinin KP inşasını ilerletmek olduğunu, bütün güçle bu göreve yüklenmelerinin gerekliliğini ve aciliyetini gördük.

▶ Çalışma dönemimizde uluslararası alanda en önemli gelişmelerden biri şudur: Ortadoğu'da emperyalistler tarafından Birinci Dünya Savaşı içinde Sykes-Picot antlaşması ile belirlenen suni sınırlar, Arap Baharı'nın da etkisiyle, artık açıkça sorgulanmaya başlanmıştır. Ortaya açıkça, bölgenin etnik, dini, mezhebi yapısına uygun yeni sınırlar çıkmaya başlamıştır.

Irak'ta Saddam rejiminin başta ABD olmak üzere batılı emperyalist devletler tarafından yıkılması ertesinde ortaya çıkan üçlü iktidar:

1. Merkezi devleti kağıt üzerinde Kürtlerle birlikte yürüten Şii iktidarı;

2. Hem ABD işgaline hem de Şii iktidarına karşı silahlı mücadele yürüten ve eski Irak'ın Sünni nüfus ağırlıklı bölgelerinde değişik aşiretlerin, Saddam döneminde iktidarda olan ve ABD tarafından iktidar dışı bırakılan Sünni ağırlıklı Baas rejimi artıklarının –ki bunlar Irak'ın en deneyimli, eğitimli elitidir– ve bir çok ülkeden Irak'a ve Suriye'ye akan en radikal Salafist Sünni şeriatçı (El Kaideci) savaşçıların oluşturduğu Sünni iktidarı

3. Eski Irak devletinin kuzeyindeki Güney Kürdistan'da "Kürdistan Bölgesel Yönetimi" şahsında, KDP önderliğinde Kürt İktidarı.

Suriye'de,

1. Esat'ın önderliğinde merkezi Suriye adına konuşan, hareket eden Nusayri/Arap ağırlıklı, iktidar alanı epeyi daralmış olan "Merkezi" iktidar;

2. Rojava'da iç savaşta ortaya çıkan boşluğu dolduran Rojava'da üç Kanton'da demokratik özerklik ilan eden PYD önderliğindeki Kürt iktidarı,

3. Son dönemde kendini "İslam Devleti" olarak adlandıran, en radikal salafist Sünni şeriatçı örgütün vurucu gücü olduğu Sünni iktidarı.

Hem Suriye, hem de Irak artık Sykes/Picot anlaşmasında çizilmiş olan eski sınırları içindeki "Baasçı Merkezi Arap Birlik devletleri" niteliğini kaybetmiştir. Bu devletlerde pratikte etnik ve mezhepsel temelde en azından üçlü bir iktidar durumu ortaya çıkmıştır. O üçlü iktidar bölgelerinde de sülaleler, klanlar vb temelde alt iktidar bölgeleri vardır. Bu durum artık geri döndürülemez, eskiye dönülemez. Şimdiki savaş bu üçlü iktidarın kendi alanlarını korumak ve genişletmek için yürütülmektedir. Sonuçta ya bu bölgede üç ayrı devlet çıkacak, ya da Kürtlerin, Sünni Arapların ve Şii Arapların devletlerinin çok gevşek merkezi devletler içinde "birleştikleri" federatif ya da konfederatif yeni Suriye ve Irak devleti çıkacaktır ortaya.

Buna ek olarak şunu da tespit ediyoruz:

İster ayrı devlet olarak ortaya çıksın, isterse federatif veya konfederatif bir yapı içinde Irak ve Suriye'nin parçası biçiminde çıksın, bugün "Sünni İslam" devletinde en ön saflarda savaşan ve bütün batı dünyasının ortak düşman ilan ettiği radikal salafist IŞİD'ciler iktidarın esas gücü olmayacaktır. Buna bugünkü güç dengesinde, bütün batılı emperyalistlerin –aslında sömürgeci, talancı emperyalist siyasetlerinin de bir ürünü olan– IŞİD'i baş düşman ilan ettikleri şartlarda, Sünni ağırlıklı nüfusa sahip ülkelerin de IŞİD ve benzeri örgütleri haklı olarak kendilerine tehdit olarak gördükleri şartlarda, imkan yoktur. IŞİD veya onun türevi örgütler varlığını sürdürecek ve fakat şimdi olduğu gibi "hilafet" kuramayacaklar, kurdukları "hilafetler" askeri güçle ezilecek, geçici olacaktır.

▶ IŞİD'in iktidarını kurma ve genişletmede temel araçlardan biri olarak kullandığı ilkel terör, kafa kesmeler, insan yakmalar, kendi iktidar alanında kendi hayat tarzını zorla dayatmalar vb. emperyalist dünya tarafından yeni bir baş düşman, herkesin karşısında birleşmesi gereken bir öcü yaratmak için kullanılıyor.Bu öcünün adı, "İslami Terörizm"dir..

Böylece daha 1993'te S. Huntington'un teorisini yaptığı "kültürler savaşı"na geliyoruz: Batının özgürlük, demokrasi, insan hakları gibi evrensel değerleri karşısında, bunları reddeden ilkellik, İslami barbarlık savaşıyor! Çizilen resim bu. Batının emekçileri işçileri bu yeni düşmana karşı savaşa hazırlanıyor! Bu düşmana karşı âdeta yeni haçlı savaşlarının hazırlığı yapılıyor. Bu hazırlıklar karşısında ılımlı Müslümanlar ve kimi solcular IŞİD terörünün İslam'la katiyen bir ilgisi olmadığını, İslam'ın aslında barışçı olduğunu vb. söyleyerek savunmaya geçiyor; IŞİD'e karşı emperyalist haçlı seferinin haklılığını savunuyor, onun yanında saf tutuyor. Emperyalistler de kendilerinin katiyen İslam'a karşı savaşmadıklarını, terörizme karşı savaştıklarını söylüyorlar.

Bu bağlamda şunları tespit etmek istiyoruz:

IŞİD'in İslam adına uyguladığı terör, İslam dışı değildir. Bütün dinler gibi İslam da mutlak gerçeğin kendi kitabında olduğunu yazar. Müslümanlara "inanmayanları inandırmak" görevini yükler. Kılıç da bu görevi yerine getirmenin bir aracıdır.

IŞİD, El Kaide gibi çıplak faşist terörü bilinçli olarak en ilkel biçimleriyle esas mücadele biçimi olarak kullanan ve şeriat devleti için savaşan örgütler, bugün Müslüman ağırlıklı ülkeler bir bütün olarak ele alındığında küçük bir azınlığın temsilcisi konumundadır.

IŞİD, El Kaide gibi örgütler, emperyalist saldırı-işgal vb. siyasetlerine karşı tepki olarak ortaya çıkmışlardır.

Bunların bir bölümü batılı emperyalist güçler tarafından –örneğin Afganistan'da Rusya'ya karşı savaş için– desteklenmiş ve büyütülmüştür. Bu örgütler iktidar kurdukları alanda küçümsenmeyecek bir kitle tabanına, desteğine de sahiptir. Bunun nedeni de yine emperyalistlerin saldırı, işgal siyasetleridir.

Şu da bir gerçektir: IŞİD'in kafa kesme şovları, emperyalistlerin kontrolleri altında olmayan bütün güçlere karşı uyguladığı şiddetin yanında devede kulak kalır. IŞİD gibi örgütlerin ilkel, gösterili, faşist şiddeti, batılı emperyalistler tarafından uzaktan kumandalı, en modern silahlarla, İHA'larıyla vb. uygulanan çok daha rafine, ama boyutları çok daha büyük olan korkunç şiddeti gözlerden gizlemektedir. Kaldı ki, bu "modern barbarlık" yöntemlerinin yanında emperyalistlerin de ortaçağ işkence yöntemle-

rini de kullandıkları olgudur. Abu Graib'de, Guantanamo'da ve bir dizi "müttefik" ülkedeki ABD'nin özel işkence merkezlerinde yapılanlar bunun tanıklarıdır. Şimdi IŞİD'ci videolarda kafa kesme seanslarında gösterilen insanların taşıdığı portakal renkli giysiler Guantanamo'daki "hukuksuz" savaş esirlerinin giysilerine göndermedir.

"İslamcı terörizme karşı savaş", "terörizme karşı savaş" bugün bütün emperyalist ülkelerde aslında göçmenlere karşı ırkçılığın maskesi olarak kullanılıyor. Batı ülkelerinde ırkçılık bu temelde körükleniyor ve gelişiyor.

İslamcı faşistlerin emperyalist metropollerdeki eylemleri de, bu ülkelerde burjuvazi tarafından hem içte ırkçılığın geliştirilmesi ile ele ele giden faşistleşmeyi ilerletmek, hem de dışta askeri saldırılara haklılık kazandırmak için ustaca kullanılıyor.

Biz IŞİD gibi dinci faşist örgütlere de, demokrasi, insan hakları vb. maskeler altında, kendi emperyalist ve gerici çıkarları için IŞİD'e karşı adeta haçlı seferi düzenleyen emperyalistlerin ve onların bölgedeki işbirlikçilerinin müdahalelerine de karşıyız.

Biz bütün devrimci, ilerici, demokrasi yanlısı güçlerin ve komünistlerin, IŞİD'e olduğu kadar emperyalist müdahalelere de karşı olan güçlere destek vermesinden yanayız.

Çalışma dönemimizde emperyalist güçler arasındaki güç dengelerinin değiştiği çok daha açık olarak görüldü. Bu bağlamda:

▶ ABD bütün dünyada henüz hâlâ hem ekonomik açıdan, hem askeri açıdan en büyük emperyalist güç konumunda. Fakat o kimilerinin sandığı gibi her şeyi belirleyecek güçte ve konumda değil.

ABD'nin dünya ekonomisinde ağırlığı satın alma gücü paritesi temelinde GSYH olarak % 19,29. Fakat bu gerileyen bir ağırlık. ABD'nin 1990 yılları başında dünya ekonomisindeki ağırlığı % 28 üzerinde idi!

Avrupa Birliği –eğer AB'nin gücü 28 üyenin tümü olarak alınırsa– % 18,69'la, ABD'nin ağırlığına iyice yaklaşmıştı. Hesap satın alma paritesi ile GSYİH yerine cari fiyatlarla GSYİH olarak yapıldığında hatta AB birinci sıraya geçmişti. Tabii ki, AB, aslında hâlâ gerçek anlamda ABD gibi tek devlet olmadığı için, onun bu büyüklüğü sağlam değildir. Ama üçüncü sırada bulunan Çin dünya ekonomisinde, Nisan 2014 itibarıyla %15,40'lık payıyla ve ABD'ye göre çok yüksek kalkınma hızıyla ABD'ye yetişme ve onu geçme hedefine kilitlenmiş, dev adımlarla geliyordu.

Bugün dünya hegemonyası konusunda gerçek iki rakip ABD ile Çin'dir. Çin ekonomik olarak yükselen, ABD ise gerileyen güç konumundadır. Çin askeri alandaki geriliğini aşmak için de silahlanmasını hızla geliştirmektedir.

ABD, ekonomisi bugün esasta ABD'nin dünyanın andaki en büyük askeri gücü olması sayesinde, alacaklıların alacaklarını talep etmemesi, tersine örneğin Çin'in yoğun şekilde yaptığı gibi, ABD devlet tahvillerini satın alarak, ABD'ye kredi açması sayesinde ayakta kalabilen bir ekonomi konumundadır. ABD mutlak değer açısından dünyanın en borçlu ülkesi durumundadır. 2013 itibarıyla ABD'nin yalnızca devlet borcu 17 trilyon 589 milyar dolar idi. Bu ABD'nin aynı yıldaki GSYİH'nın % 105'ine tekabül ediyordu. 2014 için devlet borcunun 18 trilyon 527 milyar dolara yükselmesi bekleniyordu. Eğer işletmelerin borçları, ipotekler, tüketici kredileri de sayılırsa borç miktarı 60 trilyon doları aşıyordu. *(Veriler OECD, Dünya Bankası, IMF raporlarından derlenmiştir.)*

Ekonomik ağırlık açısından ABD, Çin, Hindistan (% 5,83) Japonya (% 5,39) Almanya (% 3,72) ardından 6. sırada gelen Rusya (% 2,94) askeri açıdan ABD'ye kafa tutacak konumu ile, 90'lı yıllardaki çöküşten sonra 2000'li yıllarda yükselen ekonomisi ile dünya siyasetinde belirleyici konumda olduğunu son beş yıldaki gelişmeler içinde açıkça gösterdi. Rusya bu dönemde Çin ile ilişkilerini geliştirdi. Suriye somutunda, Çin ile birlikte, batılı emperyalistlerin Esat rejimini kısa sürede yıkma siyasetini boşa çıkardı. Bunu hem de barışı savunur görünümde yapmayı başardı. Batılı emperyalistlerin Ukrayna'yı bütünüyle kendilerine bağlama siyasetini boşa çıkardı. Kırım'ı doğrudan Rusya'ya bağladı. Ukrayna'nın doğusunda da de fakto kendine bağlı bölgeleri yarattı. Rusya bu beş yıl içinde dünyanın en önemli siyasi aktörlerinden biri olduğunu açıkça gösterdi.

Çalışma dönemimizde Afrika emperyalistler arası güç dengesinin değişmesine bağlı olarak gelişen yeniden paylaşım dalaşında bütün emperyalist güçlerin çatışma alanlarından biri oldu.

Çin sessiz ve derinden giden çalışmasıyla bugün Afrika'da en temel güçlerden biri. Sudan'da Çin ve ABD bölgedeki "temsilcileri" işbirlikçileri üzerinden açıkça karşı karşıya geldiler. Sudan bölünerek iki devlet haline geldi. Fransa eski sömürgelerinde iktidar savaşlarında kendine bağlı güçleri iktidara getirmek ya da güçlendirmek için doğrudan askeri müdahalelerde bulundu. Önümüzdeki dönemde Afrika emperyalistlerin dünyayı yeniden paylaşım dalaşında merkezde duran alanlardan biri olacaktır. Burası emperyalistler açısından gerekli bir dizi ham maddenin, madenin, fosil enerji kaynaklarının olduğu bir alandır. Sahra güneş enerjisini kullanmak için en verimli sahadır. Ayrıca Afrika şu anda 1 milyarı aşkın nüfusu ile dünyanın en büyük pazarlarından biri konumundadır. Bu arada Türk burjuvazisi de, AKP hükümeti üzerinden öncelikle Müslüman ağırlıklı Afrika ülkelerinde pay kapma yarışında koşuya katılma isteğini ortaya koymaktadır.

Çalışma dönemimizde Ortadoğu'da Siyonist İsrail devleti, Filistin halkının haklı taleplerini reddetmeye, işgalci ve saldırgan sömürgeci politikalar uygulamaya devam etti. Filistin halkının haklarının savunucusu gibi davranan AKP hükümeti ile İsrail hükümeti arasındaki ilişkiler iyice gerildi. Diplomatik ilişkiler karşılıklı olarak en alt seviyeye indirildi. Hamas ile El Fetih'in ortak hükümet konusunda anlaşmasını kendisi için bir tehlike ve tehdit olarak kavrayan İsrail bir kez daha Gazze'ye saldırdı. Saldırıda 2000'in üzerinde Filistinli öldü. Gazze'deki alt yapı bir kez daha tarûmar edildi. Fakat Siyonist İsrail'in bu saldırısı da bundan öncekilerde olduğu gibi sonuçta Hamas'ın "Siyonist İsrail'e karşı savaşan tek güç" olarak olduğu algısını, yani Hamas'ı güçlendirdi.

Ortadoğuda'ki gelişmeler, aslında ABD'nin kontrolünden çoktan çıkmış durumda. ABD bu alandaki en yakın müttefiki İsrail'e bile laf geçirecek durumda değil. Filistin'de iki devlet formülünü savunan, İran'a karşı siyasetinde de ambargoyu hafifletmek konusunda görüşmeler yürüten Obama yönetimiyle, İsrail yönetiminin arası oldukça açılmış durumda.

Çalışma dönemimizde dünyada, emperyalistlerin yeni sömürgeleri konumunda

olan ülkelerde onlarca savaş yürüdü, yürüyor. Bütün bu savaşların geri planında bu alanlarda kendi nüfuz alanlarını korumak veya genişletmek isteyen emperyalist güçler var. Dengeler değiştiği için dünya hegemonyası/yeniden paylaşımında emperyalist güçler arasındaki çelişmeler derinleşiyor. Emperyalistlerin aracısız olarak birbirlerine karşı yürüyecek bir dünya savaşı tehlikesi ve olasılığı giderek büyüyor. Fakat bugün hâlâ böyle bir dünya savaşı güncel bir tehdit değil. Emperyalistler hegemonya dalaşlarını hâlâ temsilci savaşları üzerinden yürütüyorlar. Bugün emperyalist ve gerici savaşlara karşı devrimci mücadele gerçekte yürüyen somut savaşlara karşı çıkmak; savaşları kendi ülkesinde devrim için kullanmaya çalışmak; savaştan gerçek anlamda kurtulmanın ancak kapitalist/emperyalist dünyanın devrimlerle yıkılması ile mümkün olacağını, barış isteyenlerin kapitalizmi reddetmesi, onun yıkılması için mücadele etmesi gerektiğini bu savaşlar içinde kitlelere aktarmak, aydınlatmakla olur.

▶ Çalışma dönemimizde takındığımız bir dizi tavırda da ortaya koyduğumuz gibi, emperyalist kapitalist sistem bir bütün olarak devrime gebe. Emperyalist dünya bir bütün olarak ele alındığında sosyalizme gidiş için objektif imkânlar hiçbir dönemde olmadığından daha olgunlaşmış durumda. Ve bütün ülkelerde işçilerin emekçilerin bu sisteme karşı ayaklanması için yeter neden var. Emperyalist metropollerde de; emperyalizme değişik biçimlerde ve derecelerde bağımlı ülkelerde de proletarya önderliğinde sosyalist ve demokratik devrimler için şartlar var. Burjuvazi kendi eliyle bu şartları her geçen gün daha da olgunlaştırıyor. Objektif durum bu olmasına rağmen, emperyalist metropollerde işçi eylemleri çok cılız ve mücadeleler genelde savunma mücadeleleri. Bağımlı ülkelerde ise işçi emekçi kitlelerin mücadeleleri metropollere göre biraz daha kapsamlı olmasına rağmen, buralardaki mücadeleler de geneli itibarıyla bir bütün olarak sistemi karşısına alan devrimci mücadeleler değil. Burjuvazinin değişik klikleri kendi iktidar dalaşlarında bu hareketleri kendi kuyruğuna takmayı, düzen içi mücadele sınırları içinde tutmayı becerebiliyor. Burada temel sorun komünist hareketin güçsüzlüğü. Bu güçsüzlük karşısında iki yanlış tavır ortaya çıkıyor: 1. Teslimiyetçilik, ve reformizme kayma. 2. Gerçekler yerine kendi isteklerini koyma, gerçek durumu yokmuş sayarak, laf radikali sol maceracı bir çizgi tutturma. Bu iki sapma birbirinden Çin Seddi ile de ayrılmış değil. Birinin ötekine dönüşmesi her zaman mümkün olabiliyor.

Biz Bolşevikler bugün komünist hareketin tarihinde en zayıf dönemlerinden birini yaşadığımızı tespit ettik, ediyoruz. Buradan çıkardığımız sonuç yılgınlık, teslimiyet değil. Bu zayıf durumu biz bilinçli, sistemli, inatçı bir parti inşası çalışması ile aşabiliriz.

Dünyadaki gelişmeleri bir bütün olarak ele aldığımızda şu tespiti yapıyoruz:

Dünya emperyalist sisteminin durumu ve gelişmesinde özsel bir değişiklik yok.

Son 5 yıl içinde de önemli değişiklikler ve gelişmeler yaşadık. Fakat bu değişiklikler ve gelişmeler özsel konularda olmadı.

5 yıl içinde yaşadığımız gelişmeler şunu bir kez daha –bunun tersi iddialara rağmen– açıkça gösterdi:

İçinde yaşadığımız çağ emperyalizmin, yani tekelci kapitalizmin dünyada egemen olduğu çağ; emperyalizm çağıdır. Emperyalizmin temel çelişmeleri bugün de dünyada varlığını sürdürmekte ve bu çelişmeler ve bu çelişmeler temelindeki mücadeleler proleter dünya devriminin objektif temelini oluşturmaktadır. Emperyalizmin biricik gerçek alternatifi dün olduğu gibi bugün de proleter dünya devrimidir. Yaşadığımız çağ emperyalizm ve proleter devrim(leri) çağıdır.

Bunun, Lenin'in "Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması"nı yazdığından bu yana dünyada birçok şeyin değişmiş olduğu gerçeğinden yola çıkarak çağın değişmiş olduğu konusunda bir dizi anti-Marksist görüşün piyasada dolaştığı şartlarda hep yeniden vurgulanması önemlidir.

Eskiden olduğu gibi şimdi de Lenin'in şu tanımlaması geçerlidir:

"Emperyalizm kapitalizmin tekelci aşaması(dır)….

Onun beş temel özelliği şunlardır:

1. *Üretimin ve sermayenin yoğunlaşması, ekonomik yaşamda tayin edici rol oynayan* ***tekelleri*** *yaratacak kadar yüksek bir seviyeye ulaşmıştır.* ***2.*** *Banka sermayesi sanayi sermayesiyle iç içe geçmiş ve bu "mali sermaye" temelinde bir* ***mali oligarşi*** *oluşmuştur.* ***3.*** *Meta ihracından farklı olarak* ***sermaye ihracı*** *özel bir önem kazanmıştır.* ***4.*** *Dünyayı aralarında paylaşan* ***uluslararası tekelci kapitalist birlikler*** *oluşmuştur.* ***5.*** *Kapitalist büyük güçler tarafından* ***dünyanın teritoryal paylaşımı*** *tamamlanmıştır.*

Emperyalizm, tekellerin ve mali sermayenin egemenliğinin ortaya çıktığı, sermaye ihracının birinci planda önem kazandığı, dünyanın uluslararası tröstler arasında paylaşılmasının başlamış olduğu ve dünyadaki bütün toprakların en büyük kapitalist ülkeler arasında paylaşılmasının tamamlanmış bulunduğu bir gelişme aşamasına ulaşmış kapitalizmdir." (Lenin, Tüm Eserleri, Alm., cilt 22, Sf: 270/271, Türkçesi: Lenin, Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, Sf: 92, Inter Yayınları, İst., 1995)

Bu tahlil bugün de **emperyalist sistemin özünü** kapsıyor. Mali sermayenin muazzam artışı, gittikçe daha açıkça ortaya çıkan çürüme eğilimleri, asalaklığın boyutlarındaki muazzam büyüme ve mali sermayenin devasa uluslararasılaşması emperyalizmin özünde hiçbir şey değiştirmemiştir.

Tersine, bu gelişmeler Lenin'in öngörülerini onaylamıştır.

Sözümona **niteliksel** bir değişme olasılığı ve buna bağlı olarak olası bir strateji değişikliği konusunda yürüyen bir tartışmada 1916 yılında Lenin şunları söylüyordu:

"Salt ekonomik açıdan, diyor Kautsky, kapitalizmin yeni bir evre daha geçirmesi olanaksız değildir; kartellerin politikasının dış politikaya taşınması, ultra-emperyalizm evresi, yani bugünkü emperyalist politikanın, ulusal mali sermayelerin birbiriyle mücadelesi yerine, uluslararası düzeyde birleşmiş mali sermaye tarafından dünyanın ortak sömürülmesini koyan yeni ultra emperyalist politikalara geriletilmesi " olanağını düşünmek gerekir."

Lenin "ultra-saçma" olarak adlandırdığı Kautsky'nin bu "Ultra-Emperyalizm" teorisi hakkında şöyle devam ediyor:

— "Kautsky'nın ultra-emperyalizme dair boş gevezelikleri, başka şeylerin yanı sıra emperyalizm savunucularının değirmenine su taşıyan temelden yanlış fikri, mali sermaye egemenliğinin dünya ekonomisindeki ***eşitsizlikleri ve çelişkileri azaltacağı*** *fikrini beslemektedir. Oysa gerçekte mali sermaye bu eşitsizlikleri ve çelişkileri* ***güçlendirir.****"* (age,

Sf: 276, Türkçesi: age, Sf: 97)

*— "Kapitalist rejimde tekel, elbette dünya pazarında rekabeti **tümüyle, ya da uzun bir süre için** ortadan kaldıramaz (ultra-emperyalizm teorisinin saçmalığını kanıtlayan nedenlerden biri de budur)."* (age, Sf: 281, Türkçesi: age, Sf:103)

*— "Çünkü kapitalist düzen içinde nüfuz bölgelerinin, çıkarların, sömürgelerin vs. paylaşılması konusunda, paylaşıma katılanların **gücünden**, bunların genel ekonomik, mali, askeri vs. gücünden başka bir temel **düşünülemez.** Paylaşıma katılanların güçler dengesi ise eşitsiz biçimde değişmektedir; çünkü kapitalist düzende tek tek girişimlerin, tröstlerin, sanayi dallarının ve ülkelerin eşit şekilde gelişmeleri olanaksızdır. Yarım yüzyıl kadar önce Almanya kapitalist gücü o zamanki İngiltere ile karşılaştırıldığında, zavallı bir hiçti; Rusya ile karşılaştırıldığında Japonya da aynı durumdaydı. On yıl, ya da yirmi yıl sonra emperyalist güçlerin nispi güçlerinin değişmeden kalacağı varsayımı "düşünülebilir" mi? Kesinlikle düşünülemez.*

*Bu nedenle İngiliz papaz takımının ya da Alman "Marksisti" Kautsky'nin bayağı küçük burjuva fantezilerinde değil de, kapitalizm gerçeğinde, 'inter-emperyalist' ya da 'ultra-emperyalist ittifaklar —bu ittifaklar ister bir emperyalist grubun bir başkasına karşı ittifakı, ister bütün emperyalist devletleri kucaklayan genel bir ittifak olsun— **zorunlu olarak** savaşlar arasındaki 'nefes molaları'ndan başka bir şey değildir."* (age, Sf: 300-301, Türkçesi: age, Sf:123-124)

Emperyalizmde öze ait bir değişiklikten gerçek anlamda bütün emperyalist güçlerin birleştiği bir durumda söz edilebilir. Emperyalizmin böyle bir evresi –teorik olarak düşünülebilse bile– pratikte Lenin döneminde olduğu gibi, bugün de bu gerçekle ilgisi olmayan boş gevezeliktir.

Hem Kruşçef modern revizyonizmi; hem de Mao Zedung Düşüncesi adı altında savunulan görüşler yaşanan gelişmeleri nitel değişiklikler olarak kavrayarak, çağın değiştiğinden söz ettiler, Marksizm-Leninizmi geliştirme adına yanlış görüşler savundular.

Daha sonra 1990'lı yılların başında, sosyal emperyalist kamp çöktükten sonra, mali sermayenin enternasyonelleşmede katettiği mesafenin muazzam boyutları karşısında ulusal devletler döneminin kapandığını iddia eden "globalleşme dönemi" teorileri çıktı ortaya. Bu teoriler M-L Hareket içinde de değişik biçimlerde yansımasını buldu.

Bugün M-L Hareket içinde ultra emperyalizm teorisini açıkça savunan yok. Fakat çağın kimi temel özeliklerinin değiştiğini, emperyalizmin gelişmesinde "yeni bir evre"ye girildiğini savunan, buna bağlı olarak stratejide buna uygun değişiklikler yapılması gerektiğini savunanlar var.

Biz bu bağlamda bu yeni görünen teorilerin gerçekte yeni olmadığını, bunların da çıkış noktasının nicel birikimleri, nitel bir değişiklik gibi görme, gösterme konusunda eski teorilerin devamı olduğunu söylüyoruz.

Bugün de **emperyalist sistemin temel çelişmeleri varlığını koruyor, derinleşiyor ve gelişmeleri koşullandırıyor.**

Nedir bu temel çelişmeler?

Stalin'e göre **kapitalizmin en önemli çelişkileri** (Stalin temel çelişmeler yerine "en önemli çelişmeler" kavramını kullanıyor) şunlardır:

*"**Emek ile sermaye** arasındaki çelişki… Emperyalizm, sanayi ülkelerinde, tekelci tröst ve birliklerin, bankaların ve mali oligarşinin mutlak egemenliği demektir. Bu mutlak ege-*

menliğe karşı mücadelede … ya kendini sermayenin insafına terk edeceksin, eskisi gibi sürüneceksin ve gittikçe batacaksın, ya da yeni bir silaha sarılacaksın – işte emperyalizmin, proletaryanın milyonlarca kitleleri önüne koyduğu alternatif budur. Emperyalizm, ***işçi sınıfını devrime götürür.****"* (Stalin, Leninizmin Temelleri Üzerine, Alm.,1926, Stalin Eserler, cilt 6, Sf: 85, Türkçesi: Stalin, Leninizmin Temelleri, Sf: 10-11, İnter Yayınları, İst, 1997)

Bu çelişki emperyalist metropollerde **sosyalist devrimler** ile çözülür.

*"**Bir avuç hâkim, 'uygar' ulus ile dünyanın yüzlerce milyon sömürge ve bağımlı halkları arasındaki çelişki**"* (age, Sf: 65, Türkçesi: Sf:11) proletarya önderliğindeki **anti-emperyalist halk-demokratik devrimleri** ile çözülür.

Bunlar eskiden olduğu gibi şimdi de, emperyalist dünyanın karşılıklı olarak birbirlerini etkileyen, destekleyen ve proleter dünya devrimi sürecinde birleşen **iki devrimci ana akımı** ortaya çıkaran kapitalizmin emperyalist evresindeki iki en önemli (ya da temel) çelişkileridir.

Bu iki devrimci ana akımın birleştirilmesi komünist dünya hareketinin ve bütün komünist partilerin esas görevidir.

"Bütün ülkelerin proleterleri ve ezilen halklar birleşin!" şiarı bu esas görevi ortak paydada birleştirme görevine sahip olan komünist dünya hareketinin şiarıdır.

Buna ek olarak *"**hammadde kaynaklarını, yabancı toprakları ele geçirme uğruna mücadele eden çeşitli mali gruplar ve emperyalist güçler arasındaki**"* (age, Sf: 65, Türkçesi: Sf:11) önemli çelişki vardır.

Bu çelişki, emperyalistlerin karşılıklı olarak birbirlerini zayıflattıkları **emperyalist savaşlara** yol açar ki, *proleter devrimin momentine/anına/saatine yakınlaştırır ve bu devrimi pratik gereklilik haline getirir."* (age, Sf: 65, Türkçesi: Sf:11) Bu çelişme emperyalist toplumun egemenlerinin kendi aralarındaki bir çelişmedir. Devrim ile karşı devrim güçleri arasında bir çelişme değil, karşı devrim güçlerinin kendi arasındaki bir çelişmedir. Bu çelişme proleter devrimci güçlerin devrimi ilerletebilmeleri için yararlanabilecekleri bir temel çelişmedir. Bu yararlanabilmenin ön şartı tabii ki, komünist hareketle, işçi emekçi hareketinin kopmaz bağlarla birbirine bağlanmış olması; komünist hareketin karşı devrimcilerin kendi aralarındaki çelişmelerden yararlanabilecek güçte ve yetkinlikte olmasıdır. Yoksa bu çelişmelerden yararlanmak yerine, komünist hareket burjuvazinin çeşitli kesimlerinin kendi aralarındaki iktidar dalaşında, etkisindeki emekçi kitleleri bu dalaşın bir aracı haline getiren "yararlı ahmak"lar durumuna da düşebilir.

Sosyalizmin devlet iktidarı olarak var olduğu şartlarda bu çelişmelere bir de sosyalist sistemle emperyalist sistem arasındaki temel çelişme eklenir. Sosyalist bir veya birkaç devletin varlığı şartlarında, burjuva devletler sosyalist devleti yıkmak için ellerinden geleni yapar, içteki karşı devrimci güçleri destekler, doğrudan müdahalelerde bulunur. Buna karşı sosyalist devlet(ler) kendini enternasyonal proleter devrimin bir üssü olarak kavrar ve kendi ülkesinde proletaryanın iktidarını iç ve dış düşmanlara karşı koruyup, devrimi sürekli haline getirip geliştirirken, diğer ülkelerde de devrime

maksimum destek sağlar. İçinde yaşadığımız şartlarda bütün dünyada tek bir sosyalist devletin olmadığı şartlarda bu çelişmenin de var olduğundan söz etmek gerçeklere gözünü kapamak anlamına gelir. Bu bağlamda getirilen, bu çelişme cılız da olsa var olan sosyalist/komünist hareketle emperyalist sistem arasındaki çelişme olarak görünmektedir vb. biçimindeki argümanlar ikna edici değildir. Proletaryanın devlet iktidarının varlığı ile yokluğu arasında çok büyük bir fark olduğunu görmemektedir.

Bu en önemli (temel) çelişmeler yanında gelişmeleri etkileyen daha yüzlerce çelişme vardır. Fakat sözünü ettiğimiz ve emperyalist sistem açısından içsel olan bu üç temel çelişme; bu çelişmenin tarafları arasındaki mücadeleler dün olduğu gibi bugün de gelişmelerde belirleyici rol oynamaktadır.

Bir çok nedenle emperyalist ve gerici burjuvazinin baskılarına, haksızlıklarına, saldırılarına uğrayan değişik sınıf ve katmanlardan insanlar bu baskılara karşı sistem içi mücadeleler yürütmektedir.

Sınıf bilinçli proletaryanın ve örgütlü komünist güçlerin görevi her türlü baskıya karşı mücadeleyi proleter dünya devrimi mücadelesinin gücü haline getirmek, bunları sömürü sistemine karşı mücadeleye dönüştürmektir.

Bu bağlamda 1970'li yıllardan başlayarak doğal çevrenin kapitalist üretim tarzının bir sonucu tahrip edilmesinin kimi sonuçları artık üstü örtülemez biçimde görülmeye, yaşanmaya başlandı. Çevrenin tahrip edilmesi ve bununla birlikte çevre sorunu son yüzyılın son çeyreğinde **merkezi derecede önemli** hale geldi. Görüşümüze göre **dünya komünist hareketi** bu sorunu, doğru teorik temel daha Marks ve Engels tarafından ortaya konulmuş olmasına rağmen, pratik politikada **dramatik bir şekilde küçümsemiştir.** Biz, kadın-erkek komünistler işçi hareketi içinde bu sorunda **yönlendirici/yönetici bir rol** oynamadık. Bu konuda teori ve pratiğimizin **özeleştirel** bir sorgulanması gereklidir.

Bu sorunu ilk olarak her şeyden önce ileri derecede gelişmiş emperyalist ülkelerde ve sonra dünya çapında emekçilerin (ve aynı zamanda egemenlerin de!) bilinçlerine çıkaran **küçük burjuva çevre hareketi** oldu.

Dünya komünist hareketinin bu başarısızlığında, çeşitli ülkelerdeki sosyalizmin inşasının şimdiye kadarki deneylerinde bu ülkeler ile ilgili olarak (Alman Demokratik Cumhuriyeti bir tarafa bırakılırsa) ekonomik bakımdan göreceli olarak geri kalmış ülkelerin söz konusu olması önemlidir. Emperyalizmle yarışmak için ve üstünlüğümüzü nasıl kanıtlayabiliriz derdine düştüklerinden **hızlı** bir **ekonomik gelişme** dikkatlerinin merkezlerinde bulundu. Bulunmak zorundaydı. Soru, sürdürebilir, doğal çevreye mümkün olduğunca az zarar verecek bir ekonomiyi nasıl yaratırız değil, bilakis kitlelerin sürekli artan maddi ve kültürel gereksinimlerini azami derecede tatmin edebilen bir iktisadı en kısa süre içinde nasıl yaratırız idi. Bununla çevre sorunu epeyi arka plana atıldı veya hiç gündeme bile alınmadı. En kısa zaman içinde azami üretmek ve azami bir başarıyı sağlamak önemliydi. Her şeyden önce açlığın, konut sıkıntısının, teknik geri kalmışlığın üstesinden gelmek söz konusu olduğundan **tüketimin sınırları, sürekliliği sağlanmış gelişme sorunlarına hemen hiç yer yoktu** veya bu lüks olarak görüldü.

Çevrenin imha edilmesinin kapsamı ve sonuçları üzerine bilgiler de elbette ki **mer-**

kezi bir önem kazanıyor. Bizler bugün somut gelişme temelinde sosyalizmi inşa etmeye çalışan kadın-erkek yoldaşlarımızdan daha fazlasını biliyoruz. Çevre son 50 yıl içinde her şeyden önce kapitalist-emperyalist ekonomiyle öylesine bir zarara uğradı ki, **çevre sorunu** bugün gelinen yerde somut olarak kendisini **insan yaşamının sürdürülebilirliğinin** bir sorunu olarak dayatıyor.

Biz bunu 25 yıl önce 4. Kongremize sunulan Siyasi Rapor'da şöyle ifade etmiştik:

"Emperyalizm barbarlık demek olduğunu, doğa ile ilişkisinde onu mahvederek, onun dengesini bozarak,gelecek kuşakların yaşama temellerini dinamitleyerek gösterdi,gösteriyor.

Bu bağlamda insanlığın geleceği, bugün her günkünden çok emperyalist dünya sisteminin yıkılmasına bağlanmıştır. Çünkü emperyalizm daha şimdiden doğada tamir edilemez, ya da tamiri yüzyıllar alacak yaralar açmıştır. Eğer emperyalizm devrimlerle yıkılmazsa bu yaraların ölümcül hale gelmesi kaçınılmazdır.

Ya emperyalist kâr hırsı ile doğanın mahvedilmesi, doğal kaynakların hoyratça kullanılması, doğanın insana "köle" edilmesi adına sermayeye köle haline getirilmeye çalışılması, doğanın sermayenin ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirilmeye kalkılması ve doğal dengelerin bozulması, insan yaşamının temellerinin oyulması;

Ya da emperyalist sömürü sisteminin Proleter Dünya Devrimi ile yıkılması, doğanın yasalarının bilinmesi temelinde doğal dengelerin korunarak onlarla uyum içinde bir ekonomi kurulması.

Kısaca ya Emperyalizm- Ya Devrim

Ya barbarlık-Ya sosyalizm" (Dünyada ve Ülkemizdeki Gelişmeler, Şimdiki Durum ve gelişme perspektifleri ve Görevler üzerine s.62)

Biz komünistler bu yerküredeki bütün insanların yaşamının 'yaşamaya değer' olduğu bir dünya için mücadele ediyoruz. İşçiler ve emekçilerin içinde kendilerini özgürce geliştirebildikleri, sağlıklı beslenmeye, sürekliliği sağlanmış yenilenebilir enerji kullanımına vs. sahip oldukları, böylece yaşamın kapitalizmdekinden daha iyi olduğu sağlıklı bir çevreye gereksinim duyuyoruz. Bunun için doğal çevreyi koruma mücadelesi en başta proletaryanın ve emekçilerin sahip çıkması gereken bir mücadeledir. Bu mücadele emperyalist ülkelerde sosyalist devrim mücadelesinin; emperyalizme bağımlı ülkelerde antiemperyalist, yeni demokratik devrim mücadelesinin ayrılmaz bir parçası haline getirilmek zorundadır.

İnsanlığın doğal yaşam temelleri bugün kapitalist-emperyalist azami kâr çıkarları için günbegün imha edilmektedir. Buna bir son vermek için **kapitalist-emperyalist ekonomi sistemi yerle bir edilmek** zorundadır. Çevre sorunu bir yaşamda kalma sorunu olarak, yaşamı sürdürme sorunu olarak Proleter Dünya Devriminin en önemli sorunlarından biri olarak ele alınmak zorundadır. Kapitalizm çevreyi imha ederek de insanlığı barbarlık içinde çöküşe götürüyor. Bunu açık-seçik dile getirmeliyiz. Her kim yaşamaya değer bir çevre için gerçekten mücadele etmek istiyorsa, o kapitalizmin yerle bir edilmesi için mücadele yürütmek zorundadır.

Bu görevin tespiti için, dünya ML hareketi içinde kimilerinin, örneğin Almanya MLP'nin, yaptığı gibi "kapitalist üretim tarzı ile insanlığın doğal yaşam temeli" arasında yeni bir temel çelişme icat etmenin gereği yoktur.

Toplumdaki baskının çeşitli biçimlerine karşı yönelen ve hak eşitliği ve reformlar için kavga yürüten, emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştiren tüm demokratik mücadelelerde biz komünistler **tüm ezilenlerin** bu **haklı talepleri** için en ön saflarda mücadele etme görevine sahibiz. Tüm insanlara eşit haklar için ve çeşitli **toplumlarda azınlıklar olarak damgalanan ve ezilen, ötekileştirilen tüm insanların ezilmesine karşı** mücadele ediyoruz. Ne var ki görüşümüze göre komünistler olarak işçileri **sosyalizm ve komünizm için mücadele** için kazanabilmek için güçlerimizi her şeyden önce **işçi sınıfı** içinde **yoğunlaştırmalıyız**. Ezilenlerin mücadelelerinde dikkatimizin odak noktasında **ezilen halkların demokratik devrimci mücadeleleri** durmak zorundadır**.** Bunlar **devrimin** iki **ana akımıdır.**

Çok çeşitli toplumsal alanlar ve mücadelelerdeki tüm baskı biçimleri, sınıf sorunundan kopuk bir şekilde aynı potaya atılırsa, bu ne kadar iyi niyetle yapılırsa yapılsın, kökten yanlıştır.

Biz bu nedenle Komünist Enternasyonal'in "Bütün ülkelerin proleterleri ve ezilen halklar birleşin!" şiarının "Uluslararası proletarya ve dünyanın ezilenleri birleşin" şiarı ve benzeri ile "tamamlanmasına" karşıyız. Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşin şiarı, sosyalist devrim ve halk demokratik devrimlerini birleştiren, proleter dünya devriminin stratejik temel şiarıdır. Tamamlanma adına, örneğin Almanya MLP'nin yaptığı gibi sulandırılması yanlıştır.

Gerçek alternatif:
Ya sosyalizm, ya emperyalist barbarlık içinde çöküş!

Emperyalist barbarlığa dur demenin tek yolu, emperyalizmi ortadan kaldırmak; sömürünün olmadığı, işçi ve emekçilerin egemen olduğu yeni bir dünya kurmaktır. Emperyalizmin biricik alternatifi sosyalizmdir. Bu bugün sosyalizmin gerçek özneleri olan işçiler, köylüler, emekçi sınıflar sosyalizmi bir çıkış yolu, umut vb. olarak görmeseler bile böyledir. Emperyalizmin gerçek barbar yüzünü herkesin kendi deneyimleri ile görmesi için o yeterli malzeme sunmaktadır. Beyinlerin medya tarafından yoğun işgali de, işçi ve emekçilerin bir bölümünün rüşvetlerle kendi sınıflarına yabancılaştırılmaları da, uzun süreçte bu gerçeklerin işçi ve emekçi yığınları tarafından görülmesini engelleyemeyecektir.

Görev, emekçi yığınlara bitmeden usanmadan doğruları taşımak; aydınlatmak; örgütlemek, örgütlemektir!

Bugün yıkılmaz görünen emperyalizm gerçekte içinden çürümüştür, koftur.

Emekçiler "biz bir şey yapamayız, "böyle gelmiş böyle gider düşüncelerinden kurtulup, kendi güçlerinin bilincine vardığında, emperyalist sistemin üzerine bilinçli ve örgütlü yürüdüğünde, o kaçınılmaz olarak devrilecektir.

Görev o günleri hazırlamak, o günlere hazırlıklı olmaktır. Geçmiş 5 yıl içinde yaşadıklarımız en önemli eksikliğin güçlü Bolşevik Partiler olduğunu, halkların devrimci ayaklanmalarının yarattığı muazzam fırsatların değerlendirilemediğini açıkça ortaya koydu. **Görev** bu temel eksikliğin bilincinde bütün güçle **Bolşevik partileri yaratmak ve güçlendirmektir**.

2010'DAN BU YANA KUZEY KÜRDİSTAN / TÜRKİYE'DEKİ GELİŞMELER ÜZERİNE:

Ekonomik Gelişmeler

9. Kongremize sunduğumuz Siyasi Rapor'da Kuzey Kürdistan - Türkiye'de (KK-T) 2007 yılı ikinci çeyreğinden itibaren yeni bir ekonomik kriz devresine girildiğini, 2008 uluslararası mali krizinin etkilemesiyle devrenin kriz aşamasından, çok kısa süre içinde depresyon aşamasına geçildiğini tespit etmiştik.

2010'in birinci çeyreğinden itibaren % 11,7'lik bir ekonomik büyüme ile bu kriz devresinde canlanma aşaması başladı.

Yıllık ekonomik büyüme rakamları (sabit fiyatlarla- GSYİH'nın büyümesi) 2010'dan beri şöyledir:

2010'da yüzde 9,2

2011'de yüzde 8,8

Bu dünya çapında da çok yüksek büyüme oranlarında, Türkiye'ye yüksek faiz politikası yoluyla akan, spekülatif sermaye ve her şeyden önce inşaat sektöründeki yüksek devlet yatırımları belirleyici bir rol oynadı. 2010 daki % 9,2'lik büyümede de bir yıl öncesinin eksi 4,8'lik negatif "büyüme", yani küçülme çıkış noktası idi.

Gelişme 2012'den itibaren konsolidasyon siyaseti ile"normal"leşti. GSYİH büyümesi hız kesti.

2012'de GSYİH'nın yıllık büyümesi yüzde 2,1 oldu. Bu büyüme oranı her ne kadar emperyalist metropollerdekinden daha yüksek olsa da, 2010 ve 2011 ile karşılaştırılamaz.

Kuzey Kürdistan–Türkiye'de ekonomi 2013 yılında GSYİH bir yıl önceye göre % 4,1 oranında büyüdü**.** Beklenen dördüncü çeyrek için kısmen iç politika gelişmelerinin (Gezi olayları, 17-25 Aralık olayları) de belirlediği, ama her şeyden önce ABD-Dolarının Avro'ya karşı da değer kazandığı Amerikan para politikasının de etkimesiyle çok düşük bir ekonomik büyüme idi. Fakat siyasi çalkantılar reel ekonomide büyük sarsıntılara yol açmadı. 2013'ün dördüncü çeyreğinde % 4,5'lik bir büyüme kaydedildi. 2014'ün ilk üç çeyreğinde, birinci çeyrekte 4,8; ikinci çeyrekte 2,2; üçüncü çeyrekte 1,7 ile ile ilk 6 aylık büyüme % 2,9 oldu. Yani KK–T ekonomisi büyümesini sürdürüyor, ama 2010 ve 2011 deki büyümeden çok daha yavaş giderek düşen bir tempoda. 2014 yılında büyüme % 3 civarında bir yerde konaklayacaktır. *(Veriler TÜİK verileridir.)*

Kuzey Kürdistan–Türkiye'deki ekonomi anda bir bütün olarak kapitalist ekonomi sistemi çerçevesinde yüksek derecede gelişmiş emperyalist ülkeler de dâhil olmak üzere, diğer birçok ekonomilerden **daha dayanıklı** görünmektedir. Ne var ki bu siyasi istikrarla da – gelinen yerde neredeyse 12 yıldır seçmen nüfusun güçlü bir çoğunluğuna dayanan tek partili bir hükümet – bağlantılı olan dayanıklılık, 2013'deki siyasi gelişmeler sonucu önemli darbe almıştır. 2014'teki yerel seçimler ve ardından yapılan cumhurbaşkanlığı seçimleri özellikle yabancı sermaye açısından bekle-gör durumu yaratmış, bu seçimlerde de AKP yerel seçimlerde açık ara birinci parti çıkarak, cumhurbaşkanı adayını doğrudan halk oyuyla birinci turda cumhurbaşkanlığına seçtirmeyi başararak siyasi istikrarın süreceği işaretini vermiştir. Sınırlarında savaş yürüyen, çok büyük bir göç alan ülke ve kendi içinde de siyasi kutuplaşmanın sert olduğu

bir ülke olarak, Türkiye yabancı yatırımcılar açısından rizikolu bir ülke görünümündedir. Fakat riziko yanında % 9 civarındaki yüksek faiz ile öncelikle spekülatif sermaye açısından yüksek karlı bir alandır da. Burjuva muhalefet Erdoğan'ın cumhurbaşkanlığı koltuğunda fazla oturamayacağı iddiasındadır. AKP'nin iddiası ise en azından 2023' e kadar tek başına iktidarı sürdüreceği, Erdoğan'ın iki dönem (2024 e kadar) cumhurbaşkanı, hatta eğer –becerebilirlerse– başkanlık sisteminin ilk başkanı olarak kalacağı iddiasındadır. Şimdiye kadar görünen AKP'nin iddiasının –eğer çok derin bir ekonomik kriz ve çöküş yaşanmazsa– daha gerçekçi olduğudur. Bu bağlamda içte siyasi istikrarın sürmesi, dışta da özellikle Ortadoğu'da belirleyici güç olma noktasında, PKK ile yürütülen "çözüm süreci" görüşmelerinde AKP açısından başarılı bir sona varılması önemlidir. Eğer Türk burjuvazisi AKP hükümeti eliyle KK–T deki savaşı sonlandırabilir; belli özerklik hakları, ulusal haklar karşılığı PKK'nin gücünü kendi gücüne eklemeyi başarabilirse, AKP KK–T'ye barışı getiren parti olarak daha da güçlenebilir, Türkiye Türk–Kürt ortaklığı üzerinden Ortadoğu'da esas belirleyici güç haline gelebilir.

Salt ekonomi açısından bakıldığında normal gelişme 2015'in ilk iki çeyreğinde % 3-4 arası oynayan bir gelişmenin sürmesi ardından; 2015 seçimleri ertesinde —eğer AKP tek başına iktidara gelirse, ki görünen o— seçimler için kesenin ağzının açılmasıyla da yılın ikinci yarasında"büyüme" oranının yükselmesi, krizin canlanma aşamasına geçilmesidir. Normal şartlarda gelişmeler 2016'nın son çeyreği – 2017'nin ilk çeyreğinde gerilemenin başlaması, yeni bir kriz devresine geçilmesi yönünde olacaktır. Ancak bu arada uluslararası alanda 2008'e benzer bir mali kriz patlarsa, ya da Türkiye'de siyasi durumu altüst edecek bir gelişme vs. yaşanırsa, bu normal gelişme seyrinin dışında gelişmeler mümkündür. Normal gelişme şartlarında 2017'de başlayabilecek olan yeni kriz devresinde dip'in 0'ın altına düşmesi beklenmemelidir. Yeni kriz aşamasında ortalama büyümenin % 2'lerin altına düşmesi, depresyon aşamasında 0' a yakın bir büyüme ile dibe varması, sonra yeniden yüksek büyüme rakamları ile canlanma normal gelişme olacaktır.

Ekonominin **en büyük zayıflığı**, her şeyden önce petrol ve gaz ithâlâtı bağımlılığı ve ileri teknoloji alanı ile üretim için gerekli yarı-mamul mallara bağımlılığın sebep olduğu **dış ticaret açığıdır.** Dış ticaret açığı sürekli artan ihracata rağmen, ithâlât daha güçlü büyüdüğünden şişmektedir. Burada 2014 üçüncü çeyreğinden itibaren uluslararası piyasada petrol ve gaz fiyatlarının önemli ölçüde düşmesi, dışalımının önemli bir bölümü petrol ve gaz alımı olan Türkiye ekonomisi açısından bir avantajdır. Bu sürekli açık veren dış ticaret dengesinde, bu açığın azalması yönünde etkime yapacak, cari açığı küçültecek bir faktördür. Diğer yandan fakat Dolar'ın bütün dünya paralarına karşı olduğu gibi YTL ye karşı da değer kazanması, dış alışverişini dolar üzerinden yapan Türkiye açısından bir yandan dolar bazında borç miktarının artması, GSYİH değerinin de düşmesi anlamına gelir. Bu bağlamda Türk burjuvazisinin değişik kesimleri arasında süren Merkez Bankasının para politikası konusundaki tartışmalar da enternasyonal finans piyasasında bir öngörülemezlik ve güvensizlik yaratmaktadır. Buradaki kavganın temelinde aslında burjuvazinin reel üretici sektördeki kesimi ile, esas olarak finans sektöründe yer alan kesimi arasındaki çıkar farklılığı yatmaktadır. Üretici sektörler düşük faiz politikasına geçilmesini isterken, finans sektörü güvenilir bir yüksek faiz, sıkı para politikasının sürdürülmesinden yana tavır takınmaktadır.

Ekonominin sürekli cari açık veren yapısal zaafını Türk burjuvazisi kısa vadede aşamayacaktır. Enerjide önemli ölçüde dışa bağımlılık Türk burjuvazisi açısından aşılması gereken bir handikaptır. Onlar bu handikabı aşmak için çevreye daha az zararlı, fakat aynı zamanda anda daha az kârlı olan yenilenebilir enerji kaynaklarına (güneş enerjisi, rüzgar enerjisi, jeotermal enerji, hidroenerji, dalga enerjisi vb.) öncelikli olarak yönelecek yerde, anda en kârlı görünen ve fakat en tehlikeli olan atom enerjisine yöneliyorlar. KK–T gibi bir ülkede atom santrali kurmaya kalkmak yalnızca bugünün değil, geleceğin de tehlikeye atılmasıdır. Önümüzdeki dönemde "Nükleer enerjiye hayır!", "Atom santralarına hayır!" demenin işçi sınıfının en acil işlerinden biri olduğunu anlatmak öncelikli görevlerimizden biri olacaktır.

Geçerken şunu da özeleştirel olarak tespit etmek istiyoruz: 9. Kongremizde hidro elektrik santrallerine (HES'lere) genel olarak karşı çıkan bir karar aldık. Tabii ki bütün enerji kaynakları gibi hidroenerji üretiminde de doğaya müdahale söz konusudur. Doğaya müdahale etmeksizin enerji üretimi ve kullanımı mümkün değildir. Hidro enerji, yenilenebilir enerji kaynağı olarak demokratik ve sosyalist bir KK–T'de de kullanılacaktır. Sorun onun kullanılmaması değil, olumsuz örneklerinden de öğrenerek doğaya en az zarar verecek şekilde kullanılmasıdır.

Ekonominin —yani her şeyden önce Kuzey Kürdistan/Türkiye'deki egemen burjuvazinin— ekonomik durumu, dünyanın diğer birçok ülkeleriyle karşılaştırıldığında iyidir. **KK/T'de egemen burjuvazinin kârları muazzam derecede artıyor.** Türkiye, dünya çapındaki 2008 mali krizini birçok diğer ülkelerden daha az zararla aşan "eşik ülkeleri" denen ülkeler arasında sayılıyor.

Tabii bu Kuzey Kürdistan – Türkiye'deki işçi ve emekçilerin durumunun iyi olduğu anlamına gelmez.

İşsizlik, 2010 başı ile karşılaştırıldığında Mayıs 2014 itibariyle resmi istatistiğe (TÜİK rakamları) göre biraz gerilemiş, tek haneli rakamlara düşmüştür, ama yine hâlâ yüksektir. Mayıs 2014 itibarıyla işgücü sayısı 29.089.000 kişi idi. Bunlardan 2.551.000 i işsiz olarak kayıtlı idi. Buna göre işsizlik oranı % 8,8 idi. İşsizlik oranı genelde kadınlarda (% 10,5) ve tarım dışı işlerde (% 10,7) daha yüksekti. 15-24 yaş grubundan olanlarda işsizlik oranı **yüzde 15,8** di. Bunun yanında Türkiye'deki gerçek işsizlik oranı resmi istatistiklerin dile getirdiğinden çok daha büyüktür. Mayıs 2014'te "çalışmakta olan/istihdam edilen" olarak kaydedilen 26.538.000 kişinin sadece yüzde 65,5'i"ücretli veya yevmiyeli" olarak çalıştı. Çalışanların 4.603.000' i yani **yüzde 17,3**'ü **"kendi başına çalışan"** (Self employed) olarak ve 3.379.000'i yani **12,7**'si **"ücretsiz aile işçisi" olarak** çalışıyordu. "Kendi başına çalışanlar"ın yüzde 61,4'ü "kayıtsız" yani herhangi bir sosyal sigortadan yoksun olarak çalışıyordu; "ücretsiz aile işçileri"nin "kayıtsız çalışanlar'daki oranı yüzde 91,3'dü!

Satın alma gücü paritesi temelinde kişi başına düşen GSYİH'da **Türkiye 2013 sonunda** (IMF rakamlarına göre) **15.353 $'** la 186 ülkeyi kapsayan listede 67. sırada idi. (TÜİK Satın Alma Gücü Paritesi temelinde Kişi başına gerçek GSYİH'yı OCED rakamlarına dayanarak Temmuz 2014 de 18.695 $ olarak veriyor. (Doların değer kazanmasına bağlı olarak dolar bazında bu Temmuz 2014 sonrasında doların değer kazandığı oranda düşüyor.)

Kuzey Kürdistan/Türkiye'de **zenginliğin dağılımı**ndaki **eşitsizlik** gelişmiş kapitalist ülkelerdekinden **çok daha yüksek**tir. 2012'de en üstteki yüzde 20 gelirlerin 46,6'sını elde ederken, nüfusun en az kazanan yüzde 20'si gelirlerin yüzde 5,9'una sahip idi. Yani ortalama bakıldığında nüfusun en çok kazanan yüzde 20'si en az kazanan yüzde 20'nin 8 mislini elde ediyordu.

Diğer yandan gelir dağılımındaki bu büyük eşitsizlik yeni bir şey değildir. 1'e 8 Türkiye'de adeta geleneksel orandır. AKP hükümeti döneminde yoksulların en yoksulları doğrudan yardımlarla da, her şeyden önce kişi başına düşen gelir gelişmesinde istatistiki olarak "açlık sınırı" (günde 1 dolar) kategorisinden "yoksulluk sınırı"na (günde 2,15 dolar) geldiler. 2012 itibarıyla kişi başına günlük 2.15 dolar gelirin altında yaşayanların oranı da % 0,002 ye kadar düşmüştü. Kişi başına günlük 4,3 doların altında gelire sahip olanların oranı 2012 de kentlerde % 0.60 (2002 de bu rakam % 24.62 idi); kırda % 5,88'e (2002'de % 38.82) kadar gerilemişti. Aynı zamanda giderek büyüyen, kültürel olarak kendini İslam üzerinden tanımlayan bir orta tabaka gelişti.

Bu iktisadi durum ve emekçilerin en yoksul gruplarının gelir durumunun **cüzi, göreceli iyileşmesi** ve **İslam referanslı giderek büyüyen orta tabaka** AKP hükümetinin seçim zaferlerinin ekonomik temelidir. Burada belirleyici önemde bir değişiklik olmadığı sürece AKP'nin iktidarının sürmesi kimseyi şaşırtmamalıdır.

SİYASİ GELİŞMELER … GERİYE BAKIŞ …

9. Kongremize sunulan Siyasi Rapor'da 9. Kongre öncesindeki dört yıllık gelişmeleri değerlendirerek şu tespiti yapmıştık:

"*Geçen dört yıllık dönem içinde de, egemen sınıflar arasındaki iktidar dalaşı, sınıf mücadelesinin geriliği yüzünden egemen sınıfların iktidarı emekçi sınıflar tarafından anda ciddi bir şekilde tehdit edilmediği için, gelişmelere damgasını vuran esas unsur oldu.*" (BP sayı 157,s 32)

Bu genel değerlendirme bağlamında, 9. Kongreden bu yana geçen 5 yıl içinde gerçekleşen bir dizi işçi emekçi eylemine, bir dizi direnişe, greve, işyeri işgaline ve 2013 Mayıs sonunda patlayan Türkiye tarihinin en kitlesel hareketlerinden birine, Gezi hareketine rağmen, ne yazık ki özsel bir değişiklik olmadı. Egemen sınıfların kendi aralarındaki iktidar dalaşı bu dönemde de gelişmelere damgasını vuran esas unsur oldu.

Egemenlerin kendi aralarındaki iktidar dalaşı, bir yanda neredeyse 85 yılın üzerinde devlet aygıtını elinde bulunduran, merkezinde faşist ordunun bulunduğu, Kemalist-bürokrat burjuvazi ile kendilerini "muhafazakâr – demokrat" olarak adlandıran, referansı İslam olan, AKP tarafından temsil edilen burjuva kesimleri arasında yürüdü. Son 5 yıl içinde bu kapışmada AKP, egemen Kemalist bürokratik eliti devlet aygıtından peyderpey uzaklaştırmada önemli başarılar elde etmiş durumda. Siyasetin ordu tarafından belirlenmesi durumu fiilen ortadan kalktı; seçilmiş bir hükümete karşı askeri darbe, toplumsal olarak önemli ölçüde savunulamaz duruma geldi ve politikanın olası çözümlerinden biri olarak şimdilik rafa kaldırıldı.

"**Askeri faşist vesayet"**in **çözülmesi**, siyasi iktidarın ve devlet aygıtının seçilmiş

sivil siyasi bir parti tarafından giderek devralınması **askeri faşist** bir **diktatörlük**ten, **sivil gerici burjuva-demokratik** bir **diktatörlüğe** doğru bir gelişmedir. **Bu süreç –Anayasal ve yasal düzeyde bile– henüz tamamlanmamıştır**. Türkiye'de hâlâ bütün olarak ele alındığında faşizm hüküm sürmektedir. Faşizmin şimdiki siyasi sorumlusu ve uygulayıcısı devlet iktidarını tümüyle olmasa bile, esas olarak ele geçirmiş bulunan AKP hükümetidir.

Bugünkü AKP'nin iktidarı da, **1982 faşist Anayasası**na dayanıyor. 1982 Anayasasında bu arada yapılmış olan, bir bölümü olumlu bütün değişiklikler, söz konusu Anayasanın bizzat 4. maddesinde "değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez" olarak anayasal korunma altına alınmış olan ırkçı-tekçi- faşist özünü ortadan kaldırmadı. AKP kendi siyasi iktidarını sağlamlaştırmak için bu faşist Anayasayı işine geldiği zaman tepe tepe kullanıyor. Bu parti kendi iktidarını güvence altına almak için, 12 Eylül döneminin bir dizi anti-demokratik yasaları ve düzenlemelerini de uyguluyor. Örneğin 1980 darbesinden sonra cuntacılar tarafından dikte edilen % 10 ülke barajlı Parlamento-Seçimleri Yasası hâlâ değiştirilmedi, kullanılıyor. AKP nin Programında kaldırılacağı ilan edilen YÖK bugün hâlâ varlığını sürdürüyor. AKP Hükümeti "ileri demokrasi" yaftasıyla kendi denetimi altındaki güvenlik aygıtı ve yargı kesimleri ile kendi iktidarını korumak, genişletmek ve sağlama almak için işe yaramışlığı tecrübeyle sabit **faşist önlemleri** de uyguluyor.

AKP kurulduğunda, programında Türkiye'nin "demokratikleştirilmesini" siyasi hedeflerinden biri olarak deklare etti. Bu parti şimdiye kadar gerici burjuva demokrasisi doğrultusunda yalnızca kendisinin iktidarı elinde bulundurmasına yarayan iyileştirmeleri gerçekleştirdi.

Bu bağlamda Türkiye'deki burjuva muhalefet, her şeyden önce AKP'den daha fazla **Türk milliyetçisi** ve **askeri faşizm yanlısı siyasetleri** ile **CHP ve MHP** (tüm diğer daha küçük düzen partilerinin pek kıymeti harbiyesi yoktur) AKP'nin ekmeğine yağ sürmektedirler. Kuzey Kürdistan–Türkiye'deki epeyi yara alan eski yerleşik düzeni savunan muhalefet partileri, AKP hükümetine, faşizm mi / burjuva demokrasisi mi konusunda alternatif değildirler. Onlar gerici burjuva demokrasisi açısından bile ele alındığında ilerletici olmaktan çok demokratikleşmenin frenleyicisi konumundadırlar. Onların muhalefeti bütünüyle geriye doğrudur.

Parlamentoda temsil edilen tek **sol, demokratik muhalefet HDP/BDP,** AKP'yi demokratikleşme doğrultusundaki adımların yoğunlaştırılması konusunda zorlamaktadır. HDP uzun vadede Kuzey Kürdistan–Türkiye çapında burjuva demokrat, "sol" bir toplanma hareketi ve sistem içi güçlü bir alternatif olma potansiyelini içinde barındırmaktadır. Ağustos cumhurbaşkanlığı seçimlerinde BDP/HDP adayı Selahattin Demirtaş'ın BDP'nin oylarını neredeyse iki katına çıkarması ve 4 milyona yakın oy alması bunu göstermiştir. Ancak bu potansiyelin gerçeğe dönüşmesinin birbiriyle iç içe olan iki engeli vardır:

1. HDP, Kürt ulusal sorununun düzen içi çözümü sınırlarını aşamamakta ve Kürt ulusal hareketinin esas örgütü PKK'ye ve onun İmralı'da egemenlerin elinde tutsak olan başkanı "Serok Apo"ya odaklanmaktadır. 2. Buna bağlı olarak HDP kendi içinde demokrasinin sınırlarını, PKK ve Apo'ya eleştiri getirmemekle sınırlamaktadır. HDP içinde onun şu andaki yapısında Apo ve PKK'ye açıktan eleştiri getiren siyasi yapılara

yer yoktur. Bu böyle kaldığı sürece, HDP'nin kendi içinde demokrasiyi yaşayan, bütün radikal, demokrat ve sol grupları kendi içinde birleştiren, içinde yer alan tüm grupların örgütsel yapılarını koruduğu ve ajtasyon propaganda özgürlüğüne sahip olduğu radikal demokrat bir ÇATI PARTİSİ ne doğru gelişmesi de mümkün olmayacaktır.

Sol ve burjuva demokrat hareketin bu zayıflığı sayesinde de AKP demokratikleşme sorununda sadece kendi iktidarını koruması ve geliştirmesi için yararlı ve gerekli olan adımları atmakla yetinebilmektedir.

AKP İle Gülen Cemaati Arasındaki Koalisyonun Bozulması:

Son yıllarda AKP lehine sonuçlanmış görünen Kemalist bürokratik elit ile AKP hükümeti arasındaki iç iktidar mücadelesine ek olarak, 2013 sonunda yeni bir iktidar kapışması açıkça alevlendi. AKP hükümeti olgu olarak kuruluşundan bu yana, **kültürel olarak İslamcı-muhafazakâr,** ama emperyalizmle, öncelikle **batılı emperyalistlerle işbirliğine** hazır olan **"ılımlı İslamcı"** diye adlandırılan farklı güçler arasındaki bir koalisyondu. Bu koalisyonun esas grupları bir yanda Erdoğan & Gül etrafındaki "Milli Görüş"ün 2002 de Refah Partisinden kopan "Yenilikçi Fraksiyonu" idi. Koalisyonun hep perde gerisinde kalan ortağı ise, kendisini "Hizmet Hareketi" olarak adlandıran Gülen cemaati idi. Milli Görüş ve ondan kopan "Yenilikçi Fraksiyon" iktidarın ele geçirilmesini açık/legal siyasi bir hareket-siyasi parti vasıtasıyla hedeflerken, Gülen Hareketi başka bir yol izledi. Gülen-Hareketi kendisini "partiler üstü" ve "aydınlatma /ışık hareketi" veya "Gönüllülerin Hizmet Hareketi" olarak da tanımlamaktadır. Onun stratejisi devleti uzun vadede, alttan devlet kurumlarına yerleştirilen"hizmet kadroları" ile sızma yoluyla ele geçirmektir. Bu kadrolar bu hareketin dünyanın 130'dan fazla devletindeki okullarında ve Türkiye'de dershanelerden devşirilmekte ve eğitilmektedir.

Kuruluşundan kısa bir süre sonra yapılan ilk genel seçimde (Kasım 2002) parlamentoda çoğunluğu kazanan ve tek başına hükümet kuran AKP, devlet bürokrasisini en başta da orduyu elinde tutan Kemalist elitlere karşı mücadelede, Gülen Hareketinin kadrolarına da dayandı. Polis ve yargı aygıtı içindeki Kemalist kadroların yerine her şeyden önce bu hareketin kadroları konuldu. Kemalist askeriye ve bürokrasinin püskürtülmesi söz konusu olduğu sürece AKP içindeki İslami güçlerin bu iki esas grubunun koalisyonu bazı taktiksel çelişkilere rağmen iyi işledi.

AKP hükümetine karşı askeri bir darbe tehlikesi en aza düşürüldükten ve devlet aygıtı **esas olarak İslami güçlerin eline geçtikten** sonra, birbirleri arasındaki iktidar kapışması patlak verdi. Bu kapışmadaki temel soru şudur: Siyaseti kim belirleyecektir: "Milli Görüşün Yenilikçi Kanadı" mı yoksa "Hizmet Hareketi" mi? Erdoğan mı Gülen mi? AKP mi cemaat mi? 2013'ün 17 Aralığından bu yana artık egemenlerin kendi aralarındaki iktidar mücadelesi öncelikle bu sorular temelinde yürüdü, yürüyor.

Çelişkiler önceleri sert çatışmalara götürmeyen bir biçimde gün ışığına çıktı ve peşi izlenmedi. Taraflar çelişmelerin eninde sonunda çatışmalara götüreceği değerlendirmelerini "fitne" olarak adlandırıp, çelişmelerin üzerini örter tavırlar içine girdiler.

İlk anlaşmazlıklar iç politikayla ilgili, somut olarak **Kemalist muhalefetin üzerine yürüme** konusunda izlenen kimi yöntemlerle ilgili olarak ortaya çıktı. Gülen-Hareketi tarafından kontrol edilen polis ve yargı aygıtı, Kemalist ordu ve bürokrasinin üzerine yürütülen soruşturma ve açılan davalarda çok radikal ve intikamcı bir şe-

kilde gitti. Aşırı derecede uzun tutukluluk süreleri, kuşkulu, bir bölümü düzmece delillere dayanılarak, emekli genelkurmay başkanının "terörist bir örgütün başı" olarak tutuklanması vb. birçok AKP milletvekilleri tarafından ve bizzat Erdoğan tarafından da eleştirildi ve bu davaların siyasi sorumluluğunu taşıyan AKP hükümetinin pozisyonlarını zayıflattı.

Polis ve yargının burjuva hukuk devleti normlarına açıkça ters kimi yöntemleri ve edimleri, yalnızca bundan zarar gören Kemalistler tarafından değil, bir çok kesim tarafından haklı olarak eleştirildi. Bu yapılırken Kemalist muhalefet bunu "aslında hiçbir darbe planı ve darbe hazırlıkları yoktur", tüm bunlar "şanlı Türk Ordusunu zayıflatmak için" "Kemalist-laik, demokratik, hukuk devleti Türkiye'yi" T.C.'yi yıkmak, onu "faşist bir tek adam diktatörlüğü"ne dönüştürmek" için AKP'nin bilinçli eylemidir iddiasını gerekçelendirmek için kullanıldı. Yapılan açık hukuksuzluklar **AB** tarafından da **Türkiye'nin AB'ne alınma müzakerelerini sürüncemede bırakmada** bahane olarak kullanıldı.

AKP'nin Türkiye Vizyonu ve Gülen Cemaati

AKP bizzat Erdoğan ve yakın çalışma arkadaşları tarafından geliştirilen ve savunulan bir "Türkiye-Vizyonu"na sahiptir. Buna göre AKP en azından 2024'e kadar tek başına iktidarını sürdürecektir. (Vizyon aslında daha da ileriye gitmekte, İstanbul'un"fethi"nin 600. yıldönümü 2053 ve Türklerin Anadolu'ya geldikleri ilk tarihin 1000. yıldönümü 2071'e kadar AKP iktidarı düşlemektedir.) Türkiye başkanlık sistemine geçecek. Türkiye şartlarına uygun bir başkanlık sisteminde Erdoğan halk tarafından seçilen ilk başkan olacak, en azından 2024'e kadar Türkiye'yi esas yöneten o olacaktır. Erdoğan'ın başkanlığında ve AKP'nin tek başına iktidar olduğu şartlarda Türkiye 2023'e kadar dünyanın en büyük 10 ekonomisi içinde yerini alacaktır. Türkiye bu zaman dilimi içinde Orta Doğu'da büyük bir güç haline ve (öncelikle Sünni) İslami dünya ve aynı zamanda bütün"Türki Cumhuriyetler" için model haline gelecek ve "Osmanlı İmparatorluğu'nun şanlı-haşmetli zamanları"na benzer bir döneme girilecektir.

Erdoğan ve AKP'nin bu"Yeni Türkiye"si için tabii ki Kuzey Kürdistan/Türkiye'de Kürt sorunu çözülmelidir. Sorunun salt askeri yöntemlerle çözülmediği ve çözülemeyeceği 30 yılı aşkın süren savaş içinde görülmüştür . Türkiye'de 30 yılı aşkın bir zamandır süren ve Türkiye ekonomisine büyük yük getiren, aynı zamanda Türkiye'yi zayıflatmak için kullanılma potansiyeline sahip olan ve kullanılan bu savaş sona erdirilmelidir. Kürt ulusal mücadelesinin esas örgütü ve savaşan taraflardan biri konumunda olan PKK mümkün olduğunca bazı tavizlerle tatmin edilmeli ve Türk siyasetinin eklentisi olarak"Yeni Türkiye"nin yanında,"Yeni Ortadoğu"da yardımcı rolünü oynamalıdır. **Kürt sorununda** AKP tarafından **"çözüm süreci"** olarak adlandırılan süreç bu vizyona bağlı olarak ortaya çıktı. Türk hükümeti bu bağlamda MİT üzerinden 2010'da – önce idama mahkum edilmiş, cezası sonra müebbet hapse çevrilmiş olan ve İmralı'da çok iyi korunan bir hapishanede kalan– PKK'nin başkanı Abdullah Öcalan ile görüşmelere paralel olarak, PKK temsilcileri ile Oslo'da ilk nabız yoklama görüşmelerini yürüttü. Bu, iç politikada **Gülen-Cemaati ile Erdoğan-Hükümeti arasındaki bir kırılma noktası** idi. Gülen-Hareketi sorunun çözümünün bu şekilde ele alınmasına ilkesel olarak karşıydı. Onlar emperyalist güçlerin, her şeyden önce ABD

ve de bizzat Gülen hareketinin **dâhil edilmediği,** AKP hükümeti ile PKK arasında yapılacak bir anlaşmaya karşıydılar.

2011 Eylül'ünde Oslo görüşmelerinin bir tutanağı önce PKK'na yakın Dicle Haber Ajansı'nın internet sitesinde yayınlandı, yayınlandıktan iki saat sonra silindi. 13 Eylül'de bu kez Doğan Medya grubunun bir gazetesinde –Milliyet'te– yayınlandı. Bu görüşmeler aslında Anayasa ve yasalara göre suçtu. Hükümet de, PKK kanadı da sözkonusu tutanakların kim tarafından dışa yansıtıldığını bilmediklerini açıkladılar. KK–T' de bu tutanakların yayınlanması üzerine büyük gürültü koptu. CHP ve MHP ve bütün ulusalcı medya, AKP' yi PKK ile pazarlık yapmakla, vatana ihanetle vs. suçladı. Hükümet kanadından bir yandan "teröristlerle pazarlık yapılmayacağı" açıklamaları, diğer yandan"anaların ağlamaması" için görüşmeler de yapılabileceği yönünde çelişmeli açıklamalar yapıldı. Yapılan kamuoyu yoklamaları, halkın önemli bir bölümünün eğer barış gelecekse, bunun için görüşmelerin olabileceği şeklinde düşündüğünü gösterdi. Aslında –kim tarafından yapılmış olursa olsun; ki bu işi kimin yaptığı bugüne kadar belgeli olarak ortaya çıkmış değil– Türk hükümeti ile PKK arasındaki görüşmeleri deşifre edip engellemek, savaşın sürmesini sağlamak potansiyeline sahip bu sızdırma hareketi ilginç bir sonuç verdi: Toplumda çoğunluk gelinen yerde bu savaşın bitmesi gerektiğini, bunun için gerekiyorsa PKK ile de görüşülebileceği noktasına gelmişti. Yapılan kamuoyu yoklamaları bu sonucu gösteriyordu. Hükümet yeni bir"çözüm süreci"ne girildiği açıklamalarını yapmaya başladı.

Gülen cemaati ile AKP hükümeti (öncelikle Erdoğan) arasındaki ilk açık kırılma, başbakan Erdoğan'a doğrudan tabi olan ve onun direktifleri doğrultusunda hareket eden MİT'in şefi Hakan Fidan'ın 7 Şubat 2012 tarihinde Gülen Hareketinin bir taraftarı olan bir savcı tarafından ifadeye çağrılması ile dışa yansıdı. Başbakanlığa bağlı MİT'in başkanı Hakan Fidan Oslo görüşmeleri hakkında ifade vermeye çağrıldı. Fidan hakkında, savcının ifade vermeye gelmesi çağrısına uymaması halinde, zorla getirilmesi talimatı verildi. Hükümet buna, MİT başkanına karşı bir soruşturmanın Başbakanın iznine tabi olmasını ön gören bir yasayı birkaç gün içinde çıkararak karşılık verdi. Erdoğan PKK ile görüşmeler için siyasi sorumluluğu üstlendi ve açıkça meydan okudu: "Bu konuda kim soruşturma istiyorsa bana karşı soruşturma açmalıdır!"

Gülen Cemaati ile AKP hükümeti arasında **dış politika**da da güçlü çelişkiler ortaya çıktı. Gülen'e göre **Erdoğan'ın AKP hükümetinin büyük güç vizyonu** gerçekçi değildir. Türk hükümeti ihtiraslarını böylesine saldırgan bir şekilde ortaya koymamalıdır. Dış politikayı dünya çapında ABD ile uyum içinde ayarlamak en önemli görevdir. **"Ortadoğu'da İsrail ile ilişkiler tehlikeye atılmamalıdır." "ABD ile ilişkilerimiz tehlikeye atılmamalıdır!"** Gülen'in dış politika düsturudur.

Dış politika konusunda Erdoğan AKP'si ile Gülen arasındaki farklılık ilk kez Erdoğan'ın Ortadoğu siyasetinde açıkça Hamas'a sahip çıkması ve Gazze'ye yönelen İsrail saldırılarını sert bir dille kınaması ile dışa yansıdı. Bu bağlamda Erdoğan'ın 2009'da katıldığı Davosta yapılan "Dünya Ekonomik Forumu"nda İsrail devlet başkanı Şimon Perez'e "One minut" müdahelesi ve İsrailin Gazze'de "Çocuk katletmeyi iyi bildiği" suçlaması, Gülen tarafından hoşnutsuzlukla karşılandı. Gülen'den bu gibi "fevri çıkışların" iyi olmadığı yönünde vaazlar geldi.

Ardından 2010 Mayıs sonunda, Türkiye'den de 400 gönüllünün katıldığı, "Gazze'ye denizden yardım filosu"nda yer alan Mavi Marmara gemisine, Akdeniz'de uluslar arası sularda İsrail'in askeri müdahalesi geldi. Bu müdahalede biri ABD vatandaşı olan 9 Türkiyeli katılımcı öldürüldü.

Gülen Cemaati medyası daha bu filonun hazırlıkları sırasında "yerel otoriteden (İsrail'den) izin almadan yapılacak bu gibi girişimlerin doğru olmadığı" propagandası yürüttü. Mavi Marmara olayından sonra da bu girişimin yanlışlığı savunulmaya devam edildi. Buna karşı Erdoğan ve AKP hükümeti İsrail'in Mavi Marmara gemisine yaptığı müdahaleyi "korsanlık" olarak nitelendirdi, İsrail ile diplomatik ilişkiler en alt seviyeye indirildi. Gülen vaazlarında AKP hükümetinin İsrail ve ABD ile ilişkileri zedeleyen bu gibi tavırlarını, tabii açıkça ad vermeden, eleştirdi.

AKP hükümetinin Ortadoğu politikasında Gazze'ye, Hamas'a, Filistin halkının mücadelesine sahip çıkan, İsrail'e –ve dolaylı olarak İsrail'in arkasındaki ABD'ne– karşı "diklenmeden dik duran" bu tavırları Erdoğan'ı iyice popülerleştirdi, onu özellikle Sünni Müslüman Araplar içinde de adeta bir kahraman haline getirdi. Türkiye'yi Ortadoğu'da emperyalist güçlerin **eşit düzeydeki bir ortağı** olarak konuşlandırmak vizyonuna sahip AKP'nin dış politika rotası ve vizyonu nedeniyle **batılı emperyalistler Erdoğan'a olası alternatifler aramaya başladılar. ABD'nin** "Büyük Ortadoğu Projesi"nin İkinci Başkanı, bu projenin sahibi ABD'nin ve batılı emperyalistlerin gözünde giderek güvenilirliğini yitirmeye başladı.

Suriye ve Mısır konusundaki politikalarda da takındığı tavırlarla AKP hükümeti batılı Emperyalistler nezdinde kuşkuyla bakılan, güvenilmez bir ortak olarak görülmeye başlandı.

Suriye'de AKP hükümeti, Arap baharı dalgalarının Suriye'ye de yansıdığı isyanın silahsız başlangıç aşamasında "dost ve kardeş" Esat'a bir takım reformlar yapması yönünde "kardeşçe tavsiyeler"de bulundu. Fakat Esat reform yapmayı bir yana bırakalım, kendine karşı barışçı gösterilerin üzerine büyük bir şiddetle gitti. İsyan iç savaşa dönüştü. Bu gelişme karşısında AKP hükümeti siyasetini Esat rejiminin en kısa zamanda devrilmesi üzerine kurdu. Batılı emperyalistleri de müdahaleye çağırdı. Fakat başlangıçta Türkiye'ye gaz veren batılı emperyalistler, AKP hükümetinin Suriye'nin Kuzeyinde güvenlikli ve uçuşa yasak bölge kurma talebinde Türk hükümetini yalnız bıraktılar. Suriye iç savaşta yangın yerine döndü. Ve bu yangın hâlâ sürüyor. Ne zaman sonuçlanacağı belli değil. Belli olan tek şey eski Suriye devletinin artık olmadığı; Suriye'de genelde üç ayrı iktidarın (yerel klanların iktidarlarını saymazsak) ortaya çıkmış olduğudur. Batı Kürtlerinin iktidarı (Rojava), Sünni Arapların iktidarı (IŞİD) ve öncelikle Nusayri Araplara dayanan Baas/Esat iktidarı. Şimdiki savaş bu iktidarların sınırlarının çizilmesi için yürüyor.

Batılı emperyalistler bu savaşta şimdilik terörist olarak adlandırdığı IŞİD'i baş düşman ilan etti ve onun iktidarını yıkmayı birincil iş olarak gördüğünü açıkladı. Batılı emperyalistler Türkiye'nin de bu savaşa doğrudan katılmasını istiyordu.Buna karşı AKP hükümeti "insani yardım" dışında müdahaleler içinde yer almayacağını açıklıyordu. Bunda kuşkusuz IŞİD'in elinde Musul Konsolosluğunda çalışan ve IŞİD tarafından rehin alınan 49 kişinin hayatının tehlikeye atılmaması düşüncesi de rol oynu-

yordu. AKP bu faktörü "insancıl yardım dışında"ki eylemlere Türkiye'nin katılmayacağını açıklamada argüman olarak kullandı. Fakat sorun yalnızca bununla sınırlı değildi. AKP hükümeti IŞİD'e karşı emperyalistlerin yanında onların kara gücü olarak operasyona katılmasının, savaşı Türkiye sınırları içine taşıma tehlikesini barındırdığını da görüyordu. Doğrudan askeri harekata katılma veya açık görülür destek verme karşılığında, alacağının verdiğinden çok olması gerektiği hesapları ile, deyim yerindeyse aktif katılımın fiyatını yükseltmeye yönelik pazarlıklar yürütüyordu. Bu pazarlıklarda harekâtın IŞİD'e karşı harekât olarak kalmaması, Esat'ın devrilmesine yönelik olması için çaba sarfediyordu.

IŞİD'in elindeki 49 rehinenin pazarlıklar ve bir çeşit esir değiş tokuşu ile "kurtarılması" sonrasında AKP çok daha açık bir biçimde IŞİD'in "islamiyetle alakası olmayan terörist bir örgüt" olduğunu söylemeye başladı. Bu arada IŞİD'in **Rojava**'da Kobani kantonuna karşı giriştiği geniş çaplı saldırıya karşı PYD/YPG güçlerinin direnişi; PYD/PYG güçlerinin Şengal'de dağlara sığınmak zorunda kalan binlerce Yezidi'yi kurtarması yeni bir durum yarattı. IŞİD'i alanda andaki baş düşman olarak gören Batılı emperyalistler,Kuzey Kürdistan'da PKK'nin Rojava'daki devamı olan PYD/PYG'yi bölgede IŞİD tehlikesine karşı batılı değerleri savunan seküler, demokratik güç olarak değerlendirmeye başladılar. Başta ABD olmak üzere kimi batılı emperyalist güçler Kobani direnişindeki Kürtlere IŞİD'i havadan vurarak doğrudan askeri destek vermeye başladılar.

AKP hükümeti, bir yandan IŞİD'e karşı doğrudan savaşa girmenin savaşı Türkiye içine de taşıma anlamına geleceği korkusu, diğer yandan PYD/YPG'nin güçlenmesinin PKK'nin güçlenmesi ve onun pazarlık gücünü arttıracağı hesaplarıyla, askeri olarak PYD/YPG'ye doğrudan destek vermekten uzak durdu. Diğer yandan fakat Kürtler arasında dost güç olarak gördüğü KDP'ye, Güney Kürdistan'daki "Kürdistan Bölgesel Yönetimi"'ne bağlı ağır silahlı Peşmerge güçlerinin Kobani savunmasına destek vermesi için T.C. üzerinden Kobani'ye geçmesine izin verdi. AKP hükümeti gelinen yerde Anti-IŞİD koalisyonuna, yalnızca kendisinin alanda güçlenmesini istediği güçlere —somut olarak Peşmergeye ve Suriye içinde de ÖSO'ya— "eğit/donat" desteği vererek katılma konumunda. AKP hükümeti, hâlâ çok açık olarak Suriye'de Esat rejimi devrilmeden bir çözümün mümkün olmadığı pozisyonunu koruyor; Suriye'de savaşın yalnızca IŞİD gibi güçlere karşı yürütülmesinden duyduğu rahatsızlığı dile getiriyor. Bunun yanında bütün batı dünyası, bu arada BM de AKP tarafından, özellikle sığınmacılar konusundaki iki yüzlü siyasetleri nedeniyle açıkça eleştiriliyor. Bunlar esasta karşı, devrimci gerici emperyalist güçlerin kendi aralarındaki çıkar farklılıklarının bir ifadesi.

Biz Bolşevikler, İslamcı faşist IŞİD'e karşı mücadelede emperyalistlerin müdahalesinin emperyalist çıkarlar için bir müdahale olduğunun bilince çıkartılmasını önemli gördük, görüyoruz.

Rojava'da PYD ve PYG'nin yürüttüğü mücadelenin yanında olduk, yanındayız.

Bu mücadelenin emperyalistler tarafından gelen desteğe muhtaç kalması, devrimci hareketin güçsüzlüğünün bir sonucudur.

Mısır'da Mübarek kliğinin halkın isyanı sonucu iktidardan uzaklaştırılmasından

sonra yapılan seçimlerden AKP nin Mısır'daki kardeş örgütü İhvan en güçlü parti olarak çıktı. İhvan'ın başkan adayı Mursi başkanlık seçimini de kazandı. Fakat burada yapılan her iki seçime de katılımın çok düşük olduğu, bu anlamda İhvan'ın ve Mursi'nin seçime katılan azınlığın çoğunluğunu temsil ettiği unutulmamalıdır. Mursi bu gerçek sanki yokmuş gibi davranıp ordu ve yargıda hâlâ egemen olan eski rejim taraftarlarını en kısa süre içinde tasfiyeye kalkınca, hem "endişeli liberal demokratlar" hem de öncelikle eski rejim taraftarları sokağa çıktılar. Sonunda kanlı bir askeri darbeyle Mursi devrildi. Mısır'da seçimlerle işbaşına gelen İhvan siyasi iktidarı bir yıl bile sürmedi. Askeri darbe ertesinde İhvan yasaklandı. Batılı emperyalistler herkesin gözü önünde TV ekranlarında canlı olarak gerçekleştirilen askeri darbeye, askeri darbe bile demediler. AKP ise Mısır'daki kardeş partisine sahip çıktı. Darbe öncesinde Rabia meydanında İhvan taraftarlarının kurduğu kampa atfen kullanılan Rabia işareti Erdoğan'ın bütün mitinglerinde kullanılan temel işaretlerden biri oldu. Bu konuda Erdoğan AKP'si batılı emperyalistlerden ayrıldı. Şimdi AKP hükümeti darbe ertesinde Katar'a sığınan kimi İhvan yöneticilerinin –eğer uluslar arası alanda aranmıyorlarsa– Türkiye'de siyasi sığınmacı olarak kalabileceğini açıklıyor. Bu batılı emperyalist güçlerin açıkça desteklediği ve aslında Mübarek rejiminin devamı olan Sisi yönetimine karşı İhvan'a açıkça sahip çıkılması anlamına geliyor. Ve batılı emperyalistlere karşı da biz "bildiğimizi yaparız" meydan okuması anlamına geliyor.

Irak'ta AKP hükümeti en başından itibaren merkezi hükümette Şii ağırlıklı bir hükümete karşı çıktı. Sünni güçlerin merkezi hükümet içinde yeterince temsil edilmediğini, Şii ağırlıklı bir hükümetin Irak'ın bütünlüğünü koruyamayacağını savundu. Amerikan işgali döneminde Irak fiilen bölündü. Eski Irak merkezi devleti sınırları içinde üç ayrı yönetim bölgesi oluştu: Kuzeyde Kürdistan, Güneyde Şii Müslüman, orta bölgelerde ise Sünni Müslüman. Sünni Müslümanların bulunduğu bölgede iktidar fiilen yerel savaş ağalarının ve Baas/Saddam rejimi artıklarının elinde idi. El Kaideci şeriat savaşçıları da bu bölgede ABD li işgalcilere ve işbirlikçilerine karşı operasyonlar yapıyor, taban kazanıyordu. 2006'da başbakanlığa gelen Şii Nuri El Maliki ile, cumhurbaşkanı yardımcısı Sünni Haşimi arasındaki çelişmede, Türkiye idam cezası ile yargılanan Haşimi'ye sahip çıktı, Haşimi Türkiye'ye iltica etti. ABD ise askerlerini Irak'tan çektikten sonra önce Şii Maliki yönetimine destek verdi.

Buna karşı AKP hükümeti, Güney Kürdistan'da fiilen ayrı bir devlet konumunda olan "Kürdistan Bölgesel Yönetimi" ile ikili ilişkilerini geliştirdi. Bu ilişkiler merkezi hükümeti adeta yok sayarak Kürdistan bölgesinde çıkarılan petrolün Türkiye üzerinden pazarlanması noktasında anlaşmaların imzalanma noktasına kadar geldi. Bu ABD'nin ve batılı emperyalistlerin hiç istemediği bir durumdu. 2014 yılının ikinci yarısındaki gelişmeler, IŞİD'nin askeri başarıları ABD ve batılı emperyalistleri Irak'ta Maliki'den vaz geçmeye, merkezi Irak hükümetini daha dengeli bir şekilde kurmaya, IŞİD tehdidine karşı Bölgesel Yönetim Kürtlerini silahlandırmaya zorladı.

Açık olan bir şey var: Şu anda AKP hükümetinin Ortadoğu'daki İsrail-Suriye-Irak siyasetleri, ABD'nin ve batılı emperyalistlerin siyasetinden ayrı, **Türk burjuvazisinin kendi özel çıkarlarını çıkış noktası alan** ve **merkeze koyan bir yol** izliyor. Erdoğan ve AKP

hükümeti bununla da kalmıyor. Bir dizi noktada Batılı emperyalistlerin hiç de hoşuna gitmeyen adımlar atıyor. BM'de BM'nin İkinci Dünya Savaşı ertesinde kurulan sistemini açıkça eleştiriyor, BM'nin "bir işe yaramadığı"nı söylüyor; "Dünya 5'ten büyüktür" diyerek yeni bir yapılanma talep ediyor. Suriyeli mülteciler konusunda, genelde mülteciler ve göçmenler konusunda batıyı açıkça iki yüzlülükle suçluyor. Ukrayna konusunda batı emperyalistlerine karşı temsilci savaşı yürüten Rusya ile, batılı emperyalistlerin hiç istemedikleri bir enerji alışverişine giriyor. Planlanan füze sistemini Çin ile de yapabileceğini açıklıyor. Afrika'da "mazlumların savunucusu", "destekçisi" pozlarında ilişkiler geliştirip açıklamalar yapıyor. Bütün baskılara rağmen Filistin'de Hamas'ı açıkça desteklemekten vaz geçmiyor. vs. Bütün bunlar tabii ki AKP hükümetini batılı dostları gözünde kuşkuyla bakılan, güven duyulmayan bir müttefik haline getiriyor.

Dış politikada batılı emperyalistlerin, en başta da ABD'nin siyasetleri ile ters düşmemek gerektiğini vaaz eden F. Gülen hareketi güçlü medyası üzerinden AKP'nin dış siyasetinin "Türkiye'yi yalnızlaştırdığı" nı vurguluyor. Aslında içinde devrimci sol güçlerin de yer aldığı solun tamamına yakın kesimi de, bütün burjuva muhalefet partileriyle aynı koroda, aynı şarkıyı seslendiriyor:

"Dış politikada iflas; Türkiye yalnızlaştı!"

Bundan anlaşılan batılı emperyalistlerin her dediğine onay vermeyen, kendi burjuvazisinin özel çıkarlarını merkeze koyan bir burjuva siyaseti aslında.

Gülen Hareketi ile Erdoğan AKP'si arasındaki bu siyaset farklılıkları tarafları giderek daha fazla karşı karşıya getirmeye başladı.

Fakat 2013 Aralığına kadar bu çelişmeler iki tarafın doğrudan doğruya birbiriyle çatışmasına, açık bir iktidar dalaşına dönüşmedi.

2013 Haziran /Gezi olaylarında, Gülen cemaati hâlâ AKP hükümetine karşı açık tavır almamıştı. İttifak –en azından görünürde– sürüyordu. 2013 gezi olaylarının polisin orantısız şiddeti sonucu yaygınlaşmasında ve sonra yine yoğun faşist şiddetle bastırılmasında, Erdoğan'ın "kahramanlar" olarak adlandırdığı, sahip çıktığı ve sonradan açıkça görüldüğü gibi önemli ölçüde Gülencilerin kontrolünde olan polis teşkilatı baş rolü oynadı.

AKP ile Gülen cemaati arasında esas çıngar AKP'nin eğitim alanını bütünüyle kendi kontrolüne almak için ilan ettiği 'eğitim reformu' planı üzerine koptu. Kasım 2013 sonunda açıklanan bu plan bugün KK – T'de artık devlet okullarına ve MEB'nin belirlediği müfredat temelinde eğitim veren özel okullara paralel bir eğitim ağı oluşturmuş olan dershanelerin kapatılmasını, MEB müfredatı temelinde özel okullara dönüştürülmeyen dershanelerin kapatılmasını öngörüyordu.

Bu planın ilanı ile birlikte, Gülen Cemaati kendileri için hem finansman açısından ve hem de belki bundan daha önemlisi, Gülen Cemaatine yeni kadrolar devşirilmesi açısından hayati önemde olan dershanelerin kapatılması planına karşı büyük bir kampanya başlattı. Gülen Hareketi gelinen yerde AKP'nin artık iktidarı tek başına istediğini, paylaşmaya hazır olmadığını gördüğü noktada Erdoğan'ı iktidardan uzaklaştırmanın kendisi açısından hayati olduğunu kavramıştı ve ona göre adımlar atmaya başladı. Erdoğan hükümeti ticaret özgürlüğünü ortadan kaldıran, özgür girişim-

ciliğe karşı saldıran ve giderek otoriterleşen bir hükümet olmakla, Erdoğan diktatörlükle suçlanmaya başlandı. Gülenciler dershanelerin kapatılmaya kalkılmasının aynı zamanda özellikle yoksul gençlerin yüksek öğrenim görme şanslarını ortadan kaldıran bir yaptırım olduğunu vs. savunarak hükümeti bu kararı geri çekmeye zorlamaya çalıştılar. Hükümetin bu kampanyaya cevabı, Aralık 2013 başında dershanelerin hemen kapatılmasının düşünülmediği, bunun iki yıllık bir geçiş süreci ertesinde düşünüldüğünü açıklamak biçiminde oldu. Fakat bu küçük geri adım ve kimi aracılar üzerinden yapılan karşılıklı uzlaşma önerileri de, Gülen Cemaati ile AKP, öncelikle de Erdoğan arasında köprülerin atılmasını engelleyemedi.

Giderek sertleşen bu ve benzeri siyasi çelişkiler nedeniyle Gülen Hareketi, Erdoğan'ın halk tarafından seçilen ilk başkan olmasından ve dahası siyasi sistemin bir referandum ile bir başkanlık sistemine dönüşmesi olasılığından korkmaktaydı. Böyle bir gelişme Gülen'in siyasi nüfuzunun yoğun bir şekilde geriye itilmesi anlamına gelecekti.

Bu yüzden çekilen kılıçlar kınına sokulmadı. Gülen Cemaati açısından artık Erdoğan'ın iktidardan uzaklaştırılması hayat/memat meselesi haline gelmişti. Tersi de söz konusu idi: Erdoğan için Gülen hareketi artık kesinlikle tasfiye edilmesi gereken bir "paralel yapı", "devlet içinde devlet" bir çete idi.

AKP İktidarını sağlamlaştırıyor

AKP hükümeti Aralık 2013 başında, dershaneler krizinin sertleştiği bir ortamda **yargı ve polis aygıtını "reorganize etmeye"**, Gülen taraftarlarını "görev değişikliği" ile sahip oldukları mevzilerden almaya ve yerlerine yeni tayinler yapmaya başladı. Bu Gülen Cemaati için, cemaate karşı açık bir savaş ilanıydı.

Hükümet geriye hiçbir adım atmadığında, bilakis kendisinin nüfuzu altındaki veya kontrol ettiği medya gücü vasıtasıyla karşı saldırıya geçtiğinde ve belgelere dayanarak 12 Eylül 1980 darbesinin Gülen tarafından desteklendiğini "hatırlattığında, "Cemaat"in AKP hükümetine karşı bir sonraki yoğunlaştırılmış eylemi geldi.

17 Aralık tarihinde çeşitli kentlerde birçok AKP'li belediye başkanı, birçok büyük şirket sahipleri, İran ile ticaret işlerini yürüten devleti bankası Halkbank'ın şefi, pratikte İran'ın uluslararası ticaret işlerini Halkbank üzerinden yapan, yani **İran'a karşı uluslararası ambargoyu** bu dolambaçlı yolla delen İran kökenli bir iş adamı ve AKP'li üç bakanının oğlu rüşvet, avantaj sağlama, kara para aklama, yolsuzluk yapma vs. suçlaması ile göz altına alındılar. AKP şimdi **baştan başa** bir **rüşvetçi parti** olarak, Erdoğan hükümeti rüşvetçi ve yiyici bir parti olarak teşhir ediliyordu. TV kameraları eşliğinde yapılan baskınlarda evlerde para sayma makineleri, ayakkabı kutuları içinde milyonlarca dolar bulunuyordu. İnternet üzerinden bir kampanya biçiminde sunulan ve telefon dinlemelerine dayanan tape'ler üzerinden, tutuklanan kişiler teşhir ediliyor; bunların arkasının geleceği de ilan ediliyordu. Bu arada enternasyonal ilişkiler açısından da, Erdoğan hükümeti batılı emperyalistlerin İran konusundaki ambargosunu delen, güvenilmez bir hükümet olarak teşhir ediliyordu.

17 Aralık'ı izleyen günlerde soruşturma dosyası ile ilgili bir dizi bilgi öncelikle cemaat medyası üzerinden yayınlanmaya başlandı. Soruşturma kapsamında gözaltına

alınıp sorgulanan 71 şüpheliden 62'si, tutuklanma talebiyle mahkemeye sevkedildi. 24'ü tutuklandı, 38'i adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

18 Aralık 2013'te, İstanbul Cumhuriyet başsavcılığı, soruşturma dosyasının geniş olduğu ve iş yükünün ağırlığı gerekçeleriyle soruşturmaya iki ek savcı daha atadı ve savcılar arasında ihtilaf olması durumunda kararların çoğunlukla alınması gerektiği, ve atılacak adımlarda kendisine danışılması gerektiği talimatını verdi.

Bu o zamana kadar soruşturmayı tek başına yürüten Savcı Muammer Akkaş'ın yetkilerinin sınırlandırılması anlamına geliyordu.

25 Aralık'ta Savcı Muammer Akkaş yolsuzluk ve rüşvet iddiasıyla başlattığı soruşturma kapsamında başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın (RTE) oğlu Bilal Erdoğan'ın şüpheli sıfatıyla aranması ve göz altına alınıp sorguya getirtilmesini istedi. Emniyet müdürü arama ve gözaltı talimatını "gerekçe ve delillerin yetersizliği" gerekçesiyle yerine getirmedi. Savcı Akkaş bu gelişmeleri bir bildiri olarak medya mensuplarına dağıttı. Artık kılıçlar çekilmiş, esas hedefin oğlu üzerinden Başbakan RTE olduğu ortaya çıkmıştı.

AKP hükümeti bu gelişmeye, bu operasyonda yolsuzluğa, avantaj sağlama vs. karşı mücadelenin söz konusu olmadığı, bilakis burada istenmeyen AKP hükümetine karşı **uluslararası** bir **komplonun** söz konusu olduğu açıklaması ile karşılık verdi. Tape'lerin yayınlanmasını engellemeye yönelik tedbirler aldı. Bunun yanında hükümet hem yargı aygıtında, hem de polis aygıtında temizliğe girişti. İlk dalgada en başta soruşturmayı yürüten savcı olmak üzere 1000'den fazla yönetici düzeydeki devlet memuru savcı, yargıç, polis şefi görevlerinden alınarak önemsiz yerlere tayin edildi.

17-25 Aralık operasyonu, daha sonra bir tarafın hırsızlık-rüşvet-yolsuzluğa karşı mücadele; diğer tarafın hükümete karşı uluslar arası bir komplo ile darbe girişimi olarak değerlendirilen gelişmelerin adı oldu.

Gülen teşkilatı 19 Ocak 2014'te hükümete bir darbe daha vurdu. Jandarmanın yardımı ile bir savcı MİT'in kontrolünde bulunan Suriye'ye gitmekte olan bir TIR'ı durdurdu ve bunu aramaya çalıştı. Daha bu operasyon bitmeden Gülen medyası, ve hükümetin kontrolünde olmayan medya bu TIR'ın ne taşıdığını ilan etti: Suriye'deki El Kaide için silahlar! Hükümet tarafının tüm tekziplerine rağmen şimdi de AKP hükümeti "sadece" rüşvetçi değil, batının ambargosunu delen ve İran'daki molla rejimi destekleyen bir hükümet olarak değil, aynı zamanda **El Kaide teröristlerine silahlar ulaştıran** bir hükümet olarak ta teşhir ediliyordu.

Hükümet tarafından gelen, bir MİT operasyonuna yönelik bu hareketin "vatan hainliği", "casusluk" olduğu açıklamaları iyice kutuplaşmış olan toplumda yalnızca hükümet yanlılarını "ikna" ediyor; uluslar arası alanda AKP hükümetinin El Kaidecilere silah gönderdiği algısı iyice yerleşiyordu.

Gülencilerin bundan sonraki saldırısı 24 Şubat 2014'te R.T.Erdoğan ile oğlu Bilal Erdoğan arasında yapılan bir telefon konuşması tape'sinin internete düşürülmesi ile geldi. Artık RTE'nin bizzat kendisi rüşvetçi, yiyici olarak "belgeleniyordu". Erdoğan'ın bu tape hakkındaki tavrı "hepsi montaj, hepsi yalan" açıklamaları ve internette bu tape'lerin yayınlanmasını engelleyebilecek yasal değişikliklere yönelmek biçiminde oldu.

Erdoğan/Bilal arasındaki evdeki paraları sıfırlama sohbeti içerdiği iddia edilen tape'nin yayınlanmasından bir gün sonra, 25 Şubat'ta aralarında başbakan

Erdoğan'ın oğlunun da bulunduğu 39 kişi eş zamanlı olarak poliste ifade vermeye çağrıldı. Polise bu kişileri gerekirse zorla ifadeye getirmek talimatı verildi.

Erdoğan ve AKP hükümetinin buna tepkisi şöyle oldu: "Gülen'in paralel devleti" **vatan haini"** bir **"örgüt"** olarak deklare edildi ve bu örgütün yargı ve polis içinden tasfiyesine hız verildi. Buna ek olarak AKP'nin parlamenter çoğunluğuna dayanılarak hükümetin iktidarını güvence altına almak için yeni yasalar çıkarıldı. Bu **yasalar merkezi hükümetin gücünü pekiştirmekte;** yargının gücünü sınırlamakta; başbakanlığa tabi MİT'in yetkilerini genişletmekteydi. Şimdiye kadar güya sadece bilgiler toplayan bu teşkilat CİA veya Mossad tipi yurtdışı operasyonlar yapmaya yetkili bir gizli servis organizasyonuna dönüştürülüyordu. İnternet üzerinden bilgilenme özgürlüğü ağır bir şekilde kısıtlanıyordu vs.

17-25 Aralık - 25 Aralık, 19 Ocak-25 Şubat operasyonları ile KK – T'de **Gülen Cemaati**, egemenlerin kendi aralarındaki iktidar dalaşında AKP hükümetine —en başta da **Erdoğan'a— karşı burjuva muhalefetinde baş aktör** haline geldi. CHP ve MHP ve bu arada "sol" muhalefetin çok büyük bir bölümü, Gülen cemaatinin eliyle ortaya çıkarılan tape'lere hiç sorgulamadan sahip çıktı. Neredeyse tüm muhalefet bütün muhalefetlerini bu tape'ler temelinde kurguladılar. Objektif olarak aslında Gülen Cemaati tarafından yönlendirildiler. Ülkemizdeki "sol" legal ve illegal muhalefet de, birkaç istisna dışında merakla yeni tape'ler bekler duruma geldi. Daha önce CHP somutunda, Baykal'ın başkanlıktan uzaklaştırılmasında siyaset nasıl internet ortamında yayınlanan bir tape üzerinden yönlendirildi ise, şimdi de benzer bir süreç işletiliyordu. Bu kez hedef Erdoğan'ı götürmek, AKP'ye de bir ayar çekmekti.

İktidar kapışması 30 Mart 2014'te yapılan yerel seçimlere kadar medya üzerinden güncel olarak her şeyden önce illegal olarak dinlenmiş telefon görüşmelerinin servis edilmesi yoluyla devam etti. Bu yeni iktidar mücadelesinde söz konusu olan gerçek değil, algıdır. Seçmen kitleleri kime daha fazla inanacaktır?

17-25 Aralık-19 Ocak-25 Şubat'tan sonra ortaya egemenlerin iktidar dalaşında muhalefet cephesinde baş aktörün değişmiş olduğu iki cephe çıktı:

Anti Erdoğan/Anti AKP Cephesi: Gülen Cemaati +CHP + MHP + yüksek yargının önemli bir bölümü+ Burjuvazinin AKP dışındaki küçük partileri + TÜSİAD gibi yerleşik büyük burjuvazinin kimi sınıf örgütleri – Cemaat sermayesinin örgütü TUSKON bu cephenin egemenler içindeki örgütleri idi. Bu cephe yoğun bir biçimde AKP'nin 30 Mart'taki seçimleri bile göremeden gideceğinin propagandasını yapıyordu. Tape'ler konusunda, "turpun büyüğünün heybede" olduğu söyleniyor, 30 Mart öncesi yayınlanacak bu büyük turpun AKP iktidarının sonu olacağı duyuruluyordu. Erdoğan hükümetinin dış siyasetindeki kontrol edilemeyen tavırlarının rahatsız ettiği batılı emperyalist müttefikler de aslında Gezi olaylarında teşhir olan Erdoğan ve hükümetinin bu yeni skandallar karşısında dayanamayacağı hesapları içinde idiler. Batı'nın "özgür medyası" AKP'nin gidici olduğu algısını yaygınlaştırıyordu. "Sol" un büyük bir bölümü de, Erdoğan gitsin de nasıl giderse gitsin siyaseti ile bu cephenin "sol" ayağını oluşturuyordu. Ulusalcıların en azgın kesimi, her ne kadar cemaate karşı da tavır takınsa da, Erdoğan hükümetinin ve cemaatin birbirini yemesi sürecinde bir "Milli Hükümet"in iş başına geleceğini müjdeliyordu.

Bu cephenin güncel başat aktörü **Cemaatin pozisyonu** şöyle idi: 17-25 Aralık ve

19 Ocak ve 25 Şubat'taki polis ve yargı operasyonları sadece hırsızlığa, yolsuzluğa, makamda avantaj sağlamaya, AKP taraftarlarının akraba kayırıcılığına vs. yönelmektedir. "Türk ekonomisine ve Türk halkına" zararlar verilmesinin önü alınmak için yapılan operasyonlardır bunlar. Bu, Cemaatin AKP hükümetine karşı bir iktidar mücadelesi değildir. Gülen Cemaati'nin siyasetle hiç ilgisi yoktur. Sırf gönüllülerin İslami bir Hizmet Hareketidir. AKP hükümeti iktidar kapışması demagojisiyle, operasyonların gerçek içeriğini saklamaya ve Türkiye'nin en büyük yolsuzluk olayının üstünü örtmeye çalışıyor. Yasadışı yeni tayinlerle yolsuzluk-rüşvet olayı soruşturulmasının sürdürülmesini engelliyor. Bu, Erdoğan ailesinin ve bizzat Erdoğan'ın bu işe karıştığının üstünü örtmek için yapılıyor.

Erdoğan ve onun hükümetinin pozisyonu: Rüşvet-yolsuzluk olayı, belirli yabancı güçlerce istenmeyen AKP hükümetini ve her şeyden önce Erdoğan'ı sahte kanıtlarla teşhir edip, küçük düşürmek ve alaşağı etmek için icat edilmiş, paralel örgüt tarafından ele geçirilmiş polis ve yargı kesimleri üzerinden gerçekleştirilmeye çalışılan bir darbe olaydır. Bu, devlete sızan bir terör örgütünün, Türkiye ayağını oluşturduğu, Türkiye'nin bağımsızlığına karşı uluslararası bir komplodur.

CHP ve MHP bir taraftan **Gülen Cemaatinin pozisyonunu** üstlendi ve bu grup tarafından sunulan malzemelerle AKP'ne saldırdılar. Diğer taraftan aynı zamanda, paralel devletin (Gülen Hareketi) bu davalarda hukuk devletinin araçları ile çalışmadıkları açığa çıktığından, bunu geçmişte AKP hükümetine karşı asla bir darbe teşebbüsü olmadığını iddia etmek için ve özel yetkili mahkemelerde darbe girişimi iddiasıyla görülmüş olan davaların tümünün (Ergenekon, Balyoz vb) yeniden görülmesini sağlamak için kullandılar!

AKP kendi açısından yine bir tarafta milliyetçilik temelinde "bu bir istiklal savaşıdır; yabancı güçler bizi alaşağı etmek istiyor" ve mağdur rolünü oynayarak; "biz çok saftık, yabancı güçlerin yardakçıları tarafından kullanıldık ve ihanete uğratıldık.", "Dik durmaktan asla vazgeçmeyeceğiz" ("Yedi düvele karşı durduk") kendi tabanını sağlamlaştırmaya çalıştı ve çalışıyor. Diğer taraftan Kürt ulusal hareketiyle "Çözüm sürecini sürdürmek isteyen ve buna muktedir olan tek güç biziz." söylemiyle bir ittifaka girmeye yöneldi. AKP aynı zamanda "Birçok suçsuzu sahte delillerle hapse tıktıran ve yıllarca hapislerde çürüten Gülen-Hareketiydi. Gerçekleşen haksızlığın sorumluları bunlardır. Şimdi onlar aynısını bize yapmak istiyorlar. Biz buna izin vermeyeceğiz ve özel yetkili mahkemelerde görülmüş davaların yeniden yargılanmasını da sağlayacağız." yaftası altında eskiden egemen olan devlet bürokrasisinin kimi kesimleriyle geçici ittifaklara yöneldi.

Egemenler arasındaki bu iktidar çatışmasına ilişkin tutumumuz'u biz şöyle açıkladık:

1. Yolsuzluk, makamı avantaj sağlama için kullanma, rüşvet Türk devletinin başlangıçtan beri var olan özellikleridir. AKP bu konuda seleflerinden ne daha az ne de daha fazla rüşvetçi ve yiyicidir. Yolsuzluk bu sistemin de doğasında yatmaktadır. AKP "yolsuzluk yoktur ve AKP hükümeti temizdir" diye iddia ettiğinde açıkça yalan söylemektedir. AKP Gülen Hareketinin polis ve yargıdaki paralel yapılarına karşı müdahalesiyle evet bizzat kendisinin yolsuzluk-rüşvet olaylarının peşinin izlenmesini, bu ko-

nudaki soruşturmaların sürmesini engellemeye çalışıyor.

2. AKP hükümetinin gerek ABD gerekse AB emperyalistleri için artık fazla güvenilir olmadığı olgudur. Erdoğan artık Türkiye için batılı emperyalistlerin "arzu ettiği başbakanı" değildir. Onlar bir alternatife sahip olmak istiyorlar; fakat bunun olmadığı yerde ve durumda da en azından AKP hükümeti ve Erdoğan'ın daha da güçlü hale gelmesini her istemiyorlar.

3. Gülen-Hareketinin AKP/Hükümetine karşı operasyonu yolsuzluk-rüşvete karşı mücadele için salt bir polis ve yargı operasyonu değildir. Bu, her şeyden önce Erdoğan'ı devirmek için, onun olası cumhurbaşkanlığını –ki bu yarı başkanlık sistemine geçiş olacaktır– engellemek için ve Gülen Hareketinin gücünü sağlama almak için bir operasyondur.

4. Egemenlerin bu iktidar dalaşında her iki rakip de her türlü burjuva demokratik kuralların ve burjuva hukuk devleti düzeninin dışında yöntemler kullanıyorlar. Bu, CHP ve MHP-Kemalist muhalefetinin yaklaşım tarzı için de geçerlidir.

5. Biz kadın-erkek komünistler bu kapışmada ne bir ne de diğer taraftan yanayız. **Biz emekçilere bu iktidar dalaşının gerçek arka planlarını aydınlatırız:** Bu Egemenlerin çeşitli kanatlarının iktidar ve gücün ganimetleri uğruna bir dalaşmasıdır. Burada iktidar dalaşı yürüten güçlerden hiç biri emekçilerin gerçek çıkarlarından yana hareket etmiyor. Tersine onlar bu rekabet kapışmalarını emekçilerin sırtından yürütüyorlar. Al birini vur öbürüne. Yoktur birbirlerinden farkları. **Bunlar arasında bir tercih, veba ile kolera arasında yapılacak bir tercihtir.**

Bu güç gruplarından bağımsız olarak bizler **sömürü ve despotluğun bütün sistemine karşı** hangi biçimde olursa olsun tüm egemenlere karşı **kendimizin iktidarı, halk demokrasisi için** kendimizin bağımsız sınıf mücadelesini yürütürüz. "

30 Mart 2014 Yerel Seçimleri egemenlerin iktidar dalaşında büyük öneme sahipti. Bu seçimlere AKP tarihinde ilk kez, bu seçimlere kadar AKP'nin destekçisi olan Gülen cemaatinin, AKP karşıtı cepheye geçtiği ve hatta adeta önderlik ettiği bir ortamda giriyordu. Anti-AKP cephe bir hedefe kilitlenmişti: Ne olursa olsun Erdoğan devrilmeli, onun cumhurbaşkanlığı engellenmeli idi. Bunun yanında Erdoğan AKP'si rüşvetçi, yiyici bir parti olarak teşhir edilmişti. Başbakanın adı muhalif cephede "Başçalan" olarak tescillenmişti. Bunun yanında tüm muhalefete göre Erdoğan hükümeti dış politikada da, milli çıkarlara aykırı olarak, Mursi'yi desteklemiş, Suriye'de Esat rejiminin devrilmesi için en önden gitmiş, El Kaide'ci şeriatçı güçleri silahlandırmış ve Türkiye'yi yalnızlaştırmıştı. Komşularla sıfır sorun iddiasından, bütün komşularla kavgalı olunan bir noktaya gelinmişti.vs.

Muhalefet bu yüzden yapılacak yerel seçimlerde AKP'nin sandıktan yenik çıkacağını bekliyor, iddia ediyor, umutlanıyordu.

CHP en önemli iki Büyükşehir'de AKP'nin tabanından oy alacağını düşündüğü kişileri, İstanbulda Mustafa Sarıgül'ü; Ankara'da bir önceki seçimde MHP adayı olan Mansur Yavaş'ı belediye Başkan Adayı olarak gösterdi.

Bu arada olası bir seçim yenilgisine karşı da "muhalif" medya üzerinden seçimlerde büyük hileler olabileceği yaygınlaştırıldı.

AKP ise seçimlere kendinden emin girdi. Erdoğan her seçimde yaptığı gibi, 30 Mart 2014 seçimlerinde de AKP'nin birinci parti olarak çıkmaması halinde istifa edeceğini

duyurdu. Kılıçdaroğlu'nu ve Devlet Bahçeli'yi de bu yönde taahhütte bulunmaya çağırdı. Her zamanki gibi bu çağrı cevapsız kaldı.

17 Aralık sonrasında internet medyasına ve onun üzerinden yazılı basılı medyaya da pıtırak gibi tape'ler servis edildi. Medya üzerinden "büyük turp" un heybede olduğu, o turp sızdırılınca Erdoğan' ın devrilip gideceği; Erdoğan'ın iktidarının 30 Mart'ı göremeden biteceği yaygınlaştırıldı. Kimileri kendilerini buna iyice inandırdılar. Bayağı bir tapekoliklik hastalığı çıktı ortaya.

Muhalefet bunlarla oyalanırken AKP Yerel seçimlere AKP'in belediyeyi elinde bulundurduğu hemen her yerde, öncelikle büyük şehir ve beldelerde yeni tesislerin açılışını yaparak hazırlanıyordu.

Muhalefet 30 Mart seçimlerini adeta AKP'ye oy veren hırsızlığa, rüşvete onay vermiş olur; tek kişinin diktatörlüğünü seçmiş olur vb. argümanlarla, AKP ve Erdoğan için bir referanduma dönüştürdü.

Sonuç: AKP yerel seçimlerden oyunu bir önceki yerel seçimlere göre % 5 civarında artırırak 43,13 oy oranıyla, 799 belediye başkanlığı (bu bütün belediyelerin % 59,14'ü oluyor) kazanarak, açık ara birinci parti olarak çıktı.

Aynı seçimlerden CHP % 26,45; MHP % 17,76; BDP + HDP toplam % 6,19 oy oranıyla çıktılar.

Muhalefet Partileri, bu arada bir dizi "sol", "solcu" vs. yazar çizer de yerel seçimleri, bir önceki genel seçimlerle karşılaştırarak, AKP'nin gerilediğini keşfederek avuttular kendilerini. 30 Mart 2014 yerel seçimleri gerçekte AKP'nin, AKP dışındaki bütün siyasi akımların kendine karşı propaganda yaptığı bir ortamda, en düşük oy oranının % 43 olduğunu göstererek, AKP'nin bugünkü şartlarda çok belirleyici değişmeler olmazsa önümüzdeki dönemde de açık ara birinci parti olacağını gösteriyordu.

Diğer yandan ama 30 Mart 2014 yerel seçim sonuçları, CHP + MHP oylarının ve oy oranının % 44,21 ile AKP ye yetişip geçtiğini gösteriyordu. Yani CHP ve MHP ortak adaylar üzerinde anlaşabilirlerse, ya da bu iki parti birleşirse ve de bu birleşme sonucunda her iki partinin tabanı da bu birleşik partiye oy vermeye devam ederse, o zaman AKP yi geçmek mümkün görünüyordu. Burjuva muhalefet 30 Mart seçim sonuçlarını böyle okuyarak kendi kendini avutuyor, kaybedenin AKP olduğunu savunuyordu.

Bu sonuçların böyle okunmasının yanlışlığı bir sonraki seçimde, 10 Ağustos 2014'te yapılan ve KK – T'de cumhurbaşkanının ilk kez doğrudan halk tarafından seçileceği **Cumhurbaşkanlığı seçiminde** görüldü.

10 Ağustos Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde burjuva muhalefet umudunu önce AKP içinde bir çatlağa, hatta bir bölünmeye bağladı. Dönemin AKP'li Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, eğer kendi istese, CHP ve MHP'nin ortak adayı olabilirdi. Bütün muhalif medya diktatör Erdoğan - demokrat Gül propagandası yürüttü. 7 yıl önce Gül'ün cumhurbaşkanlığını 367 guguk hokkabazlığı ile engellemeye çalışanlar, şimdi Gül'ün cumhurbaşkanlığına oynuyorlardı. Fakat bütün cilalamalara rağmen, Gül'ün Erdoğan'ın karşısına hem de CHP-MHP adayı olarak çıkmayacağı görüldüğünde, MHP-CHP'nin başındaki birkaç isim, partilerine danışmadan bir ortak aday çıkardılar: Ekmeleddin İhsanoğlu. Bu ılımlı İslamcı adayla her iki partinin stratejistleri çok iyi bir iş yaptıklarını düşünüyorlardı. Öyle ya, CHP + MHP'nin oyları 30 Mart seçimlerinde görüldüğü gibi %

44'ün üzerinde idi. Ilımlı bir İslamcı olan E. İhsanoğlu'na AKP'ye oy verenlerin bir bölümü de oy verebilirdi. Erdoğan'ın alabileceği oy % 43'ün de altına düşerdi. Böylece halkın "tanıdıkça seveceği" Emsaleddin bey (Bahçeli) ikinci tura gerek kalmadan, birinci turda seçilirdi. Dolduruşa gelen Ekmel bey de (Kendisi) ne kadar oy bekliyorsunuz sorusuna % 60 gibi gayet alçakgönüllü! cevaplar veriyordu. Seçim sonuçları evde yapılan bu hesabın çarşıya uymadığını gösterdi. Seçime üç adayla gidildi:

AKP'nin adayı RTErdoğan, CHP + MHP'nin ortak adayı Ekmeleddin İhsanoğlu ve HDP ve BDP'nin adayı Selahattin Demirtaş.

Biz en başından yapılacak iki turlu bir seçime CHP ve MHP'nin ortak adayla girmesinin,hele hele bu adayın her iki partinin tabanı açısından da tanınmaz ve çoşkuyla desteklenmesi beklenmeyen bir aday olduğu şartlarda Erdoğan'ın birinci turda seçilme şansını iyice arttırdığı değerlendirmesini yaptık. Sonuçlar şöyle idi:

Toplam 55.692.841 kayıtlı seçmen vardı. Toplam 41.283.627 seçmen oy kullandı. Toplam 40.545.911 oy geçerli sayıldı. Katılma oranı %74.13 idi.

RT Erdoğan, 22. 670. 826 oyla oyların % 51.79 unu alarak birinci turda seçildi.

E.İhsanoğlu, 15.434.167 oyla oyların % 38,44 ünü aldı. Bu Mart'ta yapılan seçimlerde CHP+MHP oylarının oranı ile karşılaştırıldığında % 6 civarında gerilemedir.

S. Demirtaş, 3.914.359 oyla oyların % 9,76 sını aldı. Bu 31 Mart seçimlerinde alınan oy oranına göre % 3,57'lik bir artıştır. Seçmen bazında artış 1 milyon 400 bin civarındadır.

Yani bu seçimin iki galibi AKP/Erdoğan ve HDP+BDP/Demirtaş; iki de mağlubu MHP/D.Bahçeli/ve CHP/Kılıçdaroğlu. Yenilen E.İhsanoğlu değil, onu bir hokkabazın şapkadan tavşan çıkarır gibi ortak aday olarak tespit edip, ortaya sürenlerdir. Kuşkusuz bu Kılıçdaroğlu ve Bahçeli'nin kişisel hesap hatası da değildir yalnızca. Onlara adı hiç geçmeyen bu adayı öneren, bu adayı öne sürme konusunda ikna eden güçlerdir yenilenler. Erdoğan'dan bu çok "dahice"! planla kurtulabileceklerin düşünebilen burjuvazinin Erdoğan karşıtı güçleri,onların gerisindeki dış güçler varsa ve bunlar kimse onlardır.

Biz yerel seçimlerde, eğer kendimiz aday gösterme durumunda değilsek, devrimci gördüklerimizle ortak aday çıkaramıyorsak, devrimci demokrat bir temelde seçime katılan adaylara oy verilebileceği;

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde birinci turda S.Demirtaş'a oy verilmesi gerektiği yönünde tavır takındık. Buna yer yer kendi içimizden itirazlar geldi, bunun çizgimize aykırı olduğu vb. gerekçeleri getirildi. Bu eleştiriler bizim seçimler konusundaki, her seçime somut yaklaşılması gerektiği; boykot mu/katılma mı, katılma ise nasıl sorusunun taktik bir soru olduğunu savunan tavrımızı anlamayan eleştirilerdi.

Önümüze bakış:

Egemen sınıfların değişik kesimlerinin kendi aralarındaki iktidar dalaşı tabii ki Erdoğan'ın cumhurbaşkanı seçilmesiyle bitmedi. Bütün seçim propagandalarında "bir hırsız, bir diktatör" cumhurbaşkanı olamaz, "Atatürk'ün koltuğuna oturamaz" teraneleri üzerine kuran CHP ve MHP, şimdi Erdoğan'ın 5 yıl orada oturamayacağı iddiasıyla sürdürüyorlar muhalefetlerini. CHP, Erdoğan'ın yemin törenine katılmadı. Kılıçdaroğlu ancak savaş halinde Cumhurbaşkanı ile konuşabileceğini açıkladı. Yani bur-

juva muhalefet eski tas eski hamam usulü muhalefete devam ediyor. Umutlar öncelikle AKP'nin içinin karışabileceğine bağlanıyor. Fakat 27 Ağustos'ta yapılan olağanüstü GK'da Davutoğlu'nun AKP genel başkanlığına (dolayısı ile başbakanlığa da) seçilmesi, 28 Ağustos'ta yemin töreninin hemen ertesinde başbakanlığa atanması, yeni hükümetin kolaylıkla güven oyu alması; A. Gül'ün verili şartlarda doğrudan siyasete dönmeyeceği yolundaki açıklamaları vb. bu umudun en azından 2015 Haziranında yapılacak genel seçimlere kadar boş bir umut olarak kalacağını gösteriyordu.

AKP en başta da Cumhurbaşkanlığının verili yetkilerini sonuna kadar kullanacağını, şimdiye kadarki cumhurbaşkanlarından ayrı bir cumhurbaşkanı olacağını açıklayan ve fakat şimdiki ikili sistemin de gelişmenin önüne engel çıkardığını, "Türk tipi bir başkanlık sistemine" geçilmesi gerektiğini savunan RTE var olan Anayasayı değiştirmekten, yeni bir anayasa yapmaktan yanadır. Fakat böyle bir anayasa yapılması seçimlere kadar mümkün görünmemektedir.

Haziran 2015 seçimleri'nde AKP en başta da onun "Reis"i Erdoğan anayasayı değiştirebilecek bir çoğunluk talebiyle halkın karşısına çıkacaktır.

Burjuva muhalefet'in andaki programı negatif bir programdır. Erdoğan ve AKP hükümetinden kurtulmak istiyorsanız bize oy verin, muhalefetin esas gündemi olarak görünmektedir. Fakat görünen odur ki, bu programın seçim kazanma şansı 2015 Haziran'ı için de yoktur.

BDP-HDP için bıçak sırtı bir karar söz konusudur. BDP-HDP cumhurbaşkanlığı seçimlerinde alınan % 10'a yaklaşan oy oranına bakarak, yine % 10 barajı ile yapılacak seçimlere parti olarak katılma kararı aldı. Biz bugünkü şartlarda cumhurbaşkanlığı seçimlerinin genel seçimler için baz alınmasının yanlış olacağını; HDP+BDP nin genel seçimlerde parti olarak katılıp % 10 barajını yakalamasının mümkün ve fakat çok zor olduğunu düşünüyoruz. Bugünkü şartlarda doğru olan BDP+HDP'nin seçimlere bağımsız adaylarla katılması, sonra parti olarak grup kurması idi. Seçimlere HDP/BDP nin bağımsız adaylar ilye girmesi halinde bizim 7 Haziran genel seçimlerinde tavrımız, hiçbir düzen partisine oy yok; bağımsız adaylar konusunda somut yaklaşma tavrı olacaktı. HDP' nin seçimlere Parti olarak girmesi şartlarında HDP'nin parti olarak desteklenmesi, onun % 10 barajını aşarak meclise parti olarak girmesi için çalışmak bugünkü şartlarda doğru olan taktiktir.

Haziran 2015 Genel seçimlerinden de AKP'nin birinci parti olarak çıkacağı kesin gibidir. Bu bağlamda AKP açısından esas mesele, alınacak oy oranının 335-340 parlamenter çıkarabilecek oranda olup olmayacağıdır. Eğer 335-340 kişilik bir çoğunluk elde edilirse, AKP tek başına Türkiye'de AKP usulü bir başkanlık sistemini kuracak yeni bir Anayasayı gündemine alabilir.

AKP'nin istediği böyle bir Anayasayı CHP ve MHP ile birlikte çıkarması mümkün değildir. 330'un altında bir çoğunlukta Anayasayı değiştirmek için AKP nin HDP/BDP ile işbirliğine ihtiyacı olacaktır. Böyle bir ihtiyaç HDP/BDP'nin pazarlık gücünü arttırır. Bu bağlamda HDP+BDP nin % 10'u nasıl olsa aşarız yaklaşımı ile attığı adımın, sonuçta BDP/HDP'nin meclis dışı kalmasını, onlara verilen oyların AKP/CHP/MHP arasında bölüşülmesini beraberinde getirebilir. CHP ve MHP'nin Kuzey Kürdistan'da neredeyse olmadığı bilindiğinde, HDP'nin % 10'un altında kalarak mecliste temsil edilememesi durumunda bu işten en kârlı çıkacak parti AKP olacaktır. Kuzey Kürdistan'da

hemen bütün Milletvekilliklerinin AKP'ye gitme rizikosunu içinde barındırmaktadır HDP'nin bu seçimlere parti olarak girmek kararı. Biz öncelikle bu nedenle HDP'nin bu seçimlere bu rizikoyu göze almadan, bağımsız adaylarla girmesinin doğru olacağını savunduk.

Egemenlerin kendi aralarındaki iktidar dalaşında 12 Ekim 2014'te yapılan "sahadaki tüm hakim ve savcıların katılacağı ve HSYK'nın adli ve idari yargıdan gelecek üyelerini belirleyecek olan HSYK seçimleri de çok büyük önem taşıyordu. HSYK, bu seçimler öncesinde Gülen cemaatine yakın unsurların çoğunlukta olduğu bir yapıya sahipti. Seçimler bunun değişip değişmeyeceğini belirleyen seçimler olacaktı. Seçimler öncesindeki durumun sürmesini sağlayacak bir seçim sonucu, hükümetle yargının karşı karşıya olması durumunun korunması anlamına gelecekti. Hükümet bu durumu aşmak için HSYK'da AKP dışında da üyelerin yer aldığı, fakat kendisinin çoğunlukta olduğu –ki 21 üyenin yedisi zaten kendileri tarafından belirleniyor – 14 üye için yapılacak seçimlerden 4 kişinin hükümet yanlısı olanlardan olması halinde AKP için sorun çözülmüş oluyordu– bir yapı istiyordu. Bunun sağlanmaması, hele hele Cemaatin egemenliğinin sürmesi halinde AKP hükümeti HSYK'nın yapısını değiştirecek, ya da onu çalıştırmayacak eylemlere girişeceğini ilan etmişti. Hal böyle olduğu için hem hükümet hem Gülen kanadı, geçmişte HSYK'da egemen olan ve fakat 12 Eylül referandumu sonrasında yeni seçimlerle egemenliği yıkılan ulusalcıların desteğini de kazanmaya çalıştılar. Ulusalcılar ise Gülen ve hükümet çatışmasında aradan sıyrılarak HSYK'yı yeniden ele geçirme hesapları yapıyordu. Bütün bu hesaplar, çatışmalar, kurulan bozulan ittifaklar vs. bir tek şeyi gösteriyordu aslında: Türkiye'de hukuk hiçbir zaman siyasetten bağımsız olmamıştır. Önümüzdeki dönemde de olmayacaktır.

Hukuk hiçbir burjuva ülkesinde siyasetten bağımsız değildir. Ancak KK/T'de bu bağımlılık biraz daha gözler önündedir; hukukun üstünlüğü adına ülkelerimizde hem hukukun siyasete, hem de siyasetin hukuka müdahaleleri çok daha açık,yoğundur.

Sonuçta yapılan seçimlerde Hükümetin oluşturduğu içinde kimi CHP ve MHP yanlılarını da içeren koalisyon listesi HSYK seçimlerini aldı. Gülen cemaatinin HSYK'daki egemenliği kırıldı. AKP seçimlerde istediği sonucu elde etti.

İşçilerin sınıf hareketi

9. Kongremize sunulan raporda işçi sınıfının kendiliğinden gelişen sınıf hareketi bağlamında şu tespitler yer alıyordu:

"İşçi sınıfının kendiliğinden hareketinin durumuna gelince: Rapor dönemimizde de bu hareketin gerek nicel boyutları, gerekse niteliği konusunda belirleyici önemde bir değişiklik olmadı.

Nicel boyut bağlamında: Geçen dört yıl içinde özellikle son dönemde gelişen krize karşı protesto eylemleri dışında, işçi sınıfının mücadelesini belirleyen, bölük pörçük, geçen döneme göre daha çok, fakat işçi sınıfına yönelen saldırıların boyutları ile karşılaştırıldığında az sayıda ve güçsüz olan grev ve direniş eylemleri oldu. Bir bütün olarak ele alındığında, çok önemli bir ilerlemeden söz edilemez.

Eylemlerin niteliği bağlamında: Eylemlerin niteliğini belirleyen yine eyleme katılanların doğrudan ekonomik çıkarları; işçi sınıfının doğrudan, çoğu ekonomik talepleri oldu. Eylemler bir bütün olarak ele alındığında basit reform taleplerinin sınırları dışına çıkma-

dı. İşçi sınıfının mücadelesinin geneli ele alındığında, tespit edilmesi gerekli olan bir gerçek de, mücadelelerin esasta "savunma mücadeleleri" olduğu gerçeğidir. Yani egemen sınıflar gerek ekonomik alanda gerekse siyasi alanda emekçilere saldırmakta, gerçek ücretler düşürülmekte, kitlesel işten çıkarmalar gündeme getirilmekte, kazanılmış kimi haklar budanmaktadır. Mücadeleler yeni haklar kazanma, gerçek ücretleri yükseltme vb. için mücadeleler olmaktan çok, var olanı korumak için yürütülen savunma mücadeleleridir. Büyük katılımlı eylemler, açık olarak devletin kontrolündeki sendikaların inisiyatifi altında, sendika ağalarının yönetimi ve denetiminde gelişti.

Yani esasta işçi sınıfı mücadelesi açısından, hareket oldukça alt seviyelerde sürüyor. Bu hareketin bugünkü seviyesinde, gelecek için perspektif daha da gerileme değil, ilerleme, yükselmedir. Seviye ne olursa olsun, yürüyen mücadeleler içine girmek, mücadeleler içine doğru düşünceleri taşımak gereklidir; hareketi "bağımsız sınıf hareketi" yönünde gelişmesi doğrultusunda etkilemek bizim görevimizdir."

İşçilerin mücadeleleri son 5 yıl içinde de bu genel durumda özsel bir değişikliği beraberinde getirmedi.

Rapor döneminde **sendika hareketi**nde kimi yeni gelişmeler meydana geldi. Sendikalardaki gerçek örgütlenme sayılarının merkezi bir yeniden kapsanması ve yayımlanması ile işçi hareketinin gerçek sendikalılık durumu hakkında daha gerçekçi rakamlar ortaya çıktı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Ocak 2014'de yayımladığı istatistiklere göre, sosyal güvenlik sistemlerinde kapsanan 12.287.238 kadın-erkek işçi vardır. Bunlardan 1.189.481'i yani yüzde 9,68'i sendikal olarak örgütlüdür.

Bu bağlamda şu da bilinmelidir: İşçilerin sayısı, sosyal güvenlik sistemlerinin kapsamı içinde olanlardan çok daha fazladır. Sendikal örgütlülük derecesi neredeyse sıfır olan, milyonlarca "ücretsiz çalışmakta olan aile işçileri" yanında, hiçbir sosyal güvenliği olmayan milyonlarca emekçi, işçi vardır.

Güncel istatistiklere göre kamusal sektördeki çalışanların ve devlet memurlarının sendikal örgütlülüğü işçilerinkinden çok daha yüksektir.

Temmuz 2013 itibariyle kamu sektöründeki toplam 2.134.638 devlet memuru/veya sözleşmeli personelden 1.468.021'i yani yüzde 68,77'si kamusal sektörün 11 dalındaki toplam 115 sendika içinde sendikal olarak örgütlüydü. Ne var ki bu sendikaların "işveren" konumunda olan devlete veya hükümete, bakanlıklara ve yerel idarelere yakınlığı, işçi sendikalarının sözleşme için pazarlığa oturdukları patronlara yakınlığından çok daha fazladır.

İşçilerin son yıllardaki mücadeleleri

Rapor döneminde resmi istatistiklere göre işçi sınıfının **grev ve direniş eylemleri'**nde durum şöyledir:

2010'da kamuda 1, özel firmalarda 10, toplam 11 grev eylemi vardır. Bu grevlere toplam 808 işçi katılmıştır. Kaybolan toplam işgünü sayısı 37762' dir.

2011 yılında tümü özel sektörde toplam 9 grev eylemi olmuştur. Greve katılan işçi sayısı 507 dir. Kaybolan işgünü sayısı 13.273 tür.

2012 yılında toplam 768 işçi katılımcıyla toplam 8 grev eylemi vardır. Kaybolan işgünü sayısı 36.073 tür.

Bu üç yıl greve, greve katılanlar, kaybolan işgünü sayısı açısından önceki yıllara göre bir gerileme idi.

2013 yılında bu ilk üç yılla karşılaştırıldığında biraz kıpırdanma oldu. 2013 yılında kamuda 2. özel sektörde 17 olmak üzere toplam 19 grev oldu. Bu grevlere toplam 16.632 işçi katıldı. Kaybolan iş günü sayısı dönemde ilk kez 100 binin üzerine çıkarak 308.426 oldu. 12.000 işçinin katıldığı 18 günlük Teksif grevi bu yılın en geniş katılımlı grev eylemiydi.

2013 yılında ayrıca tantanalı bir şekilde 20.000 işçinin katılacağı grev olarak ilan edilen Çaykur grevi grevin 1. gününde çalışanların katılımının azlığı nedeniyle iptal edildi.

THY'ndaki grev "grevcilerin" çoğunluğunun kendilerinin iş zamanları dışında "grev yaptıkları" bir eylem olarak yürüdü. Uçuş-işlemleri gerçekten grev yapan az sayıdaki çalışanların yerlerinin illegal bir şekilde doldurulmasıyla da rahatsız edilmeksizin yürümeye devam etti.

TİS-görüşmelerindeki ekonomik taleplerin söz konusu olduğu tüm grevlerde – Çaykur'daki hariç– asgari tavizler toplu sözleşmelerle alındı.

2013 deki **19 grev eylemi** yanında işçi sınıfı tarafından toplam katılımcı sayısının binli bantta bulunduğu **46 direniş eylemi** işten atılmalara karşı, ücretlerin ödenmesi, sendikal örgütlenme için örgütlendi.

2013 sonunda fabrika sahibinin aylarca hiçbir ücret ödemediği ve fabrikaya kilit vurmak istediği **Kazova firmasının 94 kadın-erkek işçisi** İstanbul'daki bir tekstil fabrikasının **işgal edilmesini** cesurca **örgütlediler**. Bu işçiler fabrikayı ve üretimi üstlendiler ve ürünlerin satışını da bizzat kendileri örgütlediler. 10 Şubat 2014'de paketleme malzemesi üreten **ABD şirketi Greif**'e karşı ikinci bir fabrika işgal eylemi başladı. Greif'in İstanbul'da toplam 1.500 kadın-erkek işçinin çalıştığı iki şubesi var. Bu iki işletmeden 600 insanın çalıştığı biri, taşeron işçi çalıştırmanın sona erdirilmesi, tüm taşeron işçilerin kadrolu işçi olarak işe alınması gibi merkezi talepleri gerçekleştirmek için işgal edildi. Kadın-erkek işçilerin bu eylemi şirket yönetimi ile TİS-pazarlıklarını yürüten "Tekstil" Sendikası (DİSK-üyesi) için sürpriz oldu; ama nihayetinde bu eylemi selamlamak zorunda kaldılar!

Bu bağlamda biz her türlü taşeron işe karşıyız. Önümüzdeki dönemde bu talebi yaygınlaştırarak savunma, bu taleple yürüyen eylemlere sahip çıkma görevine sahibiz.

Ne kadar küçük olursa olsun bu işgal eylemlerinde kadın-erkek işçilerin kendi mücadelelerini, sendika ağaları olmaksızın, kısmen de onlara karşı somut olarak yönetmeyi öğrenmeleri önemliydi,önemlidir.

Greif eyleminde kimi sol hatalar sonucu, eylemin işçiler için somut kazanımlarla eylemciler tarafından bitirilmesi fırsatı doğru değerlendirilmedi. Patronların devleti eylemi şiddetle sonlandırdı.

2014 yılının en geniş katılımlı işçi eylemleri Soma'da Mayıs ayında 301 madencinin göz göre göre ölüme gönderildiği iş cinayetinden sonra, KK/T'nin hemen her şehrinde yapılan gösteriler, kısa süreli iş bırakmalar, dayanışma grevleri vb. biçimlerde yaşandı.

2014 yılında Soma'daki iş cinayetinde 302 işçi canına kıyılması, onun iki ay sonrasında İstanbul'da bir gökdelen inşaatında adına asansör kazası denen iş cinayetinde

10 işçinin ölmesi, Türkiye'de patronların ve onların devletinin "iş güvenliği" konusunda nasıl canice bir siyaset izlediklerinin yeni tanıkları oldu. İş cinayetlerinde dünya şampiyonluğunda başa güreşen AKP'nin "yeni" TC'si, bu bağlamda eskisini aratmıyor, hatta cinayetleri daha da arttırıyor. Önümüzdeki dönemde iş güvenliği sorunları, bizim işçi çalışmasında merkeze koyacağımız sorunların başında gelecektir.

2014 yılının ilk 9 ayı temelinde bu yılda işçi mücadelelerinde 2013'te başlayan bir kıpırdanmanın sürdüğünü söyleyebiliriz.

Bir bütün olarak bakıldığında **bu işçi mücadeleleri**, onları somut ve gerçekçi olarak değerlendirecek olursak, **zayıftır.** İşçileri mücademleye zorlayan şartlarla karşılaştırıldığında işçi sınıfının mücadelesi zayıftır. Bu bir olgudur. Bunun **esas nedeni** işçi sınıfı içindeki sol-devrimci örgütlenmenin zayıflığıdır. İşçiler mücadele etmek için yeterli nedenlere sahiptirler; ama genelde ne kendi güçlerine ne de **sol ve sendikal örgütlere de güvenleri yoktur.** Örgütsüzlük kendi gücüne güvenmemeyi de beraberinde getiriyor; işyerini kaybetme korkusu işçi sınıfı kitlelerinin davranışını veya davranışsızlığını belirliyor.

Sınıf Mücadelesinde yeni bir şey: Gezi Hareketi…

Rapor döneminde sınıf mücadelesi alanında Gezi Hareketi 5 yıllık dönemin en önemli kitle hareketi, Türkiye açısından yeni olan bir başkaldırı, bir patlama idi.

Gezi eylemleri 27 Mayıs 2013'de kentli küçük burjuva veya orta tabakalardan az sayıda gencin bir protesto hareketi olarak başladı. Bu hareket AKP hükümetinin İstanbul'un göbeğindeki "Taksim Meydanı'nın Yeniden Düzenlenmesi ve Yayalaştırılması" projesi çerçevesinde "Gezi Parkı"nı eski bir Osmanlı Kışlası biçiminde inşa edilecek bir AVM'nin avlusu haline getirme girişimine karşı yönelmişti. Çevre ve kent konusunda duyarlı birkaç düzine genç başlayan inşaat çalışmaları sırasında ağaçların kesilmeye başlamasını engellemek için Gezi Park'ında çadırlar kurmuştu.

Gezi hareketinin öncesinde sınıfsal olarak küçük/orta burjuva kökenli semt sakinlerinin kendilerini hiçe sayan, Ankara'da merkezi olarak kısmen başbakan Erdoğan tarafından şahsen kararlaştırılan planlara karşı uzunca tartışmaları ve değişik direniş eylemleri vardı. Bu direniş, şenlikler, kamuoyu önünde basın açıklamaları yapma gibi çeşitli eylemlerle ve hukuksal itirazlarla sürüyordu. Bu direnişi hükümet hiç dikkate almadı. Taksim Platformu'nun vatandaşların söz ve kararları belirlemeye katılımcılığının bir çığlığı olan **"Taksim herkesindir"** şiarı basitçe görmezlikten gelindi.

Devlet şiddeti çadırlarını kurmuş olan ve ağaçları köklerinden sökmeye başlayan iş makinelerinin önüne oturan gençlerin üzerine acımasızca, gaddarca saldırdı. 28 Mayıs'taki bir gece eylemi ile gençlerin az sayıdaki çadırları yıkıldı, ateşe verildi ve "işgalciler" hunharca dövüldü, yerlerde sürüklendi, gözaltına alındı. Kudurmuşçasına saldırının resimleri sosyal medya üzerinden hızla yayıldı. Bu yolla hükümet tarafından hiç beklenmeyen bir dayanışma hareketi başladı. Kibirli/kendini beğenmiş hükümet yöntemlerinden hoşnut olmayan kesimlerin pratikte hepsi için, gençlerin eyleminin polis gücü ile acımasızca bastırılma çabası bozkırı tutuşturan bir kıvılcım oldu. Her kesimden hükümet politikasından rahatsız olan insanlar bu mağrurca, kendinden olmayan kesimleri hiçe sayarak" hükmetme tutumuna karşı protestolarını sokağa taşımaya başladılar. Gezi Parkı bir anda bütün hoşnutsuzlar için kendi protes-

tosunu gösterdiği bir buluşma yeri haline geldi. Başlangıçta birkaç düzine insan varken, bir iki gün içinde binlerce insan bir araya geldi. Erdoğan ve hükümeti buna protestocuları "bizi durduramayacak olan çapulcular" biçiminde karalayarak karşılık verdi "Üç beş çapulcu ne yaparsa yapsın, biz kararımızı verdik, Taksim'deki kışlayı yeniden inşa edeceğiz!"i ilan etti başbakan. Bu küstahça beyanat çok daha büyük bir hiddet dalgasını patlattı. Gezi Parkı'nda toplanan binler on binler haline geldi. **Gezi Parkı, içinde toplanan on binler tarafından kendiliğinden işgal edildi.** Polisin bu toplanmaları şiddet kullanarak dağıtma yönündeki her çabası protesto hareketini daha da büyüttü ve Türkiye çapında yaygınlaştırdı. Gezi birdenbire Türkiye'nin her yerinde **AKP hükümetine karşı protestonun sembolü haline geldi.** Kuzey Kürdistan/Türkiye'nin birçok kent ve bölgelerinde polisin müdahalesine karşı, AKP hükümetinin insanların özel yaşamlarına karışmasına karşı, vesayete karşı hoşnutsuzluğunu dile getiren, özgürlük ve demokrasi taleplerini seslendiren gösteriler yapılmaya başlandı. **Devlet gücü** her yerde aynı şekilde **çok daha gaddarca baskı yöntemleriyle,** gaz bombalarıyla ve kaba kuvvetle reaksiyon gösterdi. **Mücadele eden gençlerden altısı gaddar devlet terörüne kurban düştüler ve katledildiler.** 14 yaşında bir gaz fişeği ile başından vurulan Berkin Elvan aylarca komada kaldıktan sonra yaşamını yitirdi. **On binlerce kişi kısmen ağır yaralandı.** Bu durum insanları daha çok öfkelendiriyor ve onların devlet zoru karşısındaki korku duvarlarını aşmalarına yardımcı oluyordu.

Gezi-Parkından İstanbul'un göbeğinde bir **komün** ortaya çıktı. Buraya çıkan bütün yollar Gezi-aktifistleri tarafından kurulan barikatlarla koruma altına alındı. Bu komünde tüm kesimlerden, farklı siyasi yönlerden, değişik din ve mezhepten ve tüm yaşam tarzlarından insanlar barışçıl bir şekilde bir araya geldi. Tartıştılar, ütopiler tasarladılar, somut talepler dile getirdiler ve kendilerinin günlük yaşamlarını ortakça düzenlediler. **Birlikte mücadele ettiler, birlikte yiyip içtiler, birlikte eğlendiler.** Devlet gücü Gezi-Parkını ve Taksim Meydanını bir katliam yapmaksızın boşaltamayacağını gördüğünde, polis bir süre bölgeden geri çekildi. Devletin üniformalı bir şekilde düzen gücü olarak kendisini göstermediği bu iki hafta için ortaya çıkan "devletten arınmış" bölge -1980 öncesinin "kurtarılmış bölgeleri", ve Kuzey Kürdistan'da PKK güçlerinin belirleyici olduğu kimi yerler dışta tutulduğunda- Türkiye'de **mutlak** bir **yenilik**tir. Tüm kadın-erkek Gezi-mücadelecileri, tüm kadın-erkek destekleyiciler, tüm kadın-erkek göstericiler, bu insanların hepsi bu mücadele içinde çok şey öğrendiler **yaşamlarında ilk kez doğrudan demokrasiyi yaşadılar.**

Gezi hareketinin araçsallaştırılması

Gelişme içinde mevcut güç dengeleri koşullarında olması gereken oldu: Gezi hareketi az sayıda, çoğu örgütsüz küçük burjuva, orta burjuva kökenli gençlerin kendiliğinden, barışçıl eylemi olarak başladı. Bu gençler daha fazla özgürlük, demokrasi, toplumsal süreçlere katılma ve pratikte daha fazla sivil toplum, daha az devlet taleplerini getirdiler. Bu hareket olayların gelişmesi içinde **örgütlü Kemalist muhalefet tarafından -nasıl olursa olsun fark etmez- AKP hükümetinin devrilmesi için bir iktidar mücadelesinin parçası, aracı haline** dönüştürüldü. Tüm örgütleriyle bütün parlamento dışı devrimci sol da – biz Bolşevikler de dâhil olmak üzere – hareket

içinde yer aldı. Bütün bu parlamento dışı sol örgütler, şimdiye kadarki alışılmış yöntem ve araçlarla hareketi yönlendirmeye çalıştılar. Fakat devrimci örgütlerin önderliği sonuçta fiilen kendi taraftar çevresi ile sınırlı kaldı. Polisle sokak çatışmalarını yürüten öncelikle sol örgütlerin militanları ve futbol kulüplerinin solcu taraftarlarıydı. Oysa **siyasi yön** sonuçta Atatürk ve Türk bayraklarıyla ve "Mustafa Kemal'in askerleriyiz" sloganı ile peyderpey Gezi eylemlerine damgasını vuran **Kemalist örgütlü güçler** tarafından **belirlendi.** "**Taksim herkesindir**" şiarı ile Gezi eylemini başlatan gençler için, AKP karşıtlarının "bizim" kavramından Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'ni kasteden, **"Taksim bizimdir"**e varan gelişme benimsenebilir değildi. Bu gençler bir CHP-MHP koalisyon hükümeti için veya İP (İşçi Partisi)'nin talep ettiği bir "Ulusal Hükümet" için mücadele yürütmediler. Gezi'nin genç aktifistlerinin istediği **devrimci, demokratik toplumsal** bir **dönüşüm** idi. Fakat bunun nasılı konusunda oldukça hayalci düşüncelere sahiptiler. İşte Taksim komününde ortak yaşam kurulmuştu. Doğrudan demokrasi işliyordu. Bu hareket bütün ülkeye yayıldığında, her yerde komünler kurulduğunda demokratik bir Türkiye ortaya çıkacaktı. Taksim komününün ancak dışardan gelen bağışlarla yaşadığı hatırlatıldığında, yakında komünde üretime de geçecekleri cevapları verecek kadar naifti bir bölümü. Başlattıkları hareket karşı devrimin kendi iç iktidar dalaşında kolaylıkla araçsallaştırılabildi. Bunda tabii ki başta biz komünistler olmak üzere, devrimci sol hareketin zayıflığı, bu harekete doğru bir yön vermedeki başarısızlığımız belirleyici rol oynadı.

AKP ve Gezi

AKP hükümeti Gezi hareketi karşısında başlardaki tavizsiz tutumunu, hareketin bütün Türkiye sathına yayılması ve anti AKP hareketine dönüştüğünü gördüğü iki haftalık süreç içinde revize etmek zorunda kaldı. Kendisinin kibirli ve gaddarca tutumunun gittikçe daha fazla karşıt yarattığını gördü. "iyi niyetli ve çevre sorunlarına duyarlı genç protestocular" karşısında anlayışlı ve taviz vermeye hazır görünmeye başladı. AKP, bunların kendilerini, sol, militan örgütlerden ve de polis şiddetine karşı direnen "şiddet kullanmaya hazır vandallardan" ve "Türkiye'ye karşı komplo yapan dış güçler"den ayırmaya çağırdı. Gezi hareketinin çeşitli sözcüleri ile görüşmeler yürütüldü. Bu görüşmeler sonunda bizzat Erdoğan, hükümetinin Gezi-Parkı'ndaki kışlayı yeniden inşa etme planından şimdilik vazgeçtiğini ve yargının bu konudaki nihai kararını bekleyeceğini açıkladı. AKP hükümeti adına,bu kararın hükümet planları lehine çıkması halinde **bir referandum** yapmaya hazır olduğu açıklaması yapıldı. Aslında bu **Gezi hareketinin büyük** bir **zaferi** idi. **İlk kez kitlesel bir eylemle hükümet planlarından şimdilik vaz geçmeye zorlanmıştı.** AKP çözüm olarak geneli ilgilendiren bir sorunda doğrudan demokrasiyi çözüm olarak sunmak zorunda kalıyordu.

AKP bu tavizkâr tavrına paralel olarak her şeyden önce kendi taraftarlarını harekete geçirmeye hizmet eden bir kampanya başlattı. Bu demagojik **çamur atmacada** Gezi hareketi, Türkiye'nin güçlenmesini istemeyen yabancı güçlerin işi olarak gösterildi ve kitlelerin milliyetçi duygularına hitap edildi. "Vandalizm"e karşı sövüp saymaya devam edildi. Bu ideolojik hazırlıktan sonra, önce parlamento dışı sol örgütler tarafından **işgal edilmiş Taksim Meydanı yoğun şiddetli bir polis saldırısıyla** "fethedildi",geri alındı. Daha sonra Gezi hareketine yukarıda belirtilen uzlaşma öne-

rildi ve Gezi-Parkı işgalinden vazgeçilmesi çağrısı yapıldı. Süreli bir ültimatom verildi. Bu süre içinde Gezi-Park'ında 7 forumda bu öneri ve hükümetin ültimatomu üzerine tartışıldı.

Artık açık bir şekilde örgütlü Kemalist güçlerden oluşan bu forumlardaki çoğunluk "Bu daha başlangıç. Mücadeleye devam!" şiarıyla, bir bilgilendirme çadırını geride bırakarak gezicilerin kendi inisiyatifi ile Gezi-Parkı işgalini bitirme seçeneğini reddetti.

Buna gaddarca yanıt 16 Haziran'ı 17 Haziran'a bağlayan gece geldi; yoğun polis müdahalesiyle zorla boşaltma. Diğer şehirlerde de dayanışma eylemleri peyderpey gaddarca zor kullanılarak sonlandırıldı.

Gezi - Sınıf mücadelesi için çıkarılması gereken dersler

Görüşümüze göre Gezi hareketi Türkiye'nin demokrasi hareketinde **çok önemli** bir role sahip. Her şeyden önce kentsel, küçük ve orta burjuva kitleler,ve Gezi-eylemlerine genelde devrimci sol örgütlerin saflarında katılan işçiler de bu hareket içinde kitle hareketinin gücünü bizzat yaşayarak gördüler. **Gezi-Parkı-Komünün**de pratik içinde birlikte yaşamın ve doğrudan demokrasinin yeni biçimleri geliştirildi. Devlet zorundan korku aşıldı. Birçokları, sorgulanamaz hiçbir otoritenin bulunmadığını ilk kez pratikte yaşadılar. Tüm bunlar **emekçilerin kolektif hafızalarına** silinemeyecek bir şekilde kazınacaktır. Bu anlamda Kuzey Kürdistan/Türkiye'nin demokrasi tarihinde bir "Gezi'den önce" ve bir "Gezi'den sonra" olacaktır. Artık hiçbir şey Gezi-Direnişinden öncesi gibi olmayacaktır.

Gezi hareketi aynı zamanda Kuzey Kürdistan/Türkiye'deki demokratik ve sosyalist-komünist hareketin **olağanüstü zayıflığını** da bir kez daha açığa çıkardı:

İşçi sınıfının örgütlenme ve bilinç derecesi eskiden olduğu gibi şimdi de çok zayıftır. Bundan dolayı işçi sınıfı ve onun örgütleri demokrasi hareketine **yönlendirici olarak müdahale edemedi.** Gezi hareketi sınıf niteliği bakımından kentsel küçük burjuvazi ve kısmen orta kesimin bir hareketi idi. İşçi sınıfı esas olarak sadece onun "öncü" örgütleri vasıtasıyla vardılar. Ne var ki biz de dâhil olmak üzere bu örgütler

işçi hareketinin henüz gerçek önderleri değildir. Sınıf mücadelesinde güncel gerçeklik budur.

Ve durum böyle olduğundan komünist-devrimci önderlikten yoksun kitlesel hareketlerin hepsi gibi Gezi hareketi de gelişmesi içinde ve nihayetinde **egemen sınıfların** kendi aralarındaki **mücadelede** bir **araç** olarak kullanılabildi.

Emekçilerin Diğer Mücadeleleri

Köylülerin, ve diğer emekçi kesimlerin hareketlerinin, kadın hareketinin, çevre hareketinin, öğrenci ve emekçi gençliğin ve Kürt ulusal hareketinin direniş eylemleri gibi diğer mücadele alanlarında da son beş yıl içinde belirleyici değişiklikler olmadı.

Köylü hareketinde çevre bilincinin gelişmesinin sürmesi ve köylü hareketinin birçok konusunun çevre sorunlarıyla örtüşmesi eğilimi kendisini gittikçe daha güçlü bir şekilde kabul ettirmektedir. Köylülerin genleri manipule edilmiş pirinç ve mısırın ithal edilmesine karşı mücadelesi veya yüksek oranda zehirli siyanür kullanarak altın çıkarmaya karşı mücadele bu gelişmenin örnekleridir.

Kadın hareketi de son beş yıl içinde esas olarak kadınlara karşı uygulanan şiddet sorunları ile uğraşmak zorunda kaldı. Kadınlara ve kız çocuklara karşı katletmeye kadar varan şiddet Kuzey Kürdistan – Türkiye pederşahi toplumunda eskiden olduğu gibi şimdi de korkunç derecede yoğun ve her yerde hazır ve nazırdır. Kadınlara karşı şiddetin toplumsal olarak kınanması da artmaktadır. Bu esas olarak kadınlar artık şimdi daha fazla direndiklerinden ve şiddeti kamuoyuna duyurduklarındandır. Erkek şovenisti, burjuva partiler bile bu arada kadınlara karşı şiddete karşı tavır almaya zorlanmaktadır. Erkeklerin kadınlara karşı şiddet kullanma eylemlerini ağır şekilde cezalandıran yasalar çıkarılmakta ve kısmen de uygulanmaktadır. Bu gelişme her şeyden önce kadın hareketinin yorulmak bilmez mücadelesinin sonucudur. Emekçi kadınların kadın hareketi içinde, Kürt kadın hareketi kapsamı açısından en büyük güçtür. Kürt kadın hareketi dışta tutulduğunda kadın hareketi feministler tarafından belirlenmektedir. Gezi hareketinde devrimci feministler, her şeyden önce Gezi-mücadelecileri arasındaki seksist ve erkek şovenisti tutumları da eleştirdiler ve bunlara karşı mücadele yürüttüler.

Çevre hareketinde çevre bilincinin yavaş ama sürekli artması eğilimi saptanmalıdır. Ne var ki toplumun bütünü açısından çevre konularının merkezi önemi daha hâlâ devrimci sol nezdinde de güçlü bir şekilde küçümsenmektedir. Mesela Kuzey Kürdistan – Türkiye'de şimdiden inşasına başlanan ilk atom reaktörüne karşı güçlü bir kitle hareketi şimdiye kadar daha hâlâ geliştirilememiştir. Hatta AKP hükümeti atom santrallerinin enerji sorunundaki bağımsızlık için kesinlikle gerekli olduğu, bunların temiz, çevreye uyumlu enerji üreticileri olduğu yalanını satabilmektedir. Bu bağlamda birinci derecede deprem kuşağı üzerinde bulunan Türkiye'de bir atom reaktörünün bugünkü koşullarda, gelecek kuşaklar için tasavvur edilemeyecek tehlikeleri beraberinde getirdiği gerçeğinin üstü örtülmektedir.

LGBT Hareketi son dört yıl içinde daha görünür hale geldi ve taleplerini cesurca formüle etti,ediyor. Bu hareket hadsiz hesapsız toplumsal baskıya karşı çıkıyor. Hareketin daha görünür hale gelmesine her şeyden önce Gezi hareketi katkı sundu. Tüm çeşitli katmanlarıyla kadın hareketi yanında LGBT Gezi Direnişinde çok aktifti. LGBT'nin kabul edilme ve hak eşitliği uğruna mücadelesinde Gezi bir dönüm noktasıydı.

Gezi-eylemlerinde her şeyden önce yüksekokullu **Gençlik Hareketi** ile liselerden ve meslek okullarından gençler hareketin taşıyıcı bir kolonu idi. Aktifistlerin çoğunluğu her şeyden önce okullardan, yüksekokullardan ve üniversitelerden geldi. Gezi hareketi bu gençler için bir yaşam okuluydu.

PKK önderliğindeki **Kürt Ulusal Hareketi** için son beş yıl içindeki en önemli gelişme kuşkusuz AKP hükümeti tarafından "çözüm süreci" olarak adlandırılan sürecin başlaması idi. AKP hükümeti, Kuzey Kürdistan'daki savaşı bitirmeyi ve Kuzey Kürdistan'a – şartlarını kendisinin belirlediği-barışı getirmeyi kendisine hedef edinmiştir. Ortadoğu'da ve dünyada daha önemli bir rol oynamak için Kuzey Kürdistan'daki savaşın sona erdirilmesi gerekli bir önkoşuldur. AKP, bu sorunda askeri bir çözümün mümkün olmadığını ve siyasi bir çözümün gerekli olduğunu biliyor ve açıklıyor. Bu parti, bir siyasi çözüm için, kendisinin aynı zamanda hâlâ "terörist örgüt" olarak adlandırdığı ve mücadele ettiği PKK ile görüşme ve müzakerelerin gerekli olduğunun bilincindedir.

Hükümet 2012 yılında İmralı'da hapis yatan PKK-başkanı Abdullah Öcalan ile yürütülen görüşmelerin yanında dışarıdaki **PKK temsilcileri ile** de **görüşmeler** yürüttü. Öcalan Newroz 2013'te Amed (Diyarbakır)'daki büyük mitingi selamlama mesajında, PKK'nin silahlı mücadeleyi sonlandırmaya hazır olduğunu, Türkiye sınırları içinde bulunan PKK-gerillalarının şimdi iyi niyet jesti olarak geri çekilmesi gerektiğini açık bir şekilde ilan etti. 2012 sonundan beri iki taraflı bir ateşkes olgu olarak hüküm sürmektedir. Öcalan, barışa üç adımla nasıl ulaşılacağını açıkladı. Ona göre: Birinci adım, gerillanın Türkiye'den geri çekilmesidir; ikinci adım eski PKK savaşçılarının geri dönmelerinin yasal koşulları ve Kürt siyasetçileri için özgürce siyaset yapabilecekleri olanaklar yaratılmasıdır. Ancak bundan sonra üçüncü adım, PKK'nin bütünüyle silahsızlandırılması, gelebilir. Ortadoğu ve dünyada daha güçlü bir Türkiye'nin yolu **Türk ve Kürt halkının birliğ**inden geçmektedir. Eğer bu yola girilmezse, bazı yabancı güçlerin de arzu ettiği çok daha kanlı bir savaş gelecektir.

Bu plan yeni değildir. Öcalan bunu prensipte içerik olarak 1993'den beri, ama en geç İmralı'da görülen davasında açıkça formüle etmiş ve savunmuştur. AKP, kendi iktidarını sağlamlaştırdıktan ve Kemalist devlet aygıtını büyük oranda devraldıktan sonra Öcalan'ın önerisini ele aldı. Bu parti savaşı sonlandırmak için Öcalan ve PKK ile doğrudan görüşmelere başladı. Oysa hem Türk devleti içinde, hem de PKK içinde hâlâ savaşın sürdürülmesinden çıkarı olan güçler vardır. Bu nedenle bu çizginin gerçekleşmesi ve sürdürülmesinde önemli tehlikeler vardır. Her iki taraf ta müzakerelerde kendi "radikallerini" tatmin edecek sonuçlar sunmak zorundadırlar.

Görüşümüze göre, **PKK'nin açıktan ulusal-reformist bir çizgi** izlediği, **Türk devleti sınırları içindeki** bir **özerkliğin** azami talep olduğu şartlarda 1984'ten beri süren savaşın sona erdirilmesi mümkün ve doğrudur. Her şeyden önce bu savaşın sonuçlarından en fazla mağdur olan Kürt halkı için bu savaşın bitmesi doğru bir istemdir.

Kürt ulusal sorununun çözümü: Biz Bolşevikler Türk devleti tarafından haksız, sömürgeci savaş; PKK tarafından reformist bir çözüm için daha iyi müzakere pozisyonlarına ulaşmak için bir savaş olan **bu savaşın** bitirilmesinden yanayız. Bu savaşın sonlandırılması gerek Türkiye'de gerekse Kuzey Kürdistan'daki sınıf mücadelesi koşullarını da iyileştirecektir.

Kürt ulusal sorununun gerçek çözümü, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını; yani Kuzey Kürdistan/Türkiye'deki Kürt ulusu için **bir kendi devletini kurma hakkı**nı serbestçe kullanabileceği şartların yaratılmasıyla mümkün olacaktır. Bu şartlar ise ancak işçi sınıfı önderliğinde **demokratik halk devrimi** ile yaratılabilir.

Örgütlü Sol Hareket

Parlamento seçimlerine katılan **kendilerini sosyalist adlandıran** birçok **legal örgütler** vardır. İP (İşçi Partisi- Yeni adı: Vatan Partisi), HKP (Halkın Kurtuluşu Partisi), (Bu iki parti azgın şovenizm konusunda birbiriyle yarışmaktadır. Açıkça karşı devrim safındadırlar.) Bölünen TKP'nin iki kanadı, EMEP (Emek Partisi), ÖDP (Özgürlük ve Demokrasi Partisi) birbirleri arasında tüm farklılıklara rağmen, sosyalizm ile alakası olmayan reformist partilerdir.

Şimdi bunların bir bölümü "Birleşik Haziran Hareketi" adı altında, Gezi Hareketi'ni yeniden canlandırmak iddiasıyla ortaya çıktılar. Sol laflar altında, anti AKP cephesi-

nin sol kesimini bir araya getirmeye çalışıyorlar. Bunların hedefi nasıl olursa olsun AKP hükümetinin yıkılmasıdır.Düşman devlet, burjuvazi vs. değil "Diktatörlüğe yönelen AKP" dir.

Tüm bu legal, "solcu"-milliyetçi/Kemalist (İP+HKP) reformist-revizyonist (TKP+ EMEP+ÖDP) sol örgütlerin Türkiye'de gerçek kitlesel bir etkinliği yoktur.

Kendisini solcu diye adlandıran CHP'nin ötesinde, kitlesel nüfuza sahip tek hareket **Kürt Ulusal Hareketi,** onun örgütü PKK'dir. Legal alanda DBP (Demokratik Bölgeler Partisi) ve HDP(Halkların Demokrasi Partisi) vardır.

HDP kurulduktan sonra ismi DBP olarak değiştirilen BDP olgu olarak Kuzey Kürdistan'da PKK'nin legal siyasi partisi olarak hareket etmektedir. HDP, PKK çizgisine açıktan hiçbir eleştiri getirmeyen ve Türkiye bölgesi için "yetkili olan" çeşitli "Türk" sol örgütlerin bir çatı örgütüne doğru geliştirilmek istenen bir partidir. Her iki örgüt de solcu-reformist bir siyasetten yanadırlar. HDP'nin gerçekten bir çatı örgütü yönünde gelişmesinin karşısında duran esas engel, pratikte bu örgüt içinde çalışmanın koşulu olarak PKK'nin egemenliğinin fiilen dayatılmasıdır. HDP ve DBP Kuzey Kürdistan/Türkiye'de bir bütün olarak demokratikleşme sürecinde olumlu bir rol oynamaktadırlar.

Daha hâlâ faşist Türkiye'deki **devrimci sol** zorunlu olarak "illegal" örgütlüdür. Tabii bu, onların hiçbir açık kitle çalışması yapmadıkları anlamına gelmiyor. Devrimci solda bulunan hemen hemen bütün örgütler legal gazeteler ve dergiler çıkarıyorlar; sendikalar gibi kitle örgütlerinde çalışıyorlar; kısmen kendilerine ait "kitle örgütleri", "kültür merkezleri""halk evleri–dernekleri" vs. var. Siyasi partiler olarak illegaldirler. Devrimci sol örgütler sosyalizmin çeşitli akımlarına dayanıyorlar. Devrimciler içinde Dört ana akım vardır: Enver Hoca çizgisinin, Mao Zedung teorilerinin, Castro/Guevara anlayışlarının ve Troçkistlerin kadın-erkek taraftarları. Görüşümüze göre dışımızdaki tüm devrimci, sol örgütlerin **ortak** bir **özsel özelliği sınıf mücadelesinin değerlendirilmesi** ve **bu mücadeleler içindeki kendilerinin asıl güçleri ve rolleri**nin **değerlendirilmesi** ile ilgili olarak **ölçüsüzce abartmalarıdır.** Görüşümüzce gelişmesi içinde de gerçeği olduğu gibi kavramak gerçekten ciddiye alınması gereken sosyalist-komünist bir çalışmanın ilk koşuludur. Bizim için Kuzey Kürdistan/Türkiye'deki dışımızdaki devrimci, sol örgütlerin tümü gerçekten sosyalist çalışmayla fazla ilgisi olmayan küçük burjuva, sübjektivist örgütlerdir.

Ve Biz Bolşevikler

Biz Bolşevikler işçi hareketinin ve devrimci hareketin bir parçasıyız; ama **kendimizi programımızla**, siyasi çizgimizle ve pratik çalışmamızla Marksizm-Leninizm'e atıfta bulunan diğer örgütlerden ilkesel olarak **ayırıyoruz.**

BP(KK-T) henüz işçi hareketi ile zayıf bağlantılara sahip **küçük** bir **kadro örgütü**dür. Biz hâlâ esas görevin işçi sınıfı içinde komünizmin öncüsünün kazanılması olduğu **parti inşasının birinci aşamasında** bulunuyoruz.

Komünizmin işçi sınıfı içinde ne yazık ki çok az bir çekici gücüne sahip olduğu, revizyonizmin işçi hareketine ağır zararlar verdiği bir genel durumda, işçi sınıfının öncüsüne ulaşmak, onu sosyalizm komünizmle ilgi duyar hale getirmek ve örgütlemek için önümüzde büyük zorluklar duruyor. Siyasi kitle çalışmamızda çok bilinçli olarak **bazı büyük şehirlerdeki** işçi sınıfı içinde işletme ve sendika çalışmasına yoğunlaşıyoruz.

Parti inşasında, Kuzey Kürdistan/Türkiye'deki ulusal sorunun özgül durumundan çıkarak, **çeşitli bölgesel partileri merkezi bir örgütlenmede birleştiren** bir **parti inşa modeli**ni uyguluyoruz.

Bu çizginin örgütsel olarak hayata geçirilmesi, Merkezi Parti (BP Kuzey Kürdistan/Türkiye) tarafından yukardan aşağıya doğru inşa edilen Bolşevik Parti –Türkiye ve Bolşevik Parti – Kuzey Kürdistan şeklinde bölgesel örgütler biçiminde oluyor. 9. Kongremizde (2010) Antakya-Arabistan bölgesi için ayrı bir bölgesel örgütün inşa edilmesi kararlaştırıldı.

Teorik çalışmada 9. Kongre'de uzun yıllar süren hazırlıklar ve tartışmalardan sonra **parti programımızı** çıkarttık. 9. Kongrede önümüze teorik olarak tüm **eski sosyalist veya halk-demokratik ülkelerde revizyonizmin zafer kazanmasının; kapitalizmin restore edilmesinin ve bu restorasyonun somut olarak nasıl gerçekleştiği** sorununun çözülmesi görevini koyduk. Bu konuda yaptığımız teorik çalışmayı yürüttüğümüz tartışmaları 10. Kongremizde sonuçlandırdık. Bu sonuçları dünya komünist hareketine tartışılmak üzere sunacağız.

Bu çalışma bizim için, yoldaşça ortak tartışma içinde ilerletmek istediğimiz bir tartışma temeli olacaktır. Bu sorunların doğru bir şekilde cevaplandırılması işçi sınıfı içinde komünizmi yeniden canlandırmanın ön şartıdır. Bu sorunda vereceğimiz doğru cevaplar Komünizmi yeniden umut haline, aslında yeniden olduğu şey haline getirecektir:

İşçi sınıfının kurtuluşu için biricik yol: Emperyalist barbarlığa karşı biricik seçenek!

Siyasi Görüş ayrılıkları:

9. Kongremiz ile 10. Kongremiz arasında geçen 5 yıllık dönem (2009-2014) içinde olan somut siyasi gelişmeler üzerine partimiz bu dönem içinde yayınlanan legal/illegal yayınları üzerinden sürekli tavır takındı. Güncel siyasi gelişmeler hakkında yapılan değerlendirmelerimiz konusunda partimiz içinde kimi görüş ayrılıkları çıktı. Güncel gelişmeler konusunda yapılan değerlendirmeler bağlamında ortaya çıkan kimi görüş ayrılıkları, daha çok sistemleşmemiş, değerlendirmedeki nüans farklılıkları olarak kendini gösteren ayrılıklar oldu.

Çalışma dönemimizde güncel siyasi konuların değerlendirilmesinde ortaya çıkan görüş ayrılıkları şunlardır:

▶ 2011 de Birleşik Metal İşçileri Sendikası, Türk Metal ile MESS arasında yapılan TİS'in diğer metal işçilerine de dayatılmasına karşı grev örgütledi. MK miz bu gelişme karşısında bu somut durumda **Türk Metal'de örgütlü işçilerin BMİS'e geçmesi yönünde çağrı** yaptı. Bu çağrı kimi yoldaşlarımız tarafından "Bir sendikadan, bir başkasına geçin çağrısı bizim en gerici sendikalarda da olsa örgütlenmeyi savunan genel tavrımızla çelişir. Bizim tavrımız içeride kalıp mücadeleyi savunmaktır." Gerekçeleriyle yanlış bulundu. MK'nin 9. toplantı sonuçlarında bu konuda şu tavrı takındık:

"Bu eleştiriyi doğru bulmuyoruz.

BMİS'in Türk Metal ile MESS arasında yapılan toplu sözleşme diktasını yıkmak için yürüttüğü grev mücadelesi içinde, bu mücadelenin belli bir aşamasında Türk Metal'de örgütlü işçilere BMİS'e geçmeleri çağrısı yaptık. Burada çok somut bir durum söz konusu idi. Türk Metal her zaman yaptığı gibi toplu sözleşme döneminde

açıkça kendi içinde örgütlü işçileri patrona satmıştı. Patronların örgütü MESS de her toplu sözleşme döneminde olduğu gibi, bu dönemde de Türk Metal'li sendika ağaları ile yapılmış toplu sözleşmeyi, aynı iş kolunda örgütlü diğer sendikalara da dayattı. Fakat bu kez, BMİS bu dayatmayı kabul etmedi. Bu diktayı kırmak için mücadele yolunu seçti. Bu noktada, bu somutta herkesin çıplak gözle göreceği bir açıklıkta Türk Metal'den farklı, mücadeleci bir tavır takındı. Greve gitme kararı aldı. Metal işkolunda 21 yıl ertesinde işçiler ilk kez greve çıktılar. Bu durumda yapılması gereken, BMİS yönetiminin de yanlışlarının, tutarsızlıklarının eleştirisinden vaz geçmeksizin, somut mücadelede işçilere destek vermek, bu mücadeleyi daha ileri mevzilere taşımaya çalışmaktı. Biz bunu yapmaya çalıştık. Bu somut mücadele içinde aslında Türk Metal'de örgütlü işçiler de kendi sendikaları ile BMİS arasındaki farkı görecek bir pratik yaşadılar. Bu somut durumda Türk Metal'den BMİS'e geçme çağrısı yapmak doğru idi. Bu çağrı hiçbir şekilde bizim en gerici sendikalar içinde de çalışma genel çizgimizle çelişen bir çağrı değildir. Bizim en gerici sendikalarda da çalışma tavrımız, var olan gerici sendikalar içinde eğer biri, diğerlerine göre daha mücadeleci ise, işçi sınıfının hak mücadelesi ve bizim onun içinde çalışma koşullarımız açısından daha elverişli ise, işçileri sendikal örgütlenmede o sendikaya yönlendirmemizin ve söz konusu alanda öncelikli olarak o sendika içinde çalışmamızın engeli değildir. Benzer bir durumda somut olarak bir başka iş kolunda da benzer çağrılar yapabiliriz.

Sendikalar işçilerin en geri biçimde de olsa legal kitlesel örgütlenmesinin araçlarıdır. En kötü sendikal örgütlülük, hiç örgütlülükten iyidir. Biz bu yüzden işçilere a) sendikalarda örgütlenin çağrısı yaparız. b) ilke olarak gerçekten işçilerin sendikal örgütü konumunda olan bütün sendikalarda çalışırız c) Anda AA–KK–T'deki tüm sendika konfederasyonlarının çizgisinin temel ortak özelliği sınıf işbirlikçiliğidir. Bu genellikle aralarında özde bir fark görmüyoruz. Gücümüz elverdiği ölçüde hepsi içinde çalışırız d) Ancak tabii ki çalışmada öncelikli tercihimiz görece olarak mücadeleci olan sendikalar olur. e) Somut bir mücadele içinde eğer rekabet halindeki sendikalardan biri, aynı alandaki sendikalardan kendini mücadele açısından açıkça ayırırsa, onda örgütlenme, diğer sendikalardaki işçilerin ona geçmesi çağrısı yapabiliriz." (İO sayı 9, s 6-7)

MK'mizin bu tavrı 10. Kongre tarafından onaylandı.

▶ **Libya'daki gelişmeler**le ilgili olarak MK içinde bir görüş ayrılığı çıktı. Bu bağlamda görüş ayrılığı Libya'daki savaşta desteklenecek haklı bir yanın olup olmadığı ile ilgili idi.

Bu konuda yayın organlarımızda savunulan görüş bilindiği gibi Libya'daki faşist Gaddafi rejimine karşı demokrasi talebiyle ayaklanmanın haklı olduğu; Gaddafi rejimine karşı dış müdahalenin emperyalist bir müdahale olduğu ve red edilmesi gerektiği şeklinde idi. NATO güçleri ile Gaddafi rejimi arasındaki savaş bizce iki tarafı da haksız, küçük haydutla/büyük haydutların savaşı idi. Bu savaşta batılı emperyalistlerin "insan hakları/demokrasi" vb. savunuculuğu sahtekarlıktı. Biz hem Gaddafi rejimine, hem de emperyalist müdaheleye karşıydık. Libya'da desteğimiz hem emperyalist müdahaleye, hem de faşist Gaddafi rejimine karşı tavır alan devrimci güçlere idi.

Bu tavra MK içinde azınlık görüşü olarak şu itirazlar getirildi:

Libya'da iki taraf çatışmaktadır. Çatışmanın bir yanında Gaddafi'nin önderlik ettiği

bir kesim var. Diğer tarafta emperyalistlerin Libya'ya saldırısı ve Libya içinde bu emperyalist saldırı yanında yer alan Gaddafi karşıtı güçler var. Emperyalistlerin Libya'ya haksız bir saldırısı ve işgali söz konusudur.

Bu emperyalist saldırıya karşı Gaddafi'nin ve onu destekleyenlerin direnmesi haklı ve antiemperyalist bir tavır ve direniş olarak değerlendirilmelidir.

Durum bu olduğuna göre, bizim savunduğumuz antiemperyalist mücadele anlayışımızın bir gereği olarak, emperyalist işgale karşı olan Gaddafi ve cephesinin direnişini desteklememiz lazım.

Bu anlamda bizim parti olarak savunduğumuz "iki tarafı da haksız olarak değerlendiriyor, iki tarafı de desteklemiyoruz" şeklindeki tavrımız yanlıştır.

Bizim Libya'da hem Gaddafi'ye hem de emperyalist saldırıya karşı olan bir hareketin desteklenmesi gerektiği anlayışımız, dolaylı olarak emperyalistlerin desteklenmesi anlamına gelir. (İO sayı 11, s. 4)

Bu bağlamda MK içindeki azınlık görüşü, emperyalist bir saldırı, dış müdahale söz konusu olduğunda, o saldırıya karşı direnen esas gücü –ya da tersten söylenirse, o saldırının esas hedefi durumunda olan gücü– otomatikman antiemperyalist konumunda görmektedir. Ki bu yanlıştır. Kendi faşist iktidarlarını korumak için yürütülen bir direniş hareketi kendiliğinden antiemperyalist bir konumda değildir. Emperyalistler Gaddafi rejimine saldırmasa idiler, o rejimin emperyalizmle arası gayet iyi olacaktı. Burada yürüyen değişik emperyalist ve gerici çıkarlar uğruna iki yanı haksız emperyalist/gerici bir savaştır. Bizim böylesi bir durumda savaşan tarafların her ikisini de teşhir etmek, çatışan iki ana güçten hiçbirinin yanında olmadığımızı,desteklemediğimizi açıklamaktır. Desteğimiz –eğer varsa– her iki yana da karşı olanlara; Libya somutunda demokratik halk devriminden yana olan güçlere olmak zorundaydı. Biz bu tavrı takındık. Bugün de bu tavrın doğru olduğunu savunuyoruz.

10. Kongre bu konuda MK'nin çoğunluğunun görüşlerini onayladı.

▶ Parti içinde bir görüş ayrılığı açık alandaki yoldaşların bir eylemde atılan bir slogan bağlamında yürüttükleri tartışmadan çıktı.

Ankara'da yapılan sendikaların ortak bir eyleminde, eyleme katılan yoldaşlarımız, diğer bir dizi slogan yanında **"Arabız, isyancıyız, kavgada kararlıyız"** sloganını da attılar. Bu slogana eyleme katılan yoldaşlardan birinden bu sloganın milliyetçi bir slogan olduğu eleştirisi geldi. Bu yoldaşın bu konuda yazılı eleştirisi RA'da, RA Yazı Kurulu'nun tavrı ile birlikte yayınlandı.

Bu sloganın kullanılması bağlamında Yönetim Kurulumuzda da görüş ayrılığı ortaya çıktı.

MK içindeki çoğunluk bu sloganın kullanılabileceğini, kullanılmasının da doğru olduğu görüşünü savundu. Gerekçeleri şöyle: Sloganlarda hep bilinen tek düze sloganlarla sınırlıyoruz kendimizi. Bu bir eylemde kullanılan bir ajitasyon sloganıdır. Slogan Arap Baharı'na dikkat çeken, ondaki mücadeleci ruha atıfta bulunan ve aslında mücadeleye, isyana, mücadelede kararlığa çağıran bir slogandır. Sloganın ilk bölümündeki "Arabız" sözcüğü birebir okunamaz. O isyana âtıftır. Tabii ki bu sloganı atanların hepsi Arap değildir. Burada Arap lafı bir millete/milliyete âtıf değil, bir devrimci

kalkışmaya âtıftır. Nasıl ki "Hepimiz Ermeniyiz/hepimiz Hrantız" sloganındaki Ermeni ve Hrant birebir okunamazsa, buradaki Arap sözcüğü de birebir okunamaz. Bu yüzden bu slogana yönelen bunun milliyetçi bir slogan olduğu eleştirisi yanlıştır.

Bu sloganı milliyetçi bulan MK azınlığının görüş ve gerekçeleri de şöyleydi:

* Slogan milliyetçidir. Hepimiz Ermeniyizle benzeşmiyor. Ermenilere tavır farklı. Ama Araplar için durum farklı. Hepimiz Kürdüz sloganı da atıldığında da benzer bir sorun yaşadık. Bu gibi sloganlar işçi sınıfı içinde çalışmaya zarar verir.

Bu slogandan mücadele edelim sonucu çıkmaz, farklı şey çıkar. Belki biraz değiştirilerek atılması durumunda olabilir.

* Hepimiz Ermeniyiz sloganını kullanırken, Ermeni olduğu için öldürülen Hrant Dink'in katledilmesi ve de soykırıma uğrayan bir ulusun olduğu bilindiğinde atılması doğrudur. "Arabız" ın içinde kullanıldığı slogan ile başka bir ortamda atılan "Hepimiz Ermeniyiz" sloganı karşılaştırması doğru değil. (İO sayı 12, s. 8)

Bu bağlamda da bu iki görüş sahipleri görüşlerini korumaktadır.

10. Kongrede bu konuda MK çoğunluğunun görüşleri onaylandı.

▶ Türkiye'de AKP hükümetinin kıdem tazminatı konusunda yapmak istediği değişiklikler konusunda Parti'in tavrının belirlendiği sırada MK içinde bir yoldaş **kıdem tazminatının kaldırılması** yönünde tavır takınılması gerektiğini savunarak, bunu şöyle gerekçelendirdi:

İçinde bulunduğumuz koşullarda kıdem tazminatı sorunu işçinin korkulu rüyası. İşçinin, sendikanın örgütlediği yasal olmayan bir eyleme katılmasında sorunlar yaşanıyor. Katıldığı eylem dolaysıyla tazminatsız işten atılması durumu ortaya çıkacaktır. Bu sonucu düşünen işçilerin eyleme katılması zorlaşmaktadır. Yani olgu, işveren işçiye şunu diyor: Sen yasadışı eylem yapıyorsun, ben de seni işten atıyorum. Üretimin olduğu saatlerde işçi eyleme gidemez, gitmesi durumunda tazminatsız işten atılması gündeme gelir. Ve çoğu zaman işçi bunu göze alamadığından, işyerinde eylemler iş saatleri dışında (aralarda) yapılmaktadır.

Kıdem tazminatı kaldırılıp, yerine daha fazla ücret verilebilinir. Örneğin Almanya'da kıdem tazminatı yok. Almanya'da İGMetal'in örgütlü olduğu yerlerde eşit işe eşit ücret alır.

Türkiye'de uygulama farklı, aynı iş yapılmasına rağmen, yeni bir işçi eski işçiye göre daha az ücret almaktadır.

Kıdem tazminatı sorunu esas olarak işçi sınıfı mücadelesinde olumsuz bir rol oynamaktadır.

Görüşüm kıdem tazminatının kaldırılmasıdır, sınıfın mücadelesini daha kolaylaştırır ve işçinin tazminat alamama korkusunu ortadan kaldırır. Bunun yerine işçilerin kıdem tazminat hakkı işçinin aldığı maaşa ek olarak işçiye aylık olarak ödenir. İyi bir örgütleme ile birlikte işçiye kıdem tazminatı yerine daha fazla ücret verilmesi yönünde mücadele yürütülmesi daha doğru olacaktır. Bu işçilerin mücadelesinin önündeki somut bir engeli kaldırabilir.

Buna karşı şu görüşler savunuldu:

İşçinin mücadelesinde tazminatın olumsuz rol oynama durumları olabilir. Ama örneğin kıdem tazminatının ödenip ödenmemesi tek tek patronların keyfiyetinden çı-

karıldığında, Kıdem tazminatları patronlardan kesilerek bir merkezi fonda toplanıp, ödeme merkezi fon üzerinden yapıldığında, işten çıkarılma veya işyerinin kapatılması durumunda işçilerin kazanılan haklarında hiçbir kayıp olmaması garanti altına alındığında işçinin şimdiki haklı korkusu kalkar.

Kıdem tazminatının olduğu ülkelerde, kıdem tazminatını ortadan kaldırmaktan çok, bu hakkın nasıl korunacağı, nasıl garanti altına alınacağına kafa yorulmalı, bunun mücadelesi yürütülmelidir. Kapitalist sistemde bu hakkın korunması, hak kaybı olmaksızın devlet garantisi altına alınması ile sağlanır.

Biz işçilerin kazanılmış haklarının daha iyi garanti altına alınması için mücadele etmeliyiz.

Teorik olarak kıdem tazminatı, işgücünün değerinin onun kalifiye olmasına paralel olarak yükselmesinin, bir işyerinde aynı işte daha uzun süre çalışmanın daha fazla kalifiye olma anlamına gelmesinin kapitalizm şartlarındaki ifadesidir. Kapitalizm şartlarında artı değerin bir bölümü işçiye işini kaybetmesi halinde, bir süre hayatını sürdürebilmesi için "kıdem tazminatı" adı altında verilmektedir.

Sosyalist bir toplumda kıdem tazminatına gerek yoktur, çünkü iş haktır, çalışabilen herkese iş verilmektedir, çalışamayana toplumsal fonlar üzerinden insanca yaşayabileceği imkanlar sağlanmaktadır, işini kaybederek aç kalma korkusu vs. yoktur. Bu yüzden de daha fazla kalifiye olmanın karşılığı daha fazla ücreti anında almaktır. Sosyalist bir toplumda bu yüzden Kıdem Tazminatı gereksizdir. Fakat kapitalizm şartlarında kıdem tazminatı işçiler açısından bir güvencedir. (İO sayı 12, s. 19)

Sonuç olarak: Kıdem tazminatı konusunda, içinde bulunduğumuz durumda mücadelenin kazanılmış hakların kısıtlanmasına karşı somut olarak yürütülmesi konusunda fikir birliği oluştu. Siyasetimiz bu temelde şekillendi, uygulandı.

10. Kongremiz bu konudaki çizgimizi onayladı.

▶ Sendika ağası yerine, sendika bürokratı kavramının kullanılması tartışması:

Bir parti kurumunda yürüyen bir tartışmada bir yoldaştan gelen "sendika ağası" kavramının kullanılmaması, bunun yerine "sendika bürokratı" kavramının kullanılması önerisi geldi. Gerekçe, sendika ağası kavramının feodalizme çağrışım yaptığı, bu ağalığın feodalizmle ilgisi olmadığı, bu yüzden bu kavramın gerçek durumu doğru yansıtmadığı şeklinde idi. Bu konuda yürütülen tartışmada varılan sonuç şu oldu:

Dilimizde yerleşmiş, anlamı sorunlarla ilgili herkes için açık olan kavramlar var. "Sendika ağası" böyle bir kavram. Sendika ağası kavramındaki "ağa"nın feodal toprak ağası vs. olmadığını ilgili herkes biliyor. Sendika ağası denince/duyulunca akla gelen feodal ağa değil, işçileri satan, patronlarla uzlaşan, cebi için çalışan, mücadeleyi satan sendika yöneticileridir.

Bu içeriğe sahip olarak yarleşmiş olan bu kavramın kullanılması yanlış değildir.

Sendika ağası kavramı yerine, sendika bürokrasisi, işçi aristokratı kavramlarında kapsam farklıdır.

Sendika bürokratı: Öncelikli olarak sendikaların siyasetinde rol alan uzman kesimdir. Bunların büyük çoğunluğu sendika ağalarının siyasetlerinin geliştiricileridir. Fakat sendika bürokratlarının küçük bir bölümü de sendika ağalarına /sendika ağalığına karşıdır. Sendika bürokratı sendika ağasının eş anlamlısı olarak kullanılamaz.

İşçi aristokratı: işçi sınıfından gelen, işçilerden çok patrona yakın, genelde daha fazla ücret-ikramiye alan, işçi sınıfının "satın alınmış" en üst tabakasıdır. Sendika ağalarının önemli bölümü işçi aristokrasisinin parçasıdır. Fakat işçi aristokrasisi sendika ağalarından daha geniş bir kesimi kapsar. Bu iki kavram da eş anlamlı, eş kapsamlı kavramlar değildir.

Yabancı dillerde bizim sendika ağası kavramımız yerine kimi dillerde "Sendika patronu", "Sendika Şefi" kavramları kullanılıyor. Fakat biz sendika ağası kavramını değiştirmeye gerek duymuyoruz. (İO sayı 12, sf. 20-21)

Bu konuda 10. Kongre MK'nin tavrını onayladı.

▶ Son çalışma dönemimizde güncel siyasi gelişmelerin değerlendirilmesinde en yoğun tartışmalardan biri **"Arap Baharı"** konusunda yaşandı.

Parti MK nun 11. toplantısında "Arap Baharı" nın değerlendirilmesi konusunda bir tartışma yürütüldü.

Bir yoldaş şu görüşleri savundu:

Ben **Arap Baharı**'nı kitlelerin kendiliğinden ayaklanması olarak görmüyorum. Esas olarak emperyalistlerin planlı çalışması sonucu ve de kitlelerin sorunlarını kışkırtarak ortaya çıkan eylemler olarak görüyorum. Bu Büyük Ortadoğu Projesi'nin bir parçasıdır, bu planın uygulanmasında da Türkiye'ye önemli rol biçilmiştir.

Ben dışa karşı savunduğumuz görüşlerimizde bir sorun görmedim, daha sonra bir Parti kurumunun toplantılarının içte yayınlanan siyasi tartışma bölümlerindeki kimi tavırlar üzerine sorun olduğunu gördüm. Burada açıkça emperyalistlerin BOP projesinde hedefinin ne olduğu, bu eylemlerdeki rolünün ne olduğu konusunun göz ardı edildiğini düşünüyorum.

Şimdi Suriye'de benzeri durum var.

Buna karşı şu görüşler savunuldu:

Yürüyen tartışma bu kitle hareketlerinin sistemin dışına çıkıp çıkmadığı değil, emperyalistlerin bu hareketleri kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeye çalışıp çalışmadıkları da değil. Tartıştığımız bu hareketlerin çıkış noktasının kitlelerin kendiliğinden hareketi mi olduğu, yoksa emperyalistlerin planladığı ve kışkırttığı, BOP'un parçası olarak çıkan hareketler mi olduğudur.

Şimdiye kadar dışa karşı savunduğumuz ve doğru olan, çıkış noktasının kitlenin kendiliğinden hareketi olduğu görüşüdür.

Gerçekte 2010 sonunda –biz dahil– kimse böyle hızlı bir gelişmeyi beklemiyordu, emperyalistler de beklemiyordu.

Bu hareketlerin sonucu bir anlamda devrimdir. Ne anlamda? Şimdiye kadarki yöneticilerin devrilmesi ile sonuçlanma anlamında siyasi devrimler söz konusudur. Fakat gidenlerin yerine gelen emekçilerin, halkların iktidarları değildir. Burjuvazinin iktidarlarının şimdiye kadarki temsilcileri olan kimi diktatörler devrilmiştir, yerine yine burjuvazinin temsilcisi olan başka siyasi güçler işbaşına gelmiştir. Henüz bu devrilenlerin yerine gelenler istikrarlı yeni bir yönetim oluşturamamışlardır. Bir çok ülkede mücadeleler sürmektedir.

İsyanın ateşinin ilk yandığı ülke Tunus'ta Bin Ali devrildi. Son olarak yapılan Anaya-

sa için Kurucu Meclis seçimlerinde AKP'ne benzer Al Nahda Partisi % 40 civarında oy aldı. Hiçbir burjuva partisi ülkeyi tek başına yönetecek durumda değil. Yer yer eski rejimin devamı anlamına gelen girişimlere karşı da, açık şeriat tehlikesine karşı da kitle eylemleri sürüyor. Gelişme ılımlı İslamcıların ağırlıkta olacağı gerici bir burjuva demokrasisinin kurulması yönünde, fakat kesin bir şey söylemek olası değil.

Libya'da Gaddafi devrildi, ama şu anda emperyalistlerin dayandığı kesim ülkenin bütününe hakim değil. Ve bunlar kendileri arasında yer yer silahlı çatışmalara varan iktidar dalaşı yürütüyorlar. Emperyalistler aslında yıllardır devirmek için çalıştıkları, sonunda fırsatını bulduklarında bombalayarak devirdikleri Gaddafi'yi aradıkları bir duruma da gelebilirler. Irak'ta olduğu gibi!

Mısır'da da kimin hakim olacağı konusunun belli olmadığı bir durum var. Suriye'de durum farksız. Emperyalistler şimdiye kadar aslında hoşlarına gitmese bile Baas rejimi ile bir türlü anlaşıyorlardı. Hem Gaddafi hem Beşar Esat rejimi son dönemde "teröristler" listesinden çıkarılmışlardı.

Şimdi mesela, İsrail Mısır'daki gelişmelerden, ne olacağı belli olmayan durumdan rahatsız. vs.

Dünya işçi sınıfı açısından bu hareketlerden öğrenilecek şeylerden biri şudur: devrim hareketi, kitlenin kendiliğinden hareketi, temelleri oluştuğunda patlak verir. Devrim, devrimci öncünün iradi hareketinden bağımsız, bıçağın kemiğe dayandığı, kitlelerin artık yeter diyerek ayaklandığı, korku imparatorluklarının yıkıldığı bir kitle eylemidir.

Kemalist çevrede yaygın olan açıklama şudur: Emperyalistler, tabii en başta da ABD emperyalizmi oturup BOP siyaseti çerçevesinde bu ülkelere müdahale ettiler, yıllardan beri ayaklanmayı hazırlıyorlardı. Ayaklanmalar bu çalışmaların sonucudur.

Bu açıklama ve anlayış yanlıştır. Sonuç olarak kitlelerin kendiliğinden ayaklanamayacağından, dünyadaki bütün gelişmelerin sonuçta Pentagondan planlandığı biçimde olduğundan yola çıkan bir yaklaşımdır bu. Tarihi gelişmeyi bir komplolar manzumesi olarak gören bir anlayıştır. Biz Marksistler "Tarihi yapan halktır" diyoruz. Magrip'te, Ortadoğu'da yaşanan Arap Baharı'nda da olan budur.

Tabii ki, emperyalist güçler ilk anda şaşkınlıkla karşıladıkları Arap Baharı'nda kendilerinden bağımsız gelişmeleri gördüklerinde, derhal ellerindeki tüm imkanlarla bu hareketlerin gerçek bir devrime doğru gelişmesinin önünü kesmek, hareketi kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmek için harekete geçtiler. Libya'da Gaddafi rejimine karşı gelişen kitle hareketini yıllardan beri devirmek istedikleri Gaddafi'yi devirmek için bir fırsat saydılar. NATO adına doğrudan askeri müdahaleyle, yer yer savaş suçu işleyerek Gaddafi'yi devirdiler. NATO müdahalesi olmasa Gaddafi devrilmezdi veya devrilmesi çok uzun sürebilirdi. Fakat eğer Arap Baharı Libya'ya sıçramasa idi, ne BM Güvenlik konseyinden Gaddafi rejimine karşı saldırıya izin veren bir karar çıkar, ne de NATO'nun bu yoğunlukta bir müdahalesi için fırsat çıkardı. (İO sayı 12, sf. 23-24)

Arap Baharı ve onun tek tek yaşandığı ülkeler bağlamında savunduğumuz görüş, bu hareketlerin çıkışında halkların birikmiş öfkesinden doğan, başlangıçta silahsız kitle gösterileri biçiminde olan kendiliğinden hareket, halkların devrimci isyanları olduğu, emperyalistlerin ve gericilerin beklemedikleri bu hareketleri kısa zamanda kontrol altına almayı başardıkları görüşü idi. Gelişmeler bu değerlendirmemizin doğru olduğunu pratikte göstermiştir.

Bu bağlamda ayrıca Arap Baharı çerçevesinde gelişen kitle eylemlerine devrimci eylemler, Tunus'ta Bin Ali nin, Mısırda Mübarek'in devrilmesinin devrim olarak adlandırılması konusunda da bir dizi tartışmalar yürüdü. Merkezi tavrımız bunların yerleşmiş ve adeta bir hanedanlığa dönüşmüş, sağlam görünen kimi yönetimleri devirme anlamında devrim olarak adlandırılmasının doğru olacağı ve fakat bunların yarım kalmış devrimler olduğu, halk örgütsüz, komünist öncüsüz olduğu için yalnızca burjuva kliklerinin yer değiştirmesi sonucuna götürdüğünün de vurgulanmasının doğru olacağı biçiminde oldu.

Bu konuda 10. Kongre izlenen çizgide bir değişiklik yapmaya gerek görmedi.

▶ Çalışma dönemimizde Parti içinde çıkan bir çelişme de **Mısır bildirisi**'nde yer alan "*Hiç kimsenin seçilmiş bir hükümeti seçim dışı bir yolla devirme hakkı yoktur*" tespiti konusunda çıktı. Parti içinden bu tespite, bu tespitin devrimi, devrim hakkını red etme anlamına gelebileceği,yanlış anlaşılabileceği yönünde eleştiriler geldi. Bu konuda MK muzun 19. toplantısı Kısa Sonuçlarında şu tavır takınıldı:

Bildiri Koop. adına 5 Temmuz tarihinde çıktı. (Bu tarih Mısır'da bir yıl önce seçilmiş İslamcı yönetimin askeri darbe ile yıkıldığının ertesi günüdür.) Bildirinin son bölümünde şöyle deniyor:

"Ne biri ne öteki! Biz ne İslam soslu"muhafazakar demokrasi", ne de güya laiklik adına savunulan baasçı/kemalist diktatörlüklerden yanayız. Bunlar gerçekte aynı sömürücü sınıfların değişik kesimlerinin işçiler emekçiler üzerindeki diktatörlükleridir, yoktur birbirlerinden özde farkları.

Fakat burjuvazinin egemen olduğu yerde, bu gerçeği hiç unutmadan, biz mümkün olan en geniş demokrasiden de yanayız. Doğrudan demokrasinin araç ve gereçleri ne kadar gelişkin olursa, işçi ve emekçilerin bilinçlenmesi ve örgütlenmesi için imkânlar o ölçüde artar. Bu yüzden biz ne adına olursa olsun askeri darbelere ilke olarak karşıyız. Halkın oyuna, sonuç ne olursa olsun saygı gösterilmesi bizim burjuva demokrasisinden de minimum talebimizdir. Çoğunluğun adına, çoğunluğu temsil etme iddiasıyla, azınlığın hiçe sayılmasının burjuva anlamda demokrasi ile ilgisi olmadığı gibi; çoğunluk iradesinin yokmuş sayılması, sadece kendinin "halk" diğerlerinin hiç sayılması da o demokrasiden o kadar uzaktır.

Bu yüzden Mısırdaki askeri darbeyi lanetliyor, bu darbeye hangi gerekçe ile olursa olsun destek verenleri kınıyoruz! Türkiye /Kuzey Kürdistan'da Mısırdaki darbeye gıptayla bakıp, ona öykünen darbecileri lanetliyoruz.

Hiç kimsenin seçilmiş bir hükümeti seçim dışı bir yolla devirme hakkı yoktur."

Bu son cümleye Parti içinden yönelen bu cümlenin yanlış anlaşılabileceği yönünde eleştiriler geldi, geliyor.

Bildiride bu cümlenin hangi bağlamda söylendiği gayet nettir. Farklı yorumlanması çok zordur. Tartışılan sorundan bağlantısı koparılmamalıdır. Bu bildiride eleştirilen cümlede sorun yoktur. Biz burada özeleştirisi yapılacak, geri çekilecek bir yanlış görmüyoruz. "

Burada şunları da eklemeyi gerekli görüyoruz:

KK/T'deki iktidar mücadelesinde de, seçimlerle iş başına gelemeyen burjuva muhalefetin sık sık takrarladığı bir argüman vardır: Seçimler demokrasinin tek gösterge-

si değildir. Hitler de seçimle iş başına gelmiştir. vs. Buna karşı şimdiye ardı ardına yedinci seçimden de zaferle çıkan AKP sürekli seçimlerin önemine vurgu yapmaktadır.

Seçimler evet demokrasinin tek ve biricik göstergesi değildir. Evet seçimlerden demokrat olmayanlar da galip çıkabilir. Buradan çıkarılacak sonuç nedir? Seçimleri önemsizleştirmek mi? Hayır. Az-çok demokratik şartlarda, belli yaş sınırını geçmiş her vatandaşın eşit oya sahip olduğu gizli oy, açık sayım temelinde yapılan, geniş çapta sahtekarlıklar tarafından belirlenmeyen seçimlerin sonuçları halkın andaki genel eğilimini, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin bilinç ve örgütlenmesinin olgunluk derecesini en net şekilde gösterir. Bu yüzden seçimler evet demokrasinin tek ve biricik göstergesi değil; ama en önemli göstergelerinden biridir. Bunun olmadığı yerde burjuva anlamda da demokrasiden söz etmek mümkün değildir. Seçimlerden eğer bizim istediğimiz sonuçlar çıkmıyorsa, yapılması gereken bizim kendi çalışmamızı, değerlendirmelerimizi vb. gözden geçirmektir.

Biz burjuvazinin iktidarda olduğu şartlarda askeri darbelere (bu ne adına yapılırsa yapılsın) kesinlikle karşıyız. Biz halkın çoğunluğunun desteğini seçimlerle almış ve bu desteği süren bir hükümeti, seçimler dışında bir yolla devirmeye kimsenin hakkı olmadığını söyledik, söylüyoruz.

Bu bağlamda biz yalnızca burjuva demokrasisi şartlarında değil, proletaryanın iktidarı şartlarında da genel, eşit, gizli oy, açık sayım temelinde yapılacak seçimlerle iktidarın meşruiyetinin hep yeniden sınanmasından yanayız. Biz her önemli konuda doğrudan halk oyuna başvurulmasından yanayız. Demokrasinin göstergelerinden biri olan seçimlere, seçim sonuçlarına çok önem veriyoruz.

Bu konuda 10. Kongre, eleştiri getirilen "*Hiç kimsenin seçilmiş bir hükümeti seçim dışı bir yolla devirme hakkı yoktur"* cümlesini, somut olarak Mısır'daki gelişmeyle ilgili bir bildiride yer alsa bile, yanlış anlaşılabileceği, yanlış anlamalara yol açabileceği" nedeniyle yanlış buludu, kullanılmaması gerektiği tespitini yaptı.

▶ **Gezi direnişi değerlendirmesi**nde de belli görüş ayrılıkları çıktı. Bu bağlamda MK olarak 19. toplantımız Kısa sonuçlarında şu tavrı takındık:

"Kimi partililerden, Gezi direnişinin belli bir dönemden itibaren başlangıçtaki konumundan uzaklaştığı, gelinen yerde esasında egemen sınıfların kendi içlerindeki iktidar dalaşında anti AKP'ci kesimin sahiplenip, yönlendirdiği bir hareket haline geldiği değerlendirmemize gelen eleştiriler var.

Bu bağlamda iki bildiride takındığımız tavır ve değerlendirmelerin doğru olduğunu, burada da bir düzeltme yapılmasına ihtiyaç olmadığını düşünüyoruz.

Gezi konusunda tezler halinde değerlendirmemiz kısaca şöyledir:

▶ Gezi eylemi, doğaya, kendi doğal yaşam alanına, kentine sahip çıkan; kendi yaşam alanı hakkında kendilerine danışılmadan karar alıp uygulanmasına tepkili, kentli orta sınıf gençliğinin çok küçük bir bölümünün demokratik, barışçı bir direniş hareketi olarak başladı.

▶ AKP yönetimi bu hareketi burjuvazinin deyimiyle"orantısız şiddet"le bastırmaya kalktı. Başbakanın"biz istediğimiz yaparız" tavrı, bu orantısız şiddetle birleştiğinde toplum içinde son dönemde iyice mayalanan ve özellikle kentli, laikçi kesimin –biraz da bilgi kirliliği temelinde kendini inandırdığı– "laik hayat tarzına doğrudan müdaha-

le edilmesi"ne duyulan tepki patlayarak, Gezi hareketini yaygınlaştırdı. Gezi hareketi genelde AKP yönetiminin"ben bildiğimi yaparım"cı tavrına karşı geniş bir demokratik kitle eylemine dönüştü. Hareketin bu aşamasında anti AKP'ci burjuva muhalefet örgütleri ve ne kadar sol örgüt varsa hepsi hareketin içinde, hareketin parçası idiler.

▶ Süreç içinde, hükümetin devletin resmi polisini bir süre Taksim'den çekmesi ile Taksim'de ortaya çıkan"ikili iktidar" iluzyonu, en başta anti AKP cephesinin en azgın öncüleri konumunda olan ulusalcı güçler tarafından gerçekmiş gibi kavrandı ve ne olursa olsun AKP hükümetini götürmek için yıllardır beklenen, bir türlü gelmeyen altın fırsat olarak değerlendirilmeye çalışıldı. Nasıl olursa olsun Tayyip'i götürmek bu kesimler tarafından Gezi hareketinin genel siyasi eğilimi haline getirilmeye çalışıldı.

▶ Gezi direnişi içinde yer alan, dışımızdaki devrimci gruplar, bu gelişmeyi doğru değerlendirmedi. Ulusalcı-laikçi çizginin ideolojik gücü ve örgütlülüğü küçümsendi. Dışımızdaki devrimciler Gezi direnişinin ulusalcı burjuva muhalefet tarafından işlevlendirilmesi tehdit ve tehlikesini doğru kavramadı. Mustafa Kemal'li Türk bayrakları,"Mustafa Kemalin askerleriyiz" sloganları giderek Gezi içindeki etkinlik alanını genişletti. Gezi hareketini başlatan, devrimci siyasi bilinç ve örgütlenmeden uzak, kentli orta sınıf gençliğinin bu gelişmeye dur diyecek bir konumu ve durumu yoktu. Devrimci romantizm içinde yüzen, polisin terk ettiği Taksim'i mekan edinen klasik, bir bölümü devrimci"sol" içinde de bu durum"Hareketin çeşitliliğini arttıran olumlu bir gelişme" olarak değerlendiriliyor; BDP ve Türk Bayraklarının yan yana taşınabilmesi büyük bir kazanım olarak tanıtılıyor; kendine "Antikapitalist Müslüman" diyen şeriatçılarla kol kola yürümek övülüyordu. Futbol holiganları neredeyse devrimin öncü örgütü olarak ilan edilip bunların peşine takılınıyordu. Klasik "Sol" gruplar içinde Taksimi"kurtarılmış bölge" olarak değerlendirip, Gezi'yi devrimin başlangıcı olarak görenler çoğunluktaydı.

Böylece gezi hareketinin başlangıcında bu hareketi başlatanların inisiyatifinden çoktan çıkan hareket, giderek burjuvazinin kendi içindeki iktidar dalaşının bir aracına doğru evrimlenmeye başladı.

▶ AKP hükümeti hareketin"nasıl ve hangi yöntemle olursa olsun Tayyip'in ve AKP iktidarının devrilmesi" yönünde geliştiğini gördüğü noktada geri adım atmak zorunda kaldı. Taksim direnişi adına konuşan Taksim Dayanışması'nın temsilcileri ile yapılan görüşmeler ertesi, hükümet, Taksim'de Gezi parkının etrafında Topçu Kışlasının inşası yönündeki projenin durdurulduğunu, yargı kararının bekleneceğini ve eğer yargı kararı hükümetin planı doğrultusunda çıkarsa bile halk oylamasına/Referanduma gidileceğini açıkladı. Bu aslında hareketin çıkış noktası temel alındığında halk hareketinin büyük bir zaferi idi. Hükümete geri adım attırılmış ve hükümet kendisi için büyük prestij konusu olan bir konuda tükürdüğünü yalamış"siz ne yaparsanız yapın, o bina oraya dikilecektir" dayatmasından geri çekilmek zorunda kalmış, doğrudan demokrasiyi bu konuda kabul etmek zorunda kalmıştı. Bu noktada doğru olan, bunların tespit edilerek, gezi ve Taksimdeki işgalin kaldırılacağının ilanı idi.

▶ Bu görüşmeler ertesinde Gezi'de yapılan yedi ayrı forumda, geziyi başlatanların bir bölümünün, bir İnfo çadırı bırakarak, işgali bir şölenle bitirelim önerisi"Bu daha başlangıç, mücadeleye devam","Mustafa Kemalin Askerleriyiz",Ölmek var dönmek yok!" sloganları eşliğinde reddedildi.

Bu noktadan itibaren Gezi'nin başlangıç noktasından ayrı bir yere geldiği"Bu daha başlangıç, mücadeleye devam" sloganındaki mücadelenin içeriğinin"Nasıl ve hangi yöntemle olursa olsun Tayyip'i ve AKP iktidarını devirmek" haline geldiği, yani hareketin bu noktadan itibaren geneli itibarıyla egemen sınıfların içindeki iktidar dalaşının bir aracı haline geldiği, getirilmiş olduğu belgelendi. Çıkış noktasında daha fazla demokrasi ve özgürlük taleplerinin şiarları olan "Her yer taksim her yer direniş", "Bu daha başlangıç mücadeleye devam" şiarları, giderek ne olursa olsun Tayip devrilmelidir içeriğinin ağır bastığı şiarlara dönüşmüş, dönüştürülmüştür.Mustafa Keserin askerlerinin!!! Ya da "hiç kimsenin askerleri"nin sesleri "Mustafa Kemal'in" gürültücü, darbeci, örgütlü askerleri tarafından ne yazık ki bastırılabilmiştir.

Gelinen yerde, Gezi'nin devamı olarak görünmeye çalışan hareket, objektif olarak darbeye zemin hazırlayan harekettir. Neden? Çünkü anda AKP'siz bir hükümetin seçimle iş başına gelme şansı yoktur. Tayyip'i devirmenin andaki tek yolu ya suikastla ortadan kaldırmak, ya da askeri darbeyle devirmektir. Ne olursa olsun Tayip devrilsin hareketinin objektif konumu budur.

▶ Biz bu noktada artık bu hareketin parçası olmadığımızı açıkladık. Bunun gücümüz ölçüsünde öncelikle kitlesel eylemler içine doğru düşünceleri taşımak amacıyla katılmamızın engeli olmadığını, bunun görevimiz olduğunu açıkladık. Doğrusunu yaptık.

▶ Gezi hareketinde bugüne kadar siyaset sahnesinde kendini ifade etmeyen kesimler bu hareket ile kendilerini ilk kez ifade etmişler, şu veya bu partinin, örgütün örgütlü insanı olmayan onbinlerce insan siyasete doğrudan müdahaleci hale gelmiştir. Bu gezi hareketinin en önemli olumlu yanıdır., Uzun vadede Türkiye'ni demokratikleşme hareketinde Gezi'nin kalıcı yanı, itiraz için korku sınırının aşılmış olmasıdır. Bu gezi hareketinin kalıcı olan en önemli kazanımıdır. Geldiği yerde karşı devrimin kendi içindeki iç iktidar dalaşına alet edilme durumunda da olsa, Gezi Hareketi bu yanıyla Türkiye'de burjuva demokrasisi yönünde gelişmenin önemli bir kilometre taşıdır.

Şimdi "gezi ruhunu yaşatma" adına yapılan bir dizi eylemin büyük çoğunluğu, ulusalcı laikçi kesimin anti Tayyip/Anti AKP iktidar mücadelesinin aracıdır. Gerçekte gezinin"kendiliğinden" devrimci ruhu ile ilgisi sözdedir. Kimi devrimci "sol" gruplar da aslında bir iktidar dalaşında kullanıldığının farkında bile değildir.

Forumlar:

Kuşkusuz kitlelerin doğrudan demokrasiyi öğrendikleri, tartışma kültürünü yaşayarak geliştirdikleri bir araç olarak kullanıldığında forumlar çok iyi araçlardır. Gezi'de ilk başladığında bu KK/T açısından yeni ve çok iyi bir araçtı.

Gelinen yerde Gezi ruhunu yaşatma adına yapılan forumlar, esas olarak kendiliğinden halk katılımının iyice düştüğü, en iyi halde devrimci sol örgütlerin alandaki örgütlü insanlarının katıldığı; en kötü halde ise ulusalcı-laikçi kesimin kendi kendilerine ajitasyon çektiği ırkçı Türkçü nefret eylemlerine dönüşmüş durumdadır.

Biz bulunduğumuz yerlerde, öncelikle devrimci-demokrat sol örgütlerin inisiyatifindeki forumlara onları serbest kürsü olarak kullanma imkânı olduğu şartlarda gücümüz ölçüsünde katılabilir, bunları komünist görüşlerimizi tanıtmanın bir alanı ola-

rak kullanabiliriz. Fakat bunlar bizim çalışmalarımız içinde tali çalışma alanlarıdır.

Bizim Gezi eylemlerindeki tavrımıza gelince:

Gezi eylemlerinin başlangıcında bu harekette yeni olanı zamanında göremedik. Gezi eylemlerine katılımımız geç oldu.

Katılmamızda ise, bugüne kadar yaptığımız genel ajitasyon propaganda çalışması ne ise onu yineledik. Bildiri dağıttık, stand kurduk, gazete sattık, içeriği doğru genel sloganlarımızı duvarlara yazdık, stiker, afişler astık vs. Halbuki Gezi eylemleri yeni bir tarz, yeni yöntemler geliştirmek için büyük bir fırsat idi. Bunu değerlendirmedik. Kendimizi gösterdik, evet ama o kadar. Gezide, yeni kuşağın genç insanları ile tanışmak, onlarla birebir tartışmak, Gezideki forumları görüşlerimizi yaygınlaştırmak için kullanmadık.

Geziden bu bağlamda da öğrenmeliyiz."

Bugün geri dönüp değerlendirdiğimizde bu tespitlerimizin ne kadar doğru olduğunu tespit ediyoruz. Bu değerlendirmede eksik olan şudur:

Gezi direnişi şunu da gösterdi: ne olursa olsun, nasıl olursa olsun Tayyip gitmeli/götürülmelidir cephesi, yalnızca KK/T'deki burjuva muhalefet unsurlarından oluşmuyor, Gezi yalnızca onlar tarafından kullanılmıyordu. AKP hükümetini ve alternatifini bulamadıkları için kerhen destekleyen batılı emperyalist güçler için de Gezi Tayyip önderliğindeki AKP hükümetinden, en başta da artık hiç güvenmedikleri RTE'yi götürmek için bulunmaz bir fırsat olarak görüldü. Kendi ülkelerinde demokratik kitle gösterileri kendi çizdikleri sınırı aştığında en aşırı polis şiddetini kullanan emperyalist ülkelerde kimi siyasetçiler ve ana akım medyası birdenbire Gezi isyanına güzellemeler düzmeye başladılar. RTE'nin diktatör olduğu keşfedildi. Gezi batılı emperyalist güçler tarafından RTE dan kurtulmak, bu olmazsa onun hükümetini mümkün olduğunca zayıflatmak için de kullanıldı.

Bu tabii Ki, Gezi'nin başlangıcından itibaren batılı emperyalistlerin, Türkiye'de anti Tayyip cephesinin planlayıp sahneledikleri bir komplo olduğu anlamına gelmiyor. Gezi çıkış noktasında, aslında "Arap Baharı" eylemlerinin Avrupa'daki yansımalarının bir devamı, kentli orta sınıf aydın gençliğinin bir kesiminin demokrasi, daha fazla özgürlük talepleriyle haklı bir isyanı idi. Onu genişleten ve çıkış noktasındaki taleplerinden uzaklaştırıp Hitler'le eşitlenen Tayyip'in ne olursa olsun devrilmesi talebinde konaklatan bizzat RTE/AKP hükümetinin acımasız, insafsız faşist şiddetle bastırmaya kalkması oldu.

10. Kongre Gezi değerlendirmesi konusunda 9. MK'nin görüşlerini onayladı.

▶ Partimiz içinde hâlâ görüş ayrılıkları olan bir konu, **AKP nin ve AKP hükümetinin değerlendirilmesi; KK/T de faşizmin çözülmesi süreci ve bu süreçte nerede olunduğu**nun değerlendirilmesi konusudur.

Bu konuda savunduğumuz görüşler bellidir.

Biz KK/T'de faşizmin çözülme süreci içinde olduğunu, Bu sürecin sonunda KK/T'nin özgülünde faşist uygulamaların yerleşik burjuva demokrasilerinde olduğundan çok daha yoğun olacağı gerici bir burjuva demokrasisi olduğunu, sürecin çok kırılgan olarak yürüdüğünü, fakat KK/T'nin hâlâ faşizmle yönetildiğini, bugün faşist yönetimin siyasi sorumlusunun AKP hükümeti olduğunu söylüyoruz.

AKP'ni faşist parti olarak da, şeriatçı parti olarak da tanımlamıyoruz.

AKP, kendisini "muhafazakar demokrat" olarak tanımlayan, islami refearansları CHP ve MHP ne göre daha fazla olan, hedefini Türkiye'yi bir dünya gücüne yükseltmek olarak ko-

yan, gerici burjuva demokrasisini getirmeyi programatik olarak savunan ve bu yönde adımlar atan bir burjuva partisidir. Ekonomik açıdan muhafazakar değil, tersine kapitalizmi alabildiğine geliştirmek için gerekli tüm reform tedbirlerini alan, bu anlamda reformcu bir partidir. AKP'nin muhafazakarlığı kültürel alanla sınırlı, bu alanda Türk-islam sentezcisi bir muhafazakarlıktır. Siyasi alanda AKP Türkiye'nin askeri faşist diktatörlükten, gerici burjuva diktatörlüğüne geçiş sürecinin en önemli siyasi aktörlerinden biridir. Bu onun iktidarı tümüyle ele geçirmek ve kendi istediği biçimde yeniden kurgulamak için verili sistemin faşist yasalarını, kurumlarını, imkanlarını sonuna kadar kullanması ile, faşizmin anda uygulayıcısı olması ile çelişen bir şey değildir.

Bu bağlamda Partimiz içinde bizim bu tespitlerimizle, bu konudaki çizgimizle sorunu olan yoldaşlarımız da vardır.

Bunlardan bir bölümü, AKP nin şeriatçı faşist bir parti olduğu, gizli gündeminin şeriat devleti olduğu, onun takiye yaptığı görüşündedir.

Bir bölümü ise Türkiye'de artık faşizm olmadığı, Türkiye'nin gerici burjuva demokrasisi ile yönetildiği görüşündedir.

Bütün tartışmalarda bu görüşler değişik bağlantılarda hep yeniden karşımıza çıkmaktadır. Bu konuda MK 19. toplantısı kısa sonuçlarında yürüyen bir tartışma bağlamında şu tavır takınılmıştır:

"AKP faşizmi" sorunu:

Bu bağlamda değişik organlarda yayınlanan kimi yazılarda kullanılan"AKP faşizmi", "AKP Polisi", "AKP Valisi" vb. kavramlarının kullanılmasına yönelen eleştiriler var. Bu bağlamda yazılı bir eleştiri, MK'nin cevabı ile birlikte bir organda yayınlandı.

Biz bu kavramların kullanılmasını reddeden anlayışın yanlış olduğunu, bu kavramların da kullanılabileceğini, evet belli somut durumlarda başlığa da çekilebileceğini, AKP'nin bugün faşizmin uygulayıcısı olarak teşhirinin doğru olduğunu düşünüyoruz.

Burada fakat şuna dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyoruz: AKP'nin somut faşist saldırılarını, edimlerini teşhir ettiğimiz bir yazıda, AKP Faşizmi demek ne kadar doğru ise; Faşizmden her söz edilen yerde onu AKP ile birlikte anmak; ya da AKP'den her söz edilen yerde onun adını faşizmle bir arada anmak o kadar yanlıştır. Bu diğer burjuva partileri iktidara geldiğinde başka bir şeyi uygulayacaklar anlayışına kadar götürebilir.

Böyle bir tavır ayrıca sanki AKP'nin devraldığı sistem faşizm değilmiş anlayışına da yol açar.

AKP faşist sistemi devralmış, bu faşizmi çözmeye yönelen, KK/T'de siyasal sistemi gerici burjuva demokrasisi yönünde değiştirmeye soyunmuş bir burjuva partisidir. İslamcı muhafazakârlık bu partinin kültürel kodudur.

Ama AKP'nin devraldığı ve dönüştürmeye çalıştığı faşist TC devletinin iktidar partisi olarak uyguladığı hâlâ faşizmdir. TC'nin AKP hükümeti tarafından da bilmem kaç yerinden delinerek, değiştirilerek uyguladığı Anayasa hâlâ özü itibarı ile faşist 12 Eylül rejiminin Anayasasıdır. Bu Anayasa kökten değiştirilmedikçe, Anayasanın değiştirilemezliği garanti altına alınmış olan ilk üç maddesi değişmedikçe; bu arada bu anayasaya dayalı guguk sistemi, siyasal sistem, seçim sistemi vb. konusundaki 12 Eylül yasaları kökten değişmedikçe, gerici burjuva demokrasisine geçiş sürecinin tamamlandığı söylenemez. Bunlar işin yasalarla ilgili kısmıdır. Bundan daha önemlisi uygulamadır. Uygulama yasaların da gerisindedir.

Bunun dışında bu süreç tamamlansa bile, yani Türkiye'de burjuvazinin iktidarı şartların-

da faşizmden gerici burjuva demokrasisine geçiş süreci tamamlanmış olsa bile, varılacak gerici Burjuva demokrasisi, örneğin Almanya'daki; İsveç'teki vs. gibi bir burjuva demokrasisi olmayacak, faşist baskıların burjuva demokrasisinin yerleşik olduğu ülkelere göre daha fazla uygulandığı bir demokrasi olacaktır. Burjuva demokrasisinin yüz yılın üzerinde uygulandığı batı Avrupa ve Kuzey Avrupa ülkelerine, ABD ye vb. göre daha çok baskıcı olacaktır.

Bugün KK/T de, burjuvazi içinde (BDP özel konumuyla dışta tutulursa) faşizmi çözmenin güncel siyasal aktörünün AKP, faşizmi korumanın aktörlerinin ise diğer burjuva partileri olduğu unutulmamalıdır. İktidar partisi olmak bir partiyi otomatik olarak faşist parti yapmadığı gibi, muhalefette olmak da bir partiyi otomatik olarak demokrasi savunucusu haline getirmiyor.

(Bu bağlamda MK içinden bir yoldaş şu şerhi düşüyor: *AKP'nin faşizmi çözdüğüne inanmıyorum. Tam tersine devlet iktidarına yerleştiği oranda kendisi faşizmi yoğun şekilde uygulama eğilimindedir.*)

Getirilen Eleştiride"AKP faşizmi""AKP Polisi" kavramlarını kullanmayalım düşüncesi yanlıştır. Fakat eleştirideki faşizm devletin, sistemin bir sorunu, bunu unutmayalım eleştirisi haklı bir noktaya dikkat çekmektedir.

Bugün KK/T de burjuva muhalefetin, bu arada yer yer BDP'nin, ve fakat ne yazık ki kendine sosyalist, devrimci vs. sıfatı takan bir çok sol gurubun da söylemi "T. hiç bir dönemde olmadığı kadar diktatörce yönetiliyor; Hiç bir zaman bu kadar anti demokratik bir dönem yaşanmadı" söylemi. Anlatılan bu öykü doğru değil. Gerçek durum, tersine, KK/T, tarihinin hiç bir döneminde gerici burjuva demokrasisine bu kadar yakın olmadı! Bu gerçeğin tespiti, AKP'nin TC devletinin andaki iktidarı olarak faşizmin uygulayıcısı olduğu tespiti ile çelişmez!

10. Kongre bu konuda 9. MK çoğunluğunun görüşlerini onayladı.

Kongreye ayrıca sunulmuş olan ve AKP'nin faşist bir parti olarak değerlendirilmesini talip eden karar tasarısı da red edildi.

▶ Bir başka konu "**Savaşın kazananı, barışın kaybedeni olmaz", "barış hemen şimdi"**makale başlıklarının bir yayın organının kapağına taşınmasına yönelik eleştirilerdir. Bunların savaş konusunda, savaşlara ayrımcı yaklaşan ve devrimci savaşları savunan çizgimizden uzaklaşma anlamına geldiği eleştirisi getiriliyor. Bu konuda MK 19. Toplantısında şu tavrı takınmıştır:

Bu bağlamda şöyle düşünüyoruz:

Bu her iki slogan da tek başına sloganlar olarak ele alındığında, haklı savaş/haksız savaş ayrımı yapmayan sloganlardır. Pasifist sloganlardır.

Burada tartışılması gereken sorun şudur: Biz. Komünistler olarak, herhangi bir somut durumda, haklı ve haksız savaş ayrımını yapmaksızın, yürüyen bir savaşın derhal sonlanmasını isteyen bir talebin ifadesi olarak"Savaşın kazananı, barışın kaybedeni olmaz" gibi bir sloganı, yürüyen bir somut savaşın sonlanması için"Barış hemen şimdi" gibi bir sloganı kullanabilir miyiz ?

Biz, bu gibi sloganların, belli somut durumlarda, biz Komünistler tarafından da, tabii ki içeriği doğru bir biçimde doldurulmak, açıklanmak kaydıyla, kullanılabileceğini, evet öne çıkarılarak da kullanılabileceğini düşünüyoruz.

Slogan, adı üzerinde, bir somut talebi en kısa biçimde ifade eden bir araçtır. Bir program açıklaması vb. değildir. Bir slogan içinde her şeyi açıklamak mümkün değildir.

Biz bir sloganın içeriğini doğru bir biçimde dolduruyorsak, o slogan bizim savunduğumuz içeriği okuyucuya aktarmamızda bir araç oluyorsa, bundan çekinmemeliyiz.

Biz sloganlarda kendimizi darlaştırmaya karşıyız. Yanlış bilinç verebilir gerekçesiyle hareket edersek, bizim ajitasyonumuz olağanüstü darlaşır, fakirleşir.

Biz gelinen somut durumda KK'da yürüyen savaşın derhal durmasından, ateşkesin sürekli kılınmasından, evet barışa evrimlenmesinden yanayız! Bu savaşta gelinen yerde hem Kürt halkı, hem de Türkiye'nin diğer halkları açısından"kazanan" yoktur. Bu savaşın sonlandırılması anlamında bir Barış'ta halklar açısından kaybeden olmayacaktır. Bu yüzden"Barış hemen şimdi" diyoruz. Burada bir program açıklaması filan yapmıyoruz. Bugünün somutunda, yürüyen somut bir savaş için tavır belirliyoruz. Bu yüzden bu sloganı belli bir somutta öne çıkarmakta da bir yanlışlık görmüyoruz.

(Bu bağlamda MK içinde bir yoldaş şu şerhi düşüyor: *Yukarıda gerekçesini belirttiğiniz 'savaşın kazananı, barışın kaybedeni olmaz!' sloganı evet haklı, devrimci savaşlar! sloganını savunduğumuz yerde pasifist bir slogandır. Eğer makalenin başına böyle bir slogan koyulmuş olsa o zaman evet kendimizi dar kalıplarla sınırlandırmayalım. Durum bu değil koca kapağın üzerine konan bir slogan.*)"

Bizce MK çoğunluğunun savunduğu görüşler doğrudur.

Biz bugün yalnızca KK /Türkiye'de değil anda yürüyen gerici/emperyalist bütün savaşlarda –Irakta, Suriye'de, Filistin'de, Mali'de, Kongo'da vb. derhal ateşkesten yanayız. Bütün buralarda savaşların durmasından"Barış Hemen Şimdi" den yanayız. Çünkü bu savaşların tümü anda emperyalistlerin dünyayı yeniden paylaşma dalaşlarında temsilci savaşları olarak yürüyor. Olan bu savaşlarda birbirine düşman edilen emekçilere, halklara oluyor.

Evet bu savaşların kazananı var! Emperyalistler. Onlar hem silah satarak, hem kendi nüfuz alanlarını koruyarak veya rakipleri aleyhinde genişleterek, hem halkları birbirine kırdırarak,düşman ederek kazanıyorlar.

Ve kaybedeni var: Emekçiler, halklar . Onlar bu savaşlarda emperyalistlerin ve onların işbirlikçilerinin çıkarları uğruna ölüyor, yaralanıyor, evini barkını terk edip göç yollarına düşmek zorunda kalıyor.

Bu anlamda da kelime keline alındığında "Savaşın kazananı/barışın kaybedeni olmaz!" sloganı eleştirilebilir, yanlış bulunabilir. Fakat sonuçta bir slogan içinde bütün bir program anlatılamaz. Somut bir savaşın sonlandırılması için kullanılan "Savaşın kazananı, barışın kaybedeni olmaz!", "Barış hemen şimdi!" sloganları aslında bir yanı ile halklara yapılan devrimci savaş çağrısıdır da. Halkların samimi barış isteğinden yana takınılan tavırdır bu. Halklar kendi deneyimleri içinde kapitalist dünyada gerçek barışın mümkün olmadığını göreceklerdir. Onlar ancak bunu gördükleri zaman, sorunun bizzat kapitalist sistemin kendisi olduğunu gördükleri zaman onu yıkma savaşının gerçek barış savaşı olduğunu kavrayacaklardır.

Kuşkusuz belli bir somut savaşın bitirilmesi için kullanılan "barış hemen şimdi!" şiarı ile; genelde savaşa karşı çıkar bir içeriğin ifadesi olarak kullanılan "Barış hemen şimdi!" şiarı arasında da fark vardır. Haklı haksız savaş ayrımını red eden bir biçimde kullanıldığı zaman bu pasifist bir konumun savunusu olan bir şiar olur. Biz pasifist değiliz. Barış hemen şimdi sloganı bizim için belli bir somut savaşta kullanılabilecek taktik bir ajitasyon şiarıdır.

Savaş ve barış konusunda bizim tek ve temel sloganımız "Savaşın kazananı, barışın kaybedeni olmaz!" değildir. Fakat bu belli somut durumlarda ajitasyon sloganı olarak kullanabileceğimiz, evet öne de çıkarabileceğimiz bir slogandır.

Bu konuda da 9. MK çoğunluğunun tavrı 10. Kongre tarafından onaylandı.

* Bunlar dışında bir de **PKK'nın demokratikleşmede oynadığı rol ve gelinen yer** konusunda görüş ayrılıkları var. Bu konuda MK 19. toplantısındaki tavır şöyledir:

Bir parti hücresinde, partinin çeşitli yazılarında yapılmış olan, bugün KK/T de faşizmin çözülmesinde burjuvazinin bir kesiminin esas siyasi aktör olarak rol oynadığı tespitimize yönelen eleştiriler, değerlendirmeler var.

Bu bağlamda bunun halkların mücadelesinin, en başta da PKK'nin mücadelesinin demokratikleşmede oynadığı **belirleyici** rolün gözden kaçırılması anlamına geldiği savunuluyor.

Bu bağlamda şöyle düşünüyoruz:

Kuşkusuz KK/T'de faşizmin çözülmesi ve gerici burjuva demokrasisi yönünde atılan adımlarda gerek işçi sınıfı ve emekçilerin, bütün burjuva demokrat hareketlerin, en başta da PKK'nin ulusal mücadelesinin **zorlayıcı, ilerletici** büyük bir rolü var. KK/T de demokrasinin gelişmesinin en önemli ayaklarından biri olan **Kürt sorununun çözümü yolunda atılan adımlarda PKK'nin mücadelesinin belirleyici rolü** var. Bu mücadele olmasa, bugün olduğumuz yerin çok gerilerinde olacağımız kesindir.

Fakat KK/Türkiye'de burjuva demokrasisi yönünde gelişmenin en önemli ayağı, bugüne kadarki bürokratik elit egemenliğinin geriletilmesi, askeri vesayetin ortadan kaldırılması, sivil, seçilmiş yönetimlerin iktidarı ele geçirmesidir. Burjuvazinin bir bölümü, öncelikle özel sermaye sahibi kesim gelinen yerde daha büyümek ve güçlenmek için, bürokratik egemenliğin, askeri vesayetin kırılmasını çıkarlarına uygun gördükleri için,"demokratikleşme" yönünde tavır geliştirdiler. **Bunlar ve bunların siyasi partileri KK/T'de demokratikleşmenin esas aktörü konumundadır.** Bu konuda ABD'nin ve öncelikle de AB'nin tavırları da burjuvazinin askeri faşizmin çözülmesinden yana olan kesiminin işini kolaylaştırıcı, olumlu bir rol oynadı.

Türkiye'de demokratikleşme, burjuvazinin iktidarının yerine halk iktidarının kurulması yoluyla, halk tarafından devrimle gerçekleşmiyor; bu Kürdistan'daki gelişmeler konusunda da böyle. Demokratikleşme burjuvazinin iktidarı varlığında, burjuvazinin bir kesimi tarafından adım adım o yönde ilerlenmesi şeklinde, evrimci bir tarzda gerçekleşiyor. Bu anlamda demokratikleşmenin **belirleyici** siyasi aktörü ne yazık ki burjuvazinin burjuva demokrasisi isteyen kesimi. Halkın, bu arada PKK'nin mücadeleleri, bu demokratikleşmenin hızında belirli bir rol oynuyor. Daha fazlası değil. Bu ne yazık ki komünist devrimci hareketin güçsüzlüğü sonucu olarak böyle." (İO sayı 26, sayfa 29-30)

10. Kongre bu noktada MK'nin görüşünü onayladı.

▶ Çalışma dönemimizde yapılan **seçimler**de:

— Anayasa'da yapılan değişiklikler üzerine yapılan referandumda, bu referandumun – Anayasada yapılması öngörülen kimi değişiklikleri olumlu olarak değerlendirmemize rağmen– olgu olarak AKP hükümetine /Erdoğan'a evet mi hayır mı referandumuna dönüştürüldüğü için, Evet'in AKP'ye evet; Hayır'ın ise Anayasada yapılması öngörülen kimi olumlu değişikliklere de hayır,12 Eylül anayasasının bakiyesinin olduğu gibi kalmasına evet an-

lamına geldiği için boykot tavrı takındık. Bu tavrı takınmamızda bizim seçmen kitlesi içindeki özgül ağırlığımızın referandum sonuçlarını değiştirecek bir büyüklüğe sahip olmadığı değerlendirmesi de rol oynadı. Eğer bizim etkilediğimiz seçmen kitlesinin oyunun referandum sonucunu belirleyeceği bir durumda olsaydık, Anayasa değişikliklerine, bunların yetersiz olduğunu da açıklayarak, 12 Eylül Anayasasının reformcuklarla düzeltilecek bir Anayasa olmadığını, değişikliklere rağmen 12 Eylül anayasasının faşist özü ve ruhunun korunduğunu açıklayarak, değişikliklere Evet oyu verilmesi yönünde tavır takınırdık.

— 2001'de Genel Seçimde Hiç Bir Partiye oy yok; bağımsız adaylar bağlamında bunlarla bulunduğumuz çalışma yaptığımız alanlarda görüşerek eğer devrimci demokrat bir tavırla seçimlere katılan aday varsa somut olarak tespit edilip, o adaya oy verilmesi yönünde çalışma yapılması şeklinde tavır takındık.

— Mart 2014 Yerel seçimlerinde, muhtarlıklar ve belde belediyesi seçimlerinde doğrudan aday çıkarılma imkanlarının, bu olmuyorsa ortak devrimci aday çıkarma olanaklarının denenmesi, zorlanması; onun dışında BDP/HDP adayları içinde devrimci demokrat tavır içinde olanlar varsa bunların desteklenmesi yönünde tavır takındık.

— Ağustos 2014'deki Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, seçimlerin ilk turunda, egemen sınıfların iki bloğundan ayrı olarak, BDP/HDP'nin adayı olarak yarışa katılan S. Demirtaş'a oy verilmesini savunduk. S. Demirtaş'ın savunduğu görüşlerin KK/T şartlarında burjuva demokrasisine en yakın görüşler olduğunu, onu aday gösteren partilerin ve PKK önderliğindeki Kürt Ulusal hareketinin KK/T'nin burjuva anlamda da olsa demokratikleşme mücadelesinde önemli siyasi aktörler olduğunu, kendi adayımızı veya ortak bir devrimci adayı gösteremediğimiz şartlarda burjuva demokrasisine en yakın olanı desteklemenin doğru olduğunu söyledik. Bunun aynı zamanda KK/T'de burjuva demokrasisinin andaki oy tabanının ne olduğunun test edilmesinde de bir araç olacağını söyledik.

Seçimler konusunda adeta geleneksel hale gelmiş olan Boykot tavırlarından değişik olan bu tavırlarımızın hayata geçirilmesinde zorluklar yaşadık.

10. Kongremiz seçimlerde izlediğimiz çizgiye onay verdi.

▶ Çalışma dönemimizde **teorik çalışma**mızın ağırlığını, bir zamanlar sosyalist olan ülkelerde"geri dönüş" sorununun araştırılması oluşturdu. Bu çalışma çerçevesinde Partimiz içinde yayınlanan 5 bölümlük taslak yazı bütün parti içinde ve yakın çevremizde ve güvendiğimiz devrimcilerle yoğun olarak tartışıldı. Toplam dokuz adet"Tartışmaya Katkı" yayınlandı. Dönemin sonunda bu tartışmaların bir özeti olan tezlerimizin taslağı Merkez Yayın Organımızda yayınlanarak tartışmaya katılmak isteyen herkese açıldı. Kongremiz bu tartışmalarda bizim açımızdan bu teorik çalışmayı bir sona bağladı; ülkelerimizde ve uluslararası alanda geri dönüş konusundaki görüşlerimizi resmen ortaya koydu. Bu tabii ki sorunun bütün yönleriyle çözüldüğü, tartışmanın bittiği anlamına gelmiyor. Bu konudaki görüşlerimizi önümüzdeki dönemde uluslararası komünist hareket içinde tartışarak sınayacağız, geliştireceğiz.

Geri Dönüş sorununun tartışmasında ML'lerin hataları konusu da tabii ki gündeme geldi. Revizyonizmin daha Stalin'in sağlığı döneminde, özellikle 50' li yılların başlarında aslında hem uluslararası alanda, hem SB'de gayet yaygın olduğu tespit edildi. Bu temelde ML klasikler konusunda bugüne kadar savunduklarımızın sorgulanması da kaçınılmaz olarak gündeme geldi. Bu bağlamda şu görüşler ortaya kondu:

Belli bir dönem önemli ve pozitif bir rol oynayan "ML klasik kime denir" tartışması ve tanımı, gelinen yerde ilerlemenin önüne engel olarak çıkabiliyor. Bunu geri dönüş tartışmalarında yaşıyoruz.

Biz,1970'li yılların sonlarında, o günkü dönemde güncel olan Mao'nun genel değerlendirilmesi, Mao'nun Stalin'e getirdiği eleştirilerin değerlendirilmesi ile ilgili tartışmalarda, Mao Zedung Düşüncesi'nin yeni çağın ML'i olduğu, MZD'nin Marksizmin Zirvesi olduğu tezlerinin – içinden çıkıp geldiğimiz MZD savunucusu akım tarafından yoğun bir şekilde savunulduğu bir ortamda,ML'in klasiği kimdir sorusuna şöyle cevap verdik:

-ML'e belirleyici önemde katkılarda bulunan,

-Yaşadıkları dönemde Dünya Komünist Hareketine doğru önderlik eden,

- İlkesel hata yapmayan veya yaptıklarında bunu özeleştiri ile aşan komünist önderler ML'in Klasiğidir. Marx, Engels,Lenin ve Stalin ML'in Klasikleridir.

-Mao büyük ML'dir, ama klasik değildir.

-Bu o dönemdeki somut bir tartışmada olumlu bir rol oynadı. Kime ne ölçüde dayanabileceğiz konusunda bize yardımcı olabilecek bir şablon verdi. Fakat aynı zamanda klasik olarak adlandırdığımız ML önderleri de adeta sorgulanmaz, dokunulmaz tabular haline getirdi.

Şimdiki"geri dönüş" tartışmasında şunu görüyoruz: ML'lerin –Stalin'in de– hata olarak gördüğümüz görüşlerini adlandırdığımız her yerde karşımıza "Bu hatalar ilkesel hatalar mı", "Bu hatalar ilkeselse özeleştirisi yapıldı mı?", "Yapılmadı ise Stalin artık klasik değil mi" vb. sorular, korkular, tabular gündeme geliyor. Bizim klasik tanımımız gelinen yerde böylece ilerlememizin önüne engel olarak dikiliyor.

Tartışmayı bu kısır döngüden çıkarmak gereklidir. Sorun sadece Stalin'in yaptığı hataların ilkesel olup olmadığı, özeleştirisi olup olmadığı vs. sorunu değildir. Biz bugüne kadar Marx-Engels-Lenin-Stalin'in **tüm eserlerini ve pratiğini** yeterince sorguladık mı? Gelinen yerde bu anlamda ML'in kurucuları ve onun en önemli uygulayıcıları, geliştirenleri olanları sorgulanamaz hale getiren klasik tanımımızı, bu tanım sorgulamanın, dolayısıyla ilerlemenin de engeli haline geldiği için terk etmemiz gerekir. Fakat bunu yaparken inkârcılığa da düşmemeye dikkat etmek gerekir. Sorgularken inkârcı olmamak lazım.

Marx ve Engels Marksizmin kurucularıdır. Lenin, Marksizm'i emperyalizm çağının Marksizmi olan Leninizm'e geliştiren komünist önderdir. Stalin, Lenin'den aldığı bayrağı daha ilerilere taşıyan, bugüne kadar yaşanan en önemli ve en gelişmiş sosyalizmi inşa deneyiminin önderidir. Mao Zedung, ML'i Çin'in somut şartlarına uygulayarak Çin Devrimine önderlik eden ML önderdir. Bunların her birinin ML'e, proleter dünya devrimine katkıları muazzamdır. Tabii ki aralarında farklılıklar vardır. Örneğin, Mao Zedung'un gerisinde SB'deki inşa deneyimi bulunan ortamda Stalin'e getirdiği çoğu yanlış eleştiriler onu revizyonizme karşı mücadelede diğerlerinden daha geri bir konuma koymaktadır. Fakat bu ne Mao'yu en büyük ML' lerden biri olmaktan çıkarmakta, ne de diğerlerinin ilkesel hiç bir hata yapmadığı anlamına gelmemektedir.

Marksizm işçi sınıfının bilimidir. Bu bilimin temel taşlarını koyanlar, sosyalizmi bir ütopya olmaktan çıkarıp bir bilim haline getirenler, Marksizmin kurucuları Marx ve Engels; bu bilimi devralıp yeni şartlardaki köklü değişikliklere cevap veren biçimde geliştiren bir üst aşamaya Leninizm aşamasına yükselten Lenin; Leninizmi kavrayan, kavramlaştıran ve bugü-

ne kadar dünyadaki en gelişmiş sosyalizm inşası deneyimine önderlik eden Stalin tabii ki Proleter Dünya Devrimi tarihinde çok özel bir yere sahiptirler.

Mao Zedung, özellikle Stalin'e yönelttiği yanlış eleştirilere ve Çin'in özel şartlarında milli burjuvazinin bir bölümü ile birlikte sosyalizmi inşa teorisine rağmen, Çin devriminin ve BPKD'nin önderi olarak proleter dünya devriminin 20. yüzyıldaki en önemli önderleri içinde MELS'in hemen ardında yerini almıştır.

Sorunu böyle somut olarak koyup, klasik mi, değil mi tartışmasından –inkarcılığa düşmeden– çıkarmak ilerlememiz için gereklilik haline gelmiştir.

10. Kongremiz ML'in Klasikleri konusunda burada ortaya konan görüşleri de onayladı.

▶ Güncel gelişmelerin değerlendirilmesi ve bu konularda takınılan tavırlar konusunda ortaya çıkan görüş ayrılıkları dışında Partimiz içinde **devrim aşaması** konusundaki görüş ayrılıkları da varlığını sürdürüyor. Fakat bu görüş ayrılıklarının hiç biri kabul edilmiş program temelinde birlikte hareket etmemizin engeli değil.

Uluslararasarası alanda ML Hareketin Durumu ve gelişme perspektifleri:

Geçen 5 yıllık dönem içinde kardeş örgütlerimiz olan Almanya'da BP İnisiyatifi ve kurulmasında aktif rol oynadığımız Avusturya'daki KomAK-ML ile ilişkilerimizi sürdürdük. KomAK ML kendi içindeki tartışmalarda bölündü. Ayrılan bir kesim Avusturya'da DKP inisiyatifi olarak çalışmaya başladı. Bu bölünmenin temelinde yatan ayrılan bölüm arkadaşın revizyonist partiden Mao'yu savunma temelinde ayrılan bir bölüm genci kazanmak için oportünistçe kimi Maoist görüşleri savunmasıydı. Bölünme zaten zayıf olan KomAK-ML'i iyice zayıflattı. Komak ML için önemli olan bir kadronun da bölge değiştirmesi çalışmayı daha da zayıflattı. Bu arada AMLP ile yapılan görüşmelerde, AMLP'nin gelinen yerdeki perspektifinin eğer yeni kadrolar kazanılmazsa, sönüp gitmek olduğu beraberce tespit edildi; ve Komak- ML'den yoldaşların AMLP'ye geçmelerinin yolunun açılmasının doğru olacağı konuşuldu. Komak- ML in taşıyıcıları AMLP'ye üye oldular. Bizim eski sempatizan çevremiz Avusturya'da hâlâ KomakML çevresi olarak belirli bir çalışma yürütüyor. Gelişmenin ne yönde olacağını AMLP ile görüşmeler ertesinde daha iyi görebileceğiz. Bilinmesi gereken burada sözünü ettiğimiz tüm örgütlerin gerçek gücünün, bizimle bile karşılaştırıldığında çok zayıf olduğu gerçeğidir. Yani bizim gerçekten ML olarak değerlendirdiğimiz hareket çok küçük bir çekirdek hareketi durumundadır. Propaganda örgütleri konumundadırlar.

Çalışma dönemimizde UMLPÖ 10. ve 11. Konferanslarına hem delege düzeyinde, hem de örgütleme komitesi içinde yer alarak ve pratik örgütlenme işlerinde görevler alarak katıldık. Pratik görevlerde bu işleri üstlenenler Bİ Almanya'dan yoldaşlar oldu. Her iki konferansta da bu konferansların esas yükünü taşıyan MLPD (Almanya ML Partisi) yanında, örgütlenmeye en güçlü katılan örgüt bizdik. UMLPÖ in Konferanslarının ilkinde MLPD'nin "Tanrıların Alacakaranlığı" isimli kitabında ortaya koyduğu, ve Emperyalizmin gelişmesinde yeni bir aşama keşfettiği teorilerine karşı mücadele yürüttük. Tartışmalar esas olarak bizimle MLPD arasında geçti. 11. Konferansta da, MLPD nin yeni aşamaya uygun olarak geliştirdiği "yeni strateji" yi ortaya koyduğu "Uluslararası Sosyalist Devrimin Şafağı" isimli kitabındaki yanlış görüşlere karşı ideolojik mücadele yürüttük. Burada da konferans esas ola-

rak yine bizimle MLPD arasındaki ideolojik mücadeleye sahne oldu. MLPD bizim bu ideolojik mücadelemizden rahatsız. Fakat bizi dışlayacak durumda da değil. Ve MLPD aslında bu rapor döneminde kurulmasına önderlik ettiği ICOR'a ağırlık vererek, UMLPÖ Konferanslarını giderek tasfiye etme eğilimi içinde.

Çalışma dönemimizde ICOR un kuruluş ve ikinci konferanslarına ve ICOR'un ikinci konferansı ertesinde düzenlediği teori konferansına da katıldık. Teorik konferansa ilk kez Bİ Almanya da delege olarak resmen katıldı. Bu konferanslarda da esas ideolojik mücadele bizimle MLPD arasında yürüdü, yürüyor.

MLPD uluslar arası devrimci ve kendine ML diyen hareket içinde en aktif konumda olan örgüt. Geliştirip uluslararası hareketin genel çizgisi haline getirmeye uğraştığı çizgi bizce ML bir çizgi değil. Bu dönemde Almanca dilinde MLPD'nin çıkardığı iki yeni kitap hakkında görüşlerimizi yazılı hale getirdik. Bunlar henüz Türkçede olmadığı için, yalnızca Almanca bilen yoldaşlarımız ve Bİ Almanya'daki yoldaşlarımız içinde tartışma imkânı oldu. Konferanslarda bu görüşleri savunduk.

Konferanslara katılan örgütlerin bir bölümü zaten MLPD tarafından kurulan veya kurulmasında ve yaşamasında MLPD'nin büyük payı olan, MLPD'nin yardımına muhtaç örgütler. Bu örgütler MLPD'nin her dediğine katılıyorlar. Bunun dışındaki aslında bizim için önemli olan örgütlerin büyük bölümü MLPD' nin getirdiği "yeni" görüşlerin gerçek anlamını görmüyor, aslında fazla da incelemiyorlar. Bu yüzden konferanslarda bizim MLPD'ye karşı neden daha yumuşak olmadığımız soruları geliyor.

Önümüzdeki dönemde de biz gerek UMLPÖ'in konferanslarına, gerekse ICOR konferanslarına katılma yanında, imkanlar elverdiği ölçüde ikili ilişkileri de geliştirmeye çalışmalıyız. Tabii en önemlisi görüşlerimizi İngilizceye çevirerek, daha yaygın hale getirmektir.

Bir bütün olarak ele alındığında, aslında ML dünya hareketi denen hareket bölük pörçük, sağlam bir ortak temele sahip olmayan, büyük çoğunluğu kendi ülkelerinde somut sınıf mücadelesinde hemen hiç rol oynamayan örgütlerden oluşan bir hareket konumunda. Tanıdığımız örgütler içinde kendi ülkelerinde evet bir güç olan örgütler, MLPD dışında, Filipinler KP, Arjantin Devrimci KP, Hindistan ML Partisi. Bunun dışında kendi ülkesinde bir siyasi güç olan partiler aslında devrimci partiler değil, reformist partiler. Durum anda bu kadar kötü.

Fakat bu durum aşılacaktır. Bu durumun aşılmasında, ortak bir platformun çıkarılması olağanüstü önemdedir.Burada da geri dönüş sorununun değerlendirilmesinde ortaklaşmak belirleyici önemdedir.

Biz bu yüzden bu çalışma dönemimizde yaptığımız teorik çalışmanın sonuçlarının ortaya konup tartışmaya açılmasının DKH'nin doğru temeller üzerinde yeniden inşası açısından yaptığımız en iyi katkı olduğu düşüncesindeyiz.

9. Kongreye sunulan raporda UKH'nin geleceği hakkında şu tespit yapılmıştı:

Uluslararası alanda gerçek anlamda yeniden bir ML hareketin yükselmesi, tek tek ülkelerde ML grup ve partilerin güçlenmesine, bizim açımızdan bizim güçlenmemize doğrudan bağlıdır. Çünkü pratik net olarak göstermiştir ki, doğru düşüncelerin egemen *kılınması için doğruluk ve haklılık yetmiyor, aynı zamanda söylediklerine otorite kazandıracak güç, kitlesel etki gerekiyor.*

Buna ekleyecek yeni bir şey yok.

10 KONGRE

SOSYALİZMDEN GERİ DÖNÜŞ

Bir Genel Değerlendirme Denemesi/ Tezler:

1 Rusya (daha sonra Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği), şimdiye dek, Rusya Komünist Partisi (Bolşevik) (Daha sonra SBKP (B)) önderliğinde sosyalist devrimin zafer kazandığı ve **Proletarya Diktatörlüğü'nün** bir süre de olsa **yaşandığı tek ülkedir**. Bu yüzden sosyalizmin inşası ve sosyalizmden geri dönüş konusunda yapılan analizin çıkış noktası olarak Sovyetler Birliği deneyimi temel alınmalıdır. Bugünkü mücadelemiz için SB'deki toplumsal süreçlerin teori ve pratiğinin değerlendirilmesi ve bunlardan öğrenilmesi gereklidir.

2 İkinci Dünya Savaşı ertesinde kurulan **Halk Demokrasili Devletler Proletarya Diktatörlükleri değildir**. Bu ülkelerde Proletarya diktatörlüğüne geçiş için olumlu şartlar doğru bir biçimde değerlendirilmemiştir. Proletarya diktatörlüğü konusundaki Marksist-Leninist öğreti çarpıtılarak, Demokratik Halk İktidarları, Proletarya diktatörlüğünün özgün bir biçimi ilan edilmiştir. Çin Halk Cumhuriyeti'nde Büyük Proleter Kültür Devrimi döneminde Proletarya Diktatörlüğü'nün kurulması yönünde belli radikal atılımlar yaşanmış olmasına rağmen, proletarya diktatörlüğüne geçiş başarılamamıştır.

3 İlk Proletarya Diktatörlüğü deneyimi olan **Paris Komünü 72 gün yaşamıştır**. Paris Komünü Proletarya Diktatörlüğü ve sosyalizmin inşası konusunda ancak genel bazı ilkeleri ve alınması gereken tedbirleri ilan edebilirdi ve bunu yaptı. Fakat objektif şartlar bunları hayata geçirmek ve sürdürmek için henüz yeterli derecede olgunlaşmış değildi.

4 Sovyetler Birliği'ndeki sosyalist inşa deneyimi, insanlık tarihi açısından anlık bir zaman dilimi içinde yaşanmış olan ilk ve şimdiye kadarki tek sosyalizmi inşa deneyimidir. Onun gerisinde hatalarından da öğreneceği sosyalizmi inşa pratiği, deneyimi yoktu. Hemen her şey pratik içinde, deneme/ yanılma yoluyla da öğrenerek

yapılmak zorundaydı. **Toplumun bütün çalışma ve diğer yaşam alanlarında, ekonomik temelde ve üst yapıda, sınıf ilişkilerinde, tüm insani ilişkilerde gerekli olan çok yönlü kopuş ve radikal değişiklikler konusunda her şey ilk kez yapılmak durumundaydı.** Her ilkte olduğu gibi, pratik içinde deneyip, eleştiri özeleştiri yöntemiyle doğru olan, ileriye götüren bulunmak, işe yaramayan bir kenara konmak zorundaydı. Bazen ilerlemek için geri adımlar atıp, başka yollar, yöntemler bulunmak, yeniden başlamak gerekiyordu. Sömürüsüz, antagonist sınıfların olmadığı bir toplum yaratmak, devrimi kesintisiz sürdürerek komünizme yürümek projesinin bu ilk gerçek uygulamasında yanlışlar, yetersizlikler, kimi çıkmazlara da girmek kaçınılmazdı.

5 SB'nde proletarya diktatörlüğü 1917 Ekim Devriminin hemen ertesinde kuruldu. Proletarya diktatörlüğü ilk yıllarında emperyalist devletlerin dış desteğine sahip iç gericiliğe karşı bir iç savaş yürütmek zorunda kaldı. Bu dönemde uygulanan Savaş Komünizmi, iktidarın ayakta kalabilmesi için uygulanan, geçici ve zorunlu bir aşama idi. Batı Avrupa'da beklenen sosyalist devrimler gelmeyince, Rusya tek başına, etrafı emperyalist kapitalist dünya ile çevrili olunan şartlarda, **sosyalizmi tek ülkede inşa** görevi ile karşı karşıya geldi. Proletarya diktatörlüğü devrimin ilk yıllarında büyük üretim araçlarını devlet mülkiyetine geçirme, büyük burjuvazi ve toprak beylerini mülksüzleştirme, sınıf olarak tasfiye etme yanında esas olarak demokratik devrimin çözülmemiş görevlerini çözdü.

İç savaş kazanıldıktan sonra geniş köylü kitlelerinin, kent küçük ve orta burjuvazisinin proletarya diktatörlüğüne karşı, karşı devrim saflarına geçmesini engellemek ve sosyalizmin maddi temellerini geliştirmek için Yeni Ekonomik Politika'ya geçilmek zorunda kalındı. 1929 yılında kırda karşı devrimin sınıfsal temelini oluşturan kulaklara karşı, kısıtlama siyasetinden tasfiye siyasetine geçildi. Bu siyaset aslında burjuvaziyi sınıf olarak ortadan kaldırmak için ikinci bir devrim hareketi idi. Bu devrim 1934 de kulakların sınıf olarak tasfiyesi ile zafere ulaştı.

6 Sovyetler Birliği'nde Proletarya Diktatörlüğü altında çok zor şartlar altında, etrafı emperyalist ve gerici abluka altındaki tek bir ülkede sosyalizmin inşasına girişilmiş ve sosyalist inşada kısa sürede büyük başarılar elde edilmiştir.

Sovyetler Birliği'ndeki sosyalizmi inşa deneyimi, inşa dönemindeki tüm eksiklik ve hatalara rağmen, proletarya diktatörlüğü şartları altında hayatın bütün alanlarında işçiler ve emekçiler lehine muazzam kazanımların mücadeleyle elde edilebileceğini, işçi ve emekçilerin hayatının proletarya diktatörlüğü şartlarında kökten değiştirilebileceğini göstermiştir. Hiçbir sonraki gelişme, hiçbir "geri dönüş" proletarya diktatörlüğü altında elde edilen muazzam kazanımları ortadan kaldıramaz, unutturamaz.

Bu bağlamda proletarya önderliğindeki demokratik halk iktidarları döneminde de işçiler ve emekçiler açısından hayatın her alanında elde edilen kazanımlar, hiçbir burjuva iktidarı döneminde kazanılmış ve kazanılabilecek başarılarla karşılaştırılamayacak kadar büyüktür.

7 Sovyetler Birliği'nde 1917'de Ekim Devrimi ertesinde kurulan Proletarya Diktatörlüğü, proletaryanın öncü kesimini kazanmış olan, proletarya ile yoksul köylülüğün ittifakını pratikte sağlamış olan Komünist Partisi'nin (Bolşevik Partinin) iktidarı hiçbir parti ile paylaşmadığı bir diktatörlüktür. Bolşevik Parti bu diktatörlüğün siyasi yönetici/ yönlendirici gücüdür.

8 Sovyetler Birliği'nde Proletarya Diktatörlüğü, Kruşçef modern revizyonist kliği şahsında, burjuvazinin SBKP(B)'de, ve dolayısıyla SBKP(B) önderliğindeki tüm devlet ve ekonomi aygıtında iktidarı ele geçirmesi ile sonlanmıştır. **Reviyonizmin egemenliği burjuvazinin egemenliğidir**. **Revizyonizmin egemen olduğu yerde proletarya diktatörlüğünden, dolayısıyla sosyalizmden de söz edilemez**. Revizyonistler tarafından "yaşayan sosyalizm" ülkeleri ilan edilen ülkeler, gerçekte yeni tipte bir burjuvazinin, bürokrat-teknokrat devlet burjuvazisinin sosyalist maskeli, sosyal faşist diktatörlükleridir.

9 SBKP 20. Parti Kongresi Modern Revizyonist Kruşçef kliğinin Sovyetler Birliği'nde iktidarı bütünü ile ele geçirdiğinin resmen ilanıdır. 20. Parti Kongresi'nin önemi, açıkça bütünlüklü revizyonist bir çizgiyi Parti Kongresi'nin büyük otoritesi ile resmi parti çizgisi haline getirmesinde yatmaktadır.

10 SBKP'de revizyonizm bir anda, 20. Parti Kongresi ile egemen hale gelmemiştir. Bu tarih, bu egemenliğin resmen ve açıkça ilan edildiği tarihtir yalnızca. Bolşevik Parti tarihi en başından itibaren oportunizm ve revizyonizme karşı mücadele tarihidir. Revizyonizm Stalin'in önderlik ettiği sosyalizmin inşası yıllarında da değişik biçimlerde kendini göstermiştir. Reziyonizm, Sovyetler Birliği'nde 1930'lu yılların ortalarından itibaren Parti, Devlet ve Ekonomi örgütlerinde yöneticiler arasından çıkan, ekonomik olarak kolektif çiftçilerin; devlet işletmeleri ve kolektiflerde yozlaşan yöneticilerin ve küçük üreticilerin çıkarlarını, parti ve devlet bürokrasisinde kendi çıkar ve imtiyazlarını "sosyalizm" maskesi adı altında siyasi olarak savunan görüşler biçiminde kendini göstermektedir. Sovyetler Birliğinde 1930'lu ve 1940'lı yıllarda da bu görüşlere ve taşıyıcılarına karşı sürekli ideolojik ve siyasi mücadele yürütülmüştür. Bu mücadelede yöntemde yer yer küçümsenmeyecek hatalar da yapılmıştır. Yöntemdeki bu hatalar revizyonistlere önemli fırsatlar sunmuş, revizyonistler kendilerini gizleme imkanı bulmuştur. 1950'li yılların başlarında revizyonizm parti içinde çok önemli mevziler kazanmış durumdadır

11 Bunda bir yandan İkinci Dünya Savaşı içinde verilen muazzam kadro kayıpları ve diğer yandan İkinci Dünya Savaşı ertesinde yeniden inşada kazanılan büyük başarıların yarattığı "sosyalizm kesin zafer kazandı, artık geri dönüş mümkün değildir" düşüncesinin yaygın olduğu ortam belirleyici rol oynamıştır. Aslında bu düşüncenin yanlış olduğunu, 1952'deki 19. Parti Kongresi Raporu'nun "Parti" bölümü açıkça ortaya koymaktadır. 19. Parti Kongresi'nin "Parti" başlıklı bölümü aslında revizyonizmin parti içinde ne büyük tehlike haline gelmiş olduğunu göstermektedir.

12 Stalin'in 1953 Mart'ında ölümü revizyonistlerin önündeki tek ve son freni de ortadan kaldırmış, Stalin'in ölümünden sonra, Temmuz 1953' de yapılan MK toplantısında, Kruşçef revizyonizmi ekonomi politikasında Stalin'in katıldığı Politik Ekonomi Ders Kitabı tartışmalarında görüşlerini açıkladığı, "SSCB'nde sosyalist ekonominin Problemleri" adı altında toplanan yazılarında açıkça karşı çıktığı kimi kararları almayı başarmıştır. Söz konusu toplantıda alınan ilk ekonomik kararlardan biri Makine Traktör İstasyonları'nın tasfiyesine götürecek yolu açan bir karar; bir diğeri ağır sanayinin öncelliğini konjonktürel olarak gören bir karardır. Bu aslında revizyonizmin daha Stalin'in son döneminde Parti'de çoğunlukta olduğunu göstermektedir. Revizyonist çizginin daha bu dönemde resmi parti çizgisi haline gelmesini engelleyen faktör Sovyetler Birliği ve SBKP(B) ve bütün Dünya Komünist Hareketi içinde haklı bir saygınlığa ve otoriteye sahip olan Stalin'in varlığıdır.

13 Bu durum gerçekte 1953-1954 yıllarında SBKP(B) içinde örgütlenmiş Komünistlerin önemli bölümünün gerçek anlamda Marksizm-Leninizm bilimini içselleştirmiş komünistler olmadığını, parti üyelerinin çoğunluğunun Marksist-Leninist görüşlerle, Marksizm-Leninizm adına savunulan revizyonist görüşler arasındaki ayrımı yapacak durumda olmadığını, revizyonistlerin görüşlerini önemli bir direnişle karşılaşmadan parti çizgisi haline getirebilecek durumda olduklarını göstermektedir. Öncü örgütün durumunun bu olduğu bir ortamda Sovyetler Birliği'ndeki sosyalizmin henüz işçi ve emekçi kitlelere mal olmamış, yeterince gelişmemiş olduğu çıplak bir gerçektir. Bir kişinin varlığı veya yokluğu sosyalizmin varlığı veya yokluğunu belirleyecek durumdaysa, o zaman Sovyetler Birliği'nde işçi ve emekçilerin sosyalizme sahip çıktıklarını, onu içselleştirdikleri söylemek, sosyalist düzenin geri döndürülemeyecek biçimde sağlam olduğunu söylemek yanlıştı, yanlıştır.

14 Bu durumda Stalin'in ismi ve kişiliği etrafında yaratılan kişiye tapma kültünün büyük payı vardır. Bu kültün arkasına en ateşli Stalin savunucuları olarak gizlenen revizyonistlerin gerçek yüzünü, bir çok gerçek komünist ve sosyalizmi gerçekten isteyen işçi ve emekçi yığınları görmemiş, görememiştir. Kişiye tapma kültü aslında geçmiş sömürücü toplumlardan devralınan bir kötülüktür. Stalin konusunda kişiye tapma kültünün yaratıcıları ve en ateşli savunucuları ve geliştiricileri, 20. Parti Kongresi'nde bu külte karşı mücadele adına Marksizm-Leninizm'e saldıran revizyonistler olmuştur. Başta Stalin olmak üzere SBKP(B) içindeki ML'lerin bu külte karşı mücadeleleri yeterli bir mücadele değildir. Bunun tehlikeleri Marksist-Leninistlerce yeterince görülmemiştir, tersine bu tehlike küçümsenmiştir.

15 Geri dönüş konusunda Marksist-Leninistlerin yaptığı en önemli teorik/ siyasi hata, 1930'lu yılların ortalarında ulaşılmış olan büyük başarıyı (eski toplumun sömürücü sınıflarının tasfiye edilmiş olmaları başarısını) "kapitalizmin restorasyonunun tüm kaynaklarının kurutulması" olarak değerlendirmiş olmalarıdır. Bu her dönemde de var olan küçük üretimden; kollektif çiftlik mülkiyeti içinde gelişen küçük

mülkiyetten; kolektif çiftlik mülkiyetinden/ grup mülkiyetinden kaynaklanan ekonomik, ideolojik ve siyasi tehlikelerin küçümsenmesi veya görülmemesi anlamına geliyordu. Bunun yanında geri dönüş sorunu öncelikle eski kapitalist toplumun -şimdi sınıf olarak tasfiye edilmiş olan- sömürücü sınıflarının iktidarının yeniden kurulması sorunu olarak görülüyor; bizzat yeni kurulan toplumun içinde yeni bir burjuvazinin çıkma tehlikesi yeterince görülmüyordu. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmden "Geri dönüş" eski sömürücü sınıfların iktidarının restorasyonu biçiminde değil, sosyalizmde yeni toplumun bağrından çıkıp gelişen **yeni tipte bir burjuvazinin** iktidarı ele geçirmesi biçiminde oldu.

16 Bu yeni tipte burjuvazinin özelliği esas olarak, üretim araçları üzerinde özel mülkiyete sahip olan, bu konumları ile üretim aracı üzerinde özel mülkiyete sahip olmayan ve yaşamak için emeklerini satmak zorunda olan işçileri-emekçileri sömüren eski tipte burjuvaziden ayrı olarak, üretim araçları üzerinde özel mülkiyete sahip olmamasıdır. Bunların emekçileri sömürüsü doğrudan özel mülkiyet sahipliği üzerinden ücretli emek satın almak ve artı değere bu yolla el koymak üzerinden yürümez. Bunlar görünürde toplumun diğer üyeleri gibi toplumdan emekleri karşılığında, emekleri oranında pay alan bürokratlar, teknokratlardır. Bunları diğer emekçilerden ayıran temel özellik yönetici, karar alıcı, toplumsal mülkiyetin nasıl kullanılacağı konusunda belirleyici konumlarıdır. Bunlar toplumsal mülkiyet üzerinde tasarruf hakkına sahiptir. Neyin, ne ölçüde, nasıl üretileceğine, toplumsal ürünün kimler arasında nasıl paylaşılacağına son çözümlemede bunlar karar verir. Toplumsal mülkiyetin nasıl kullanılacağına karar verme konumları, onları toplumun diğer kesimlerinden ayırır. Sosyalist demokrasinin henüz fazla gelişmemiş olduğu, toplumda sosyalist komünist düşüncelerin henüz içselleştirilmemiş olduğu bir ortamda -ki bu kapitalist toplumdan çıkıp gelen bir sosyalist toplum başlangıcında, bir kaç kuşak içinde zaten olacak bir iş değildir- bu kesimin bu konumunu kendi zenginleşmesi için kullanması için bütün şartlar vardır. Bu kesimin bu konumlarını kendi zenginleşmeleri için kullanmaları halinde, bu kesimin ekonomik olarak da, toplumsal zenginlikten toplumun geri kalan büyük çoğunluğundan onlarca kez fazla alması; imtiyazlarını sürekli genişletmesi ile ortaya yaşam tarzları itibarıyla, toplumsal zenginlikten aldıkları pay itibarıyla kapitalist toplumdaki burjuvaziden özde farkı olmayan partiyi, sosyalist devlet aracını kullanan yeni tipte bir burjuvazi çıkar: Bürokrat/ Teknokrat devlet burjuvazisi. Modern Revizyonizm bunların ideolojisi ve siyasetidir.

17 Sovyetler Birliği'nde sosyalizmden "geri dönüş"ün ekonomideki sınıfsal temelleri şunlardır:

Sanayide: Devlet işletmelerinde büyük ekonomik fonların (müdür fonu) yönetimi belirli sınırlamalarla tek başlarına kendilerine verilmiş olan, büyük imtiyazlara ve imtiyaz dağıtma imkanlarına sahip işletme müdürleri; onların yardımcıları; işletme bürokrasisinin yönetici kesimleri; işletmelerde plan hedeflerine varıldığında ve bunlar aşıldığında büyük ikramiyeler alan kısım şefleri -Bir çoğu işçilikten çıkıp gelen, "yükselen" yeni teknokrat Sovyet aydınları.

Tarımda: Sovhozlarda ve en başta da Kolhozlarda toplumsal fonların kullanılmasında belirleyici konumda olan, büyük fonların nasıl kullanılacağı konusunda belerli sınırlamalarla "tek başlarına" karar verme yetkisine sahip yöneticiler; bunların yardımcıları; bunların yanında Kolhozlarda giderek büyüyen Kolhoz çiftçilerinin "kişisel çiftlikler"indeki özel mülkiyet ve küçük üretim; bunların yanında küçük üretimin henüz bütünüyle tasfiye edilmemiş; kolhoz çiftçilerinin özel/ kişisel küçük üretiminin eklenmesi ile giderek büyüyen küçük özel mülkiyet ve küçük özel üretim.

Hizmetler ve Finans alanında: Devletin hizmet örgütlerinin yöneticileri hem karar verici konumları, hem toplumsal zenginlikten aldıkları pay, hem imtiyazları ile yeni tipte burjuvazinin parçalarıdır. Finans alanında devlet tekeli vardır. Bütün Devlet Bankalarının büyük yetkilere sahip yöneticileri yeni tipte devlet bürokrat/ teknokrat burjuvazisinin parçalarıdır.

Kuşkusuz burada saydığımız bürokrat ve teknokratlar içinde yozlaşmayan gerçek komünistler de vardır. Bunlar sözünü ettiğimiz yeni burjuvaziye dahil değildir. Ne yazık ki bunlar gelişmenin belli bir aşamasında azınlıkta kalmıştır.

18 Bu yeni tipte burjuvazinin üretim araçları üzerinde özel mülkiyete ihtiyacı yoktur. Ama küçük özel mülkiyete de, küçük özel mülk sahiplerinin de desteğine ihtiyacı olduğu sürece ve ölçüde itirazı yoktur. Uzun vadede özel mülkiyete dayalı kapitalizmin devlet kapitalizmi yanında gelişmesi, bu sektörün büyümesi ve kendini dayatması kaçınılmazdır.

Bundan sonra: Ne Yapmalı?

Sovyetler Birliği'nde sosyalizmi inşa işine başlayan Marksist-Leninist kadroların gerisinde dayanacakları bir sosyalist inşa deneyimi, bunun olumlu-olumsuz dersleri yoktu.

İkinci Dünya Savaşı ertesinde sosyalizm adına konuşan, kendi ülkelerinde sosyalizmi inşa ettiklerini söyleyen Komünistlerin gerisinde Sovyetler Birliği'ndeki büyük inşa deneyiminin dersleri vardı.

Yani Sovyetler Birliği'nin doğruları ve yanlışlarından öğrenip daha iyisini yapmak için şartlar vardı.

Ne yazık ki, bu şartlar doğru değerlendirilmedi.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi (B)' de revizyonistlerin Marksizm-Leninizm'i ilerletme adına savundukları revizyonist çizgi, kısa süre içinde Uluslararası Komünist Hareketi'nin parçaları olan Komünist ve İşçi Partilerinin büyük çoğunluğunun savunup, sahip çıktıkları bir çizgi oldu.

Bunda başlangıçta "Lenin'in, Stalin'in Partisi"ne duyulan büyük güven önemli bir rol oynadı.

Diğer yandan fakat özellikle batılı gelişmiş, emperyalist ülkelerdeki komünist partilerin önemli bölümü zaten İkinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında kendileri revizyonist bir çizgiye gelmişlerdi.

Sömürge/ yeni sömürge ülkelerde ise milliyetçilik ve milli burjuvazi ile birlikte sosyalizm kurma görüşleri yaygındı. Yani revizyonizm aslında Dünya Komünist Hareketi'ni İkinci Dünya Savaşı'nda ve sonrasında içten kemirmeye başlamıştı. SBKP'nin 20. Parti Kongresi çizgisi bu yüzden Dünya Komünist Hareketi içinde genelde "yeni bir atılım" bir "ilerleme" "Marksizm-Leninizm'e katkı" olarak değerlendirildi.

20. Parti Kongresi'nin çizgisinin belli noktalarına yalnızca iki partiden, ÇKP ve AEP'ten gelen kimi itirazlar fazla destek bulmadı.

1960'lı yıllarda Dünya Komünist Hareketi içinde yaşanan Moskova/ Pekin-Tiran kopuşu, SBKP'nin revizyonist çizgisi ile radikal ve doğru bir hesaplaşma temelinde olmadı.

Fakat bu, kopuşta ÇKP/ AEP etrafında kümelenen yeni Uluslararası Marksist-Leninist Hareket açısından böyle değerlendirilmedi. ÇKP'nin 1963'teki "Uluslararası Komünist Hareketin Genel Hattı Hakkında Teklif"i yeni Marksist-Leninist Hareketin eleştirisiz kabullendiği genel çizgi oldu.

Bu konuda sonraki, içinde bizim de yer aldığımız kimi partiler tarafından yapılan doğru eleştiriler, köklü kopuş çağrıları da yeni Marksist-Leninist Hareketin geneli içinde fazla rağbet bulmadı.

Daha sonra ÇKP'nin bütünüyle revizyonistlerin eline geçmesi; AEP'nin Mao Zedung'a getirdiği hem içerik hem yöntem açısından Marksist-Leninist olmayan "eleştiriler" temelinde bölünme, ardından AEP'nin çöküşü ile Dünya Komünist Hareketi bütün zamanlarının en bölük pörçük, en zayıf dönemine girdi. Bugün ortak bir platforma sahip bir Dünya Komünist Hareketi'nden söz etmek, isteği gerçeğin yerine koymak olur.

Bütün gelişmelerin gösterdiği bir gerçek vardır:

Sosyalizm için Proletarya Diktatörlüğü ön şarttır. Proletarya diktatörlüğünün ön şartı doğru Marksist-Leninist çizgiye sahip, işçi sınıfının öncülerini saflarında gerçekten birleştirmiş Komünist Partilerin, Bolşevik Partilerin varlığıdır. Bu olmaksızın devrimlere önderlik, proletarya diktatörlüğü kurma, bunu sürdürme, sosyalizme yürüme vs. boş laftır. Geri dönüş de, deneyimlerin gösterdiği gibi Komünist Partisi'nden, onun yozlaşmasından başlamaktadır. Anahtar, sağlam Bolşevik Partilerdir.

O halde bugün de "Ne Yapmalı?" sorusuna verilecek cevap bellidir:

Hem tek tek ülkelerde Bolşevik Parti'leri inşa etmeyi, hem de bu partileri uluslararası alanda ortaklaşa geliştirilecek bir ortak platform etrafında birleştirme çalışmasını merkeze koymalıyız.

Geçmiş sosyalizm deneyimlerinin değerlendirilmesinde ortaklaşma bu ortak platform çalışmasının en önemli parçalarından biridir.

10. Kongreye Selamlama Mesajı

Sevgili kadın ve erkek yoldaşlar,

Kongrenize en samimi mücadele selamlarımızı iletiyor ve geçen dönemdeki çalışmaların değerlendirilmesinde, önümüzdeki dönemdeki çalışma için yol gösterici sonuçların çıkarılması ve kararlar alınması için verimli bir tartışma ve başarılar diliyoruz.

Emperyalizmin, enternasyonal gericiliğin, emperyalist ve gerici savaşların, erkek egemenliğinin, şovenizmin, ırkçılığın, çevre tahribatının hüküm sürdüğü ve enternasyonal komünist hareketin hala çok zayıf olduğu bir dönemde, bizlerin uyum içinde olan bolşevik siyasetimizle ML Dünya hareketinin güçlendirilmesi için ortak mücadelemiz özel bir önem taşıyor.

Kardeş örgütler olarak biz dayanışma içinde yürüttüğümüz ortak siyasi ve pratik faaliyetlerimiz ile birbirimizi güçlendiriyoruz. Sizin örgütünüzün yurtdışındaki Yeni Yönelim Siyaseti Almanya'da bizim örgütümüzün inşasında çok önemli bir rol oynadı. Özellikle örgütünüz ile, ve örgütünüzden kadın erkek yoldaşlarımızla yürüttüğümüz siyasi ve teorik tartışmalar bizim için çok yararlı ve yol gösterici oldu, oluyor.

Biz elimizden geldiğince Kongrenizin hazırlık belgelerini okuduk ve

üzerine tartışmalar yürüttük.

Bunlar hakkında kimi sorularımız, eleştirilerimiz ve önerilerimiz var. Bunlar örgütümüzü temsilen Kongrenize katılacak yoldaşımız tarafından dile getirilecek.

Öncelikle şu konular:

1. Legal ve illegal çalışma ve örgütlenme arasındaki ilişkiler ; Doğrudan parti Propagandası sorunları
2. Bolşevik Partizan'ın yayın siyaseti ; MYO nasıl olmalı
3. Bolşevik Parti'nin Enternasyonal düzlemde, ICOR ,ICMLPO ve başka forumlarda temsil edilmesi sorunları

Düşman bugün yenilmez gibi görünse de, Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar bu barbar sisteme son vereceklerdir. Devrimleri sosyalizm yönünde zafere taşımak için bunun araçlarını, Komünist partileri inşa görevi bizim omuzlarımızdadır.

Mücadeleci Bolşevik Selamlarımızla

Almanya'da Bolşevik Parti İnşa İnisiyatifi

"Komünizme sempati duyan herkesin görevi bolşevik saflarda örgütlenmek, bolşevik saflarda mücadele etmektir.
Bolşevik Partimizin inşasını, gerçek sınıf mücadelesinin ateşi içinde, derinleştirmektir günün görevi.

10. Kongremiz
"Görev başına!" diyor!

10 KONGRE

BOLŞEVİK PARTİ